

OC-LINDA LUMII

1 IANUARIE 1933

ANUL XII

No. 1

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII

12 FEB 1933 R214

20 PAGINI
LEI 5

RADIO-MINTAL

(Se poate transmite gândirea?)

Radio-mental, sau mai bine zis, radiofonia gândirii, e o descoperire a scriitorului american Upton Sinclair, celebrul autor al romanelor: *Regele Cărbunelui*, *Petrolul*, *Wallstreet*, etc. Experiențele la cari se referă articolul acesta au un oarecare miros de știință ocultă care poate să mire din partea unui scriitor realist ca

Cum ajunge gândul «transmițătorului» la «primitor», Upton Sinclair desenează un chibrit aprins și, în același moment, soția lui, într-o cameră vecină, schițează de asemenea un chibrit. La dreapta: o casă gândită și desenată de «trimițător» și casca schițată de «primitor».

Sinclair; totuși, astăzi și știința pozitivă nu mai tăgăduiește adeziunea ei la posibilitatea transmiterii gândirii la distanță.

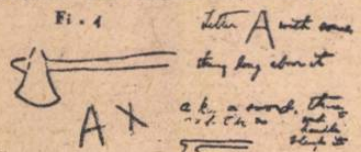
*

Upton Sinclair și soția lui, în ceasurile de odihnă, se dedică, pasionați, unui nou exercițiu cerebral, care s'ar putea defini *radio al gândirii*, descoperitor al unui domeniu încă misterios și neexplorat. Experiența e cât se poate de simplă: scriitorul se așază în cititul unui ziar oarecare; la un moment dat, dintr-o cameră vecină, soția îl întreabă:

— E vorba despre flori?
— Ai ghicit, draga mea!
— M'am gândit la flori roșii,
— adause doamna. — Vrei să-mi citești articolul?

Sinclair recitește articolul la care își oprise gândurile în momentul acela: ziarul vorbea tocmai despre un câmp de trifoi roșu.

De altfel, Mary Sinclair, nu dă acestei facultăți de a citi gândul soțului mai multă importanță de-

O experiență anevoioasă. Se transmite o secară cu literele AX. «Primitorul» își traduce impresiunile astfel: «Litera A cu ceva lung de-așupra, poate e cheie sau o armă». Și desenează un obiect ce stă între cheie și alebardă.

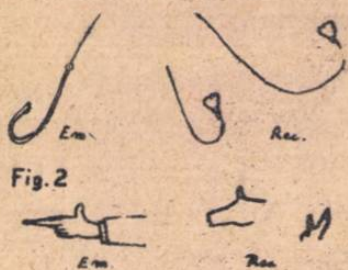
cât aceea convenită unui joc sau exercițiu familiar, care poate să fie încercat de oricine. E vorba, în substanță, de transmiterea mentală a imaginilor.

O altă dată, de exemplu, scriitorul schițează un desen în câte-

va trăsături sumare deoarece n'are specialitatea desenului, iar soția, din colțul său, în același moment, desenează din propria-i pornire, primul lucru ce-i trece prin minte: fapt într'adevăr uimitor, dânsa desenează același subiect născocit de bărbatul său. Apropiind cele două foi de hârtie se vede că schițele sunt foarte asemănătoare. Ciudata facultate a Mary-ei Sinclair e atât de interesantă încât s'a organizat o serie întreagă de experiențe științifice, controlate de terțe persoane, iar desaturile ce le publicăm, importante din punct de vedere științific, fac parte din materialul unor asemenea ședințe, cules la *Boston Society for Psychic Research*.

Totuși, nu trebuie să credem că experiențele scriitorului ar fi o noutate: în anul 1876, s'a mai încercat transmiteri de imagini prin gândire și oameni celebri ca Carlyle, Murray Tochter, etc., au ținut o seamă de ședințe interesante, dar, descoperindu-se incorectitudini, chestiunea a căzut în ridicul.

Experiențele lui Sinclair sunt făcute cu cea mai mare corecti-

Când primitorul e distrat: O undiță devenită floare cu tulpina încovoată și o mână ce se transformă într'un cap de câine.

tudine științifică și prilejuate numai cu scopul studiului psihologic al unui fenomen până astăzi obscur și neglijat.

Desaturile ce le publicăm, au fost obținute astfel: la un moment dat al experienței, unul din participanți trebuie să se gândească la un subiect și să-l deseneze fără a-și deslipi cătuși de puțin gândul dela el. Unul va fi *transmițătorul*, iar celălalt *primitorul*, într-o cameră, o casă, sau într'un loc oarecum depărtat; în același moment determinat trebuie să schițeze pe hârtie, ceea ce-i trece prin creier, care trebuie să fie liber de orice senzație din afară. Dacă cele două desaturi se aseamănă, înseamnă că gândul *transmițătorului* a ajuns la *primitor*, în mod până acum necunoscut nouă, prin mijlocirea undelor ajutoare. În majoritatea cazurilor — cum se poate vedea din schițele alăturate, recepțiunea e perfectă. Sinclair, desenează (fig. 1) un chibrit aprins și Mary, în

același moment, se gândește la un chibrit și-l desenează; în ambele desaturi, numai flacăra se deosebește intrucâtva.

Transmițătorul se gândește la o casă și *primitorul* desenează o pălărie care are forma unei căști. În alte cazuri, (fig. 2), gândurile nu corespund: Sinclair desenează o undiță și din cealaltă parte

Intortocherile gândirii. Emitenul transmite o fântână țâșnitoare și «primitorul» desenează un vas cu o plantă oarecare. Sau se transmite un ceasornic pe nisip, iar «primitorul» înțelege că e vorba despre nisip și desenează un peisaj sub care scrie «white sand» (nisip alb).

apare o floare cu tulpina îndoită. O mână care indică ceva, devine capul unui animal. Asemenea intortochieri, cari totuși au o bază de asemănare, arată că *primitorul* n'a fost bine concentrat.

În desenul No. 3, întâlnim rezultate cari la prima vedere ni se par greșite cu desăvârșire și aceasta e datorită tehnicii de transmitere.

Sinclair desenează un ceasornic pe nisip și Mary are intuiția că e vorba de nisip și desenează un peisaj sub care scrie *white sand* (nisip alb); sau se transmite o fântână țâșnitoare ce seamănă cu un copac și se primește un vas cu o plantă oarecare. Într'un caz analog, s'a transmis o vulpe și s'au primit toate instrumentele necesare unei asemenea vânători, inclusiv cornul cu notele marșului.

Uneori, gândul nu e primit decât în fragmente: dintr'un triunghi nu rămâne decât o linie, dintr'o casă, un coș de sobă. Câțiva psihologi s'au întrebat dacă telepatia practică într'o zi între persoane destul de antrenate și înzestrate cu facultăți speciale, n'ar putea servi pentru transmiterea regulată a mesajilor, dar aceasta n'ar fi practic, deoarece recepțiunile sunt totdeauna elementare și de multe ori deformate.

Totuși, succesele lui Sinclair permit să se studieze procesul gândirii.

Se transmite, de exemplu, un obiect în formă de secară (No. 4) având dedesubt literele A. X. E vorba de o experiență foarte anevoioasă și *primitorul* își traduce prin figuri impresiunile sale. — Litera A cu ceva lung de-așupra, o cheie, o spadă. Se pare că coada ei nu se mai sfârșește. Imi pare mai curând o cheie. Și în cele din urmă, desenează un obiect în forma cheii ce are intrucâtva asemănare cu Alebarda

(un fel de topor).

Aceste experiențe ale autorului «Regelui Cărbunelui» pot servi ca bază în explorarea unor anumite fenomene ale lumii inconștientului, cum este transmiterea gândirii și fenomenele metafizice necunoscute până astăzi.

Telepatia a fost considerată multă vreme drept rezultanta u-

nui joc de forțe supranaturale, socotită de către unii ca magie iar de alții șarlatanie. Dar astăzi, *parapsihologia* se ocupă de acest fenomen și transmiterea gândirii e definită de către *parapsihologi* drept o influență care, cu transmiterea unei imagini, pune în mișcare inconștientul ori influența unui suflet asupra altuia, probabil prin intermediul unei facultăți personale puțin cunoscute.

Creierul, o foarte puternică centrală electrică, va emite unde speciale pe cari un alt creier, în condițiuni prielnice, va fi dispus să le primească.

Dacă va izbuti, într'o zi, să capteze această energie cerebrală și să determine înrăurirea asupra altor creiere, noțiunile *parapsihologice* ale necunoscutului se vor lumina și vom înțelege atunci cum reușesc ghicitorii în palmă și în cărți să citească gândul și dorințele neexprimate ale clienților lor.

In editura „EMINESCU“

București, 1 Str. Inginer Anghel Saligny No. 2

A APARUT:

Mihail Eminescu: Poezii Lei 40—
I. L. Caragiale: Teatru 2 volume a Lei 40—

Panait Istrati: Tața Minca Lei 60—

Panait Istrati: Nerantsula Lei 40—

Victor Eftimiu: Poezii Lei 40—
Victor Eftimiu: Elfiona Lei 30—

Victor Eftimiu: Kiriachița Lei 20—

Marie-Lise Emilian: 1313 între-bări și tot atâtea răspunsuri Lei 40—

Eug. Todie: O iubire Lei 15—
B. P. Hașdeu: Sic Cogito Lei 10—

No. 1
Anul XII

„OGLINDA LUMII“

1 Ianuarie
1933

Redacția și Administrația București 1, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35

Abonamente (pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei)

La mulți ani!

29/1933

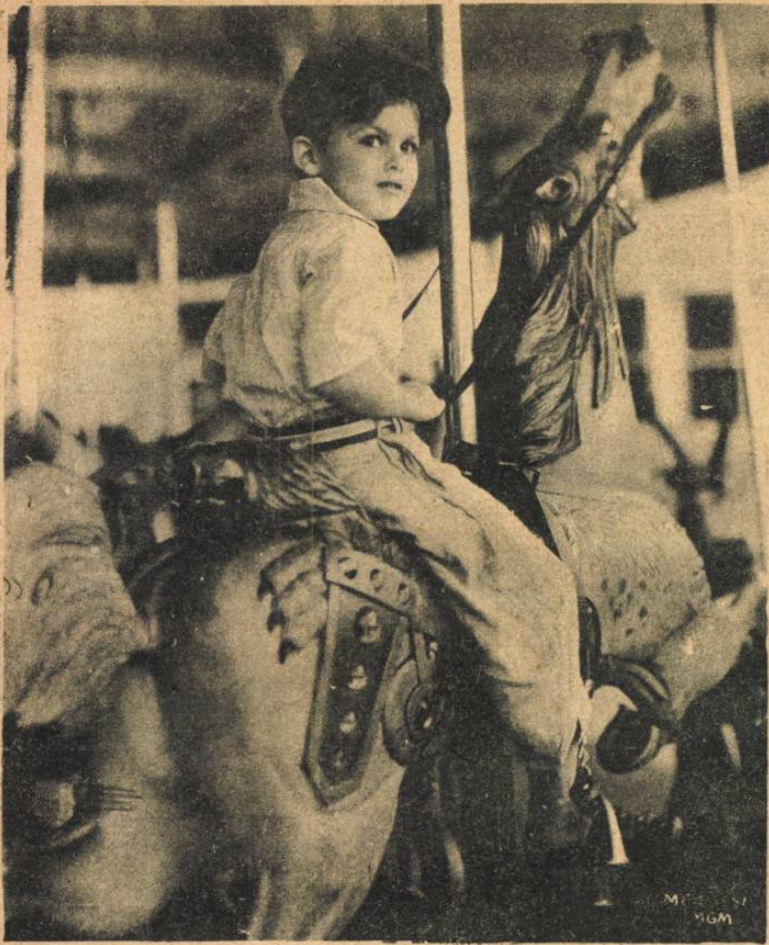
episoadele tradiționale, — știu ei ce fac — iar coșarul nostru, vesnic mulțumit și-a asigurat «gâsca săracului» pentru singura masă la care se așează nemânjit de funingină.

Nu uitați, apoi, că «Oglinda Lumii» intră, cu numărul de fa-

ță, în al 12-lea an de existență, vesnic tânără și voinică. Incă o mărturie că existența noastră nu se îndreaptă spre pieire.

Așadar, tuturor: LA MULȚI ANI!

(Foto «Oglinda Lumii» și M. G. M.)

1933! Cum să-l privim, oare? Cu încredere, voie bună și tenacitate morală, ori cu scepticism, amărăciune în suflet și spaimă?

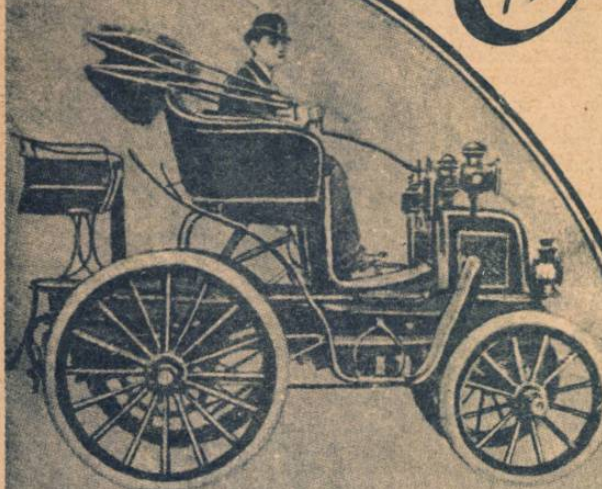
1932 a fost atât de ingrat... Necazurile au sporit, «criza» s'a accentuat, viața a devenit o ecuație tot mai greu de rezolvat.

Unde e scăparea? În noi înșine. Pentru că trăim. Și viața e, din totdeauna, o izbândă împotriva forțelor dușmane de tot felul, cari ne iscodesc la pândă. Viața înseamnă triumf, chiar atunci când lupta nu contenește. Trebuie să dispară toate greutățile, tot marasmul ceasului de față. Dovadă că sărbătorile par să-i fi găsit pe oameni de pretutindeni destul de bine dispuși. Adorabila Käthe von Nagy cochetează cu un nu mai puțin grațios purcel, copii — nescata noastră sursă de tinerețe și voioșie — se bucură de jucăriile primite și de

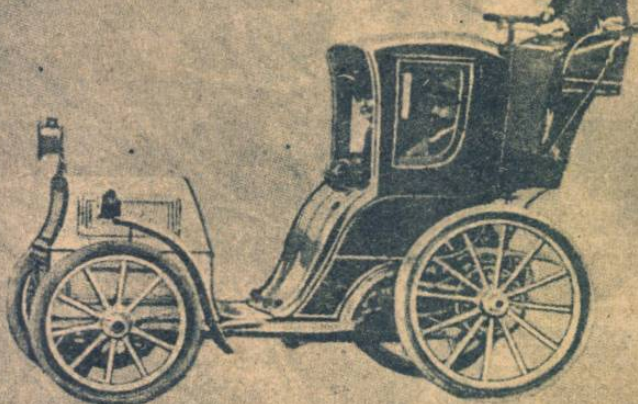

Copilăria

Aceste trei trăsură, sunt rudele cele mai apropiate ale automobilului actual; prima este o cabrioletă, apărută la Paris, pe la sfârșitul secolului trecut. A doua, care ne amintește vechile lectiere, cu conducătorul așezat de-a-supra unui fel de turn, — și un «cab» electric din 1898. Cea de-a treia, cei doi călători stând de-a-supra unei bănci de școală, este cel dintâi automobil construit în Mexic, cu un motor de doi cai putere.

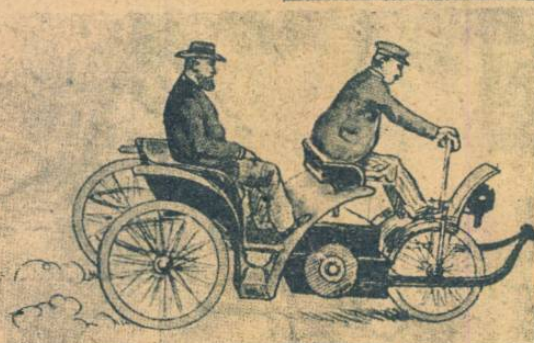
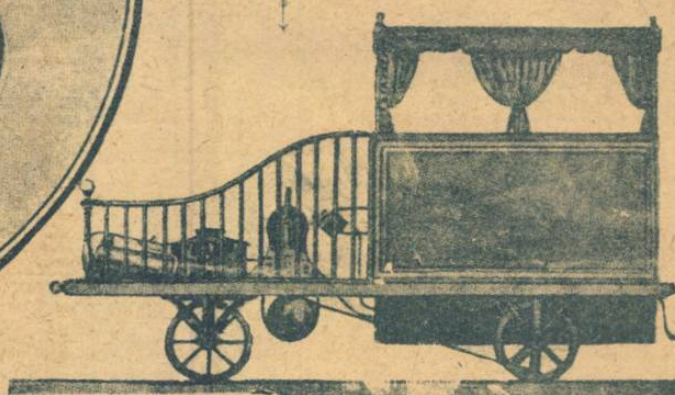
Regina Margareta a Italiei era una din cele mai curajoase conducătoare ale volanului.

Iată trăsura cu aer comprimat (1840), care a cunoscut un succes enorm, de uimire și curiozitate, ba chiar și de groază, deoarece oamenii din popor, căutau locul unde erau ascunși caii.

Cine stă mai rău, din amândoi în trăsura aceasta din 1800?

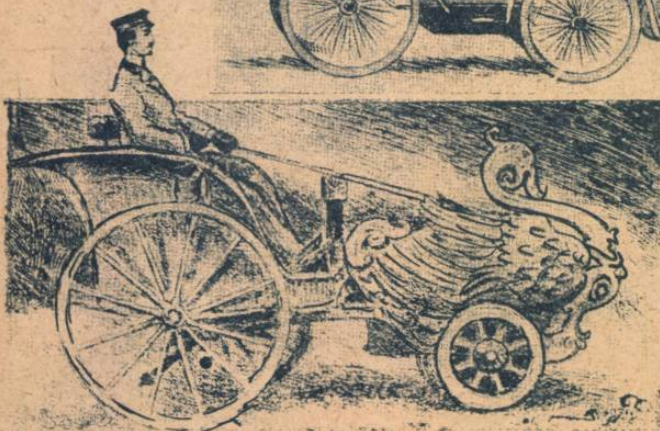
trăsura care se mișcă dela sine».

Cât privește ideea originală, o găsim la vestitul Ruggero Baccone care scria în 1618: «În viitor, va fi cu puțință să se pue în mișcare trăsuri cu pornire și înțeață automată, fără ajutorul cailor sau al altor animale». Dar câte surprize nu ne-a adus timpul până să ajungem la mașina de disprezece cilindri!

Descoperirea energiei cu vapor, a dat origină multor aplicațiuni și s'au construit locomotive cu vapor ca să plimbe pe străzi cetățenii și soțiile lor legitime, ba chair și pe cele nelegitime spre marea uimire a populației care blestema în urma «mașinelor diavolești». Dar cea dintâi mașină cu aer comprimat începu să circule prin public — faceți-vă un nod la batistă ca să vă reamintiți data care este fatidică — la 9 Iulie 1840, fiind inventată și construită de către francezii Andrand și Tessié du Motay. Cu drept cuvânt aceia a fost bunica automobilului din zilele noastre!

De atunci, inventatorii au avut mult de lucru, imaginând și construind trăsuri noi cari să poată merge «fără cai»: trăsuri cu petrol, trăsuri cu electricitate, cari îi duceau pe cei dintâi pasionați să meargă (din când în când) și să se oprească (adeseori) pe străzi, printre nouri de praf și fum asfixiant. Și lumea privea, surprinsă și îngrozită, iar caii fugeau înspăimântați! Bietii cai cari, de bună seamă, nu se gândeau că vor fi detro-

O trăsura de rulantă, prin anul 1804. Fetele în doi erau asigurate de oarece nu mai era loc pentru al treilea...

Iată un Lohengrin automobilist apărut pe străzile Lyonului în 1898.

Zilele acestea s'a disputat în Anglia pe parcursul dintre Londra-Brighton, o cursă de automobile care a fost cu totul deosebită de celelalte curse de soiul acesta. Au participat numai mașinile cari trecuse vârsta de 30 de ani.

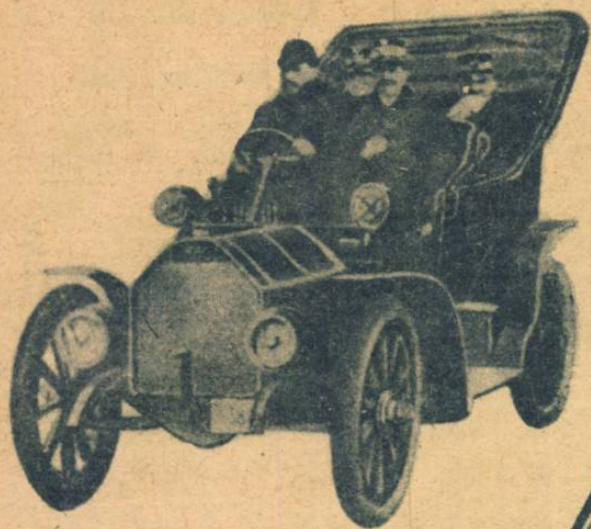
Vestea despre cursa aceasta, ne întoarce cu gândul spre copilăria automobilului și aflăm astfel cu surprindere că acest mijloc de locomoțiune, care a cucerit omenirea, are un certificat de naștere destul de recent. Văzând automobilul străbătând drumurile și viața modernă, ai crede uneori că a existat întotdeauna.

Dar în primul rând, cine l'a inventat?

O problemă grea, deoarece automobilul are aerul să fi venit pe lume dela sine, prin propria-i forță. Chiar dicționarele cari știu să ne dumirească în privința multor lucruri, nu ne dau decât explicația aceasta: «Automobil:

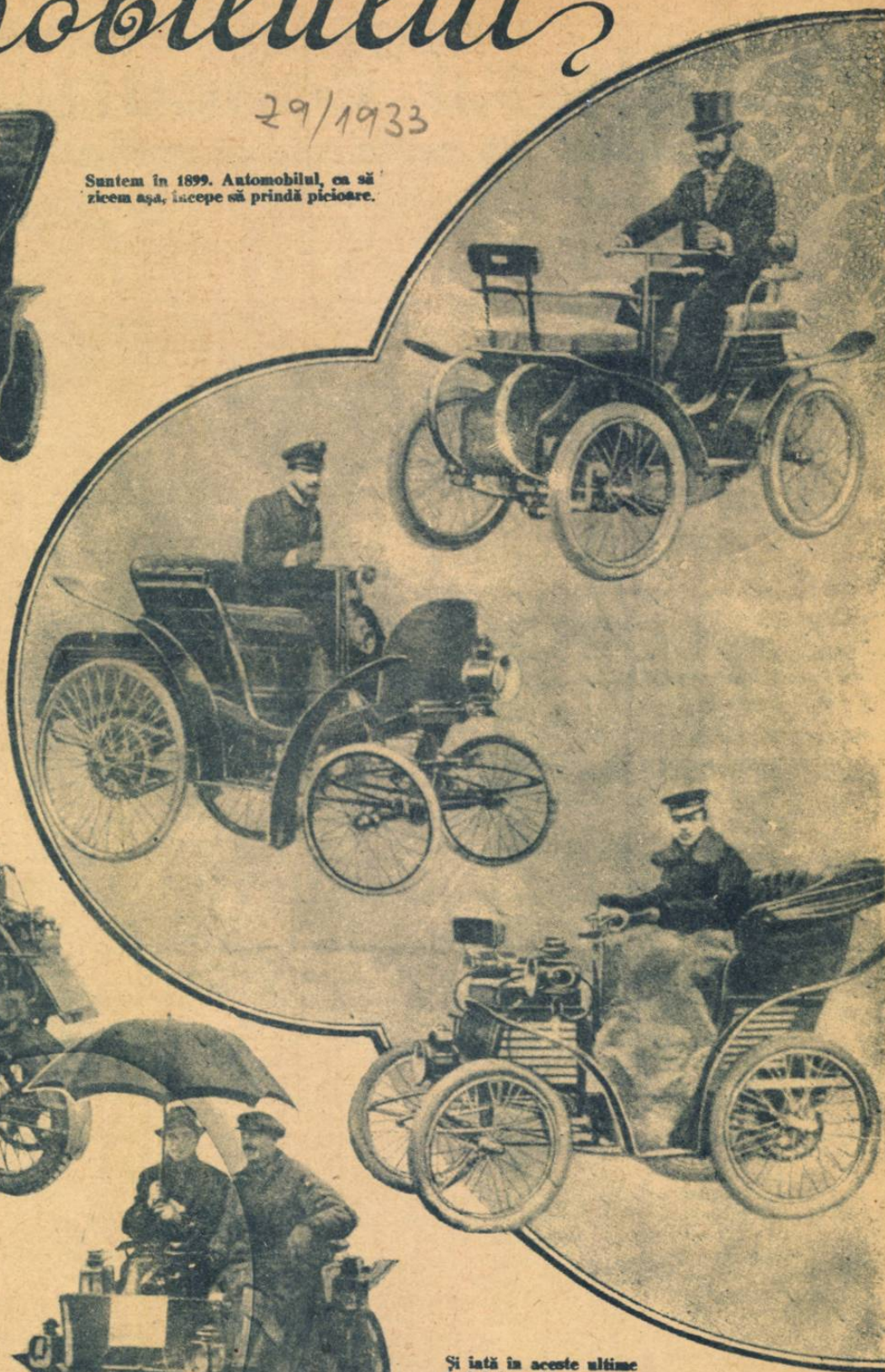
automobilului

29/1933

Regele Victor Emanuel, alături de Frederic Johnson (la volan) primul introdusător al automobilului în Italia.

Suntem în 1899. Automobilul, ca să zicem așa, începe să prindă picioare.

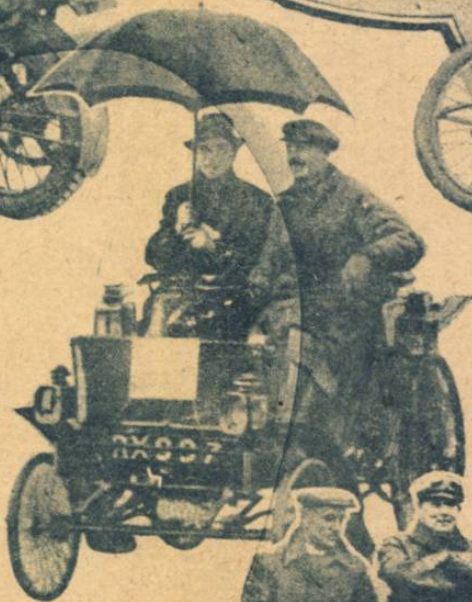
nați de mașinile acelea care treceau într'un uruit asurzitor de fierării!

Privind acum tipurile celor dintâi trăsură-automobile, cu conducătorii lor așezați parcă într'un scaun de dentist, iar alții ca într'un fotoliu, la teatru, ne vine să zâmbim.

Mașini hodorigite cu motorul de un singur cilindru, culcat sub un scaun, pentru ca în același timp să-l încălzească pe conducătorul care ținea între mâini volanul; iar manivela pentru punerea în mișcare sta alături de scaun și, cu cât învârtea mai mult, cu atât mai puțin se urnea din loc mașina. Circulația apoi se făcea printr'un vas lăsat descoperit, ca să menție temperatura rece, dar cu salturile ce le făcea mașina, apa sărea afară și răcea până la îngheț, automobilistul, pe când mașina se încălzea.

Tocmai în epoca aceea, prin anii 1901—1902 automobilul a fost recunoscut, oficial, în Europa, printr'un decret regal, în Franța, Italia și Anglia, decret care prevedea necesitatea pentru conducători a unei licențe de circulație. Cu un an înainte, în 1900, se întâmplase un eveniment formidabil: primul înconjur al Franței în automobil.

Dar automobilistii cari plecau în călătorie, se pregăteau ca pentru o expediție din romanele

Și iată în aceste ultime trei fotografii, cursa de acum câteva zile dela Londra, la care au participat mașinile de a dinioară.

de aventuri: mască pentru față, ochelari ce păreau niște ferestre de scafandru, oisme, și haină de piele încheiată până la gât. Împrejurul mașinei se aduna familia și prietenii, tremurând aproape ca și mașina. Și întrebau cu glas înfiorat: — Când vii înapoi, dragă?

Automobilistul făcea un gest vag de nesiguranță, foarte puțin eroic și cu foarte multă nehotărâre: — Cine știe! Am atâta drum de făcut!

Și probabil nu-și închipuia că automobilul va face și mai mult în foarte puțini ani!

Rezultatul concursului nostru

O vastă anchetă psihologică.-Concluzii și numele premiaților

Când ne-am gândit să lansăm întrebarea: «Ce ați vrea să fiți, dacă v-ați naște încăodată?» nu ne așteptam să organizăm o anchetă de proporțiile celeia care ia sfârșit în numărul de față. Gândul nostru era mult mai modest, vrând să facem o scurtă experiență redacțională, și când colo, am trebuit să facem față unei nepuizabile experiențe sociale. Scrisorile, confesiunile continuă să ne sosească, deși data primirii corespondenței este de mult expirată.

Toți cititorii simt nevoia să ni se spovedească. Unii, cu o indiscreție atât de... agresivă, încât ne silesc să le citim mărturia în tăcere, păstrând-o ca pe un document de umanitate, fără a putea-o, însă, publica. Alții, în schimb, de o îndrăzneală atât de neîndurată în proiectele lor pentru o a doua viață, încât ne intimidază, pur și simplu.

Am primit peste nouă sute de scrisori. Citirea lor nu a fost lucru lesnicios, dar totuși ne-a interesat în modul cel mai înalt pentru revelațiunile cu totul extraordinare ce le oferia. Fiecare scrisoare prezenta o existență construită pe baze proprii de sensibilitate și de judecată, fiecare frază exprima o dramă a conștiinței, fiecare rând trăda un dor neîmplinit.

Repetăm: nu am urmărit, inițial, decât un scop de colaborare din partea cititorilor. Voiam să-i... cointeresez la o cauză care ne este comună și pe care o bănuim, a priori, revelatoare. Nu ne așteptam, însă, ca să acumulăm materialul unei vaste antologii psihologice. Ceeace, spre surprinderea noastră, s'a petrecut în cazul anchetei pornită de «Oglinda Lumii». Posedăm o vastă cantitate de confidențe, de rapoarte, de tragedii abia măturisite și ne propunem să o păstrăm, cu fidelitate, ca pe unul din semnele cele mai plăcute și emoționante ce le-am căpătat din partea lectorilor noștri.

Răspunsurile nu au apărut decât în 7 numere (45—52) dar ar fi putut alimenta numerele unui an întreg...

Am ales pe cele care reprezentau, fie prin... banalitatea lor, inofensivă, de altfel, fie prin elanul lor juvenil, fie, în sfârșit, prin elementul lor tragic, le profundă vibrație, provenind categoriei sociale și intelectuale deosebite.

De pildă: răspunsuri de concizie și clarviziune logică în spiritul celui primit dela d. V. Traian (Bărlad, str. Vasile Lupu, 20) am primit și dela d-nii: Samson Tecuceanu, Ilie Ronea, Toma Dinischiotu, Radu Căraulea, Spiridon Popescu, F. Bețianu, C. Constantinescu, Ioan Săndulescu, Răzvan Dumitru.

Scrisoarea d-lui Florian D., pensionar, care a produs o adevărată senzațiune, a găsit un puternic răspuns în rândurile cititorilor, fiindu-ne dat să primim numeroase răspunsuri identice, în cari bieții cetățeni, sinistrați de pe urma hanelor împrejurări economice și dezolați de înfrânge-

rile suferite în contactul lor cu alți oameni, își exprimau dorința, dacă ar fi să se nască a doua oară, de a deveni escroci. Iată un rezultat funest al epocii noastre de neconținut sbucium social care nu și-a marcat, încă, toate consecințele.

Răspunsuri cuminți, oglindind firi oneste, brave, sobre, ca acela al d-nei Elena Dumitrescu (Loco) ne-au sosit, din provincie, dela d-nele Uța Chirăvan, Maria Gecăleanu, Lina Ciocâlteu, Corina Iordache, Elisabeta Popescu, Elena Zaharia, Mioara Secăreanu, Jenny Marinescu Henrietta Zane, Georgetta Manolescu, Niculina Botez.

Pasiunea de inventator, atât de bine oglindită în scrisoarea d-lui Uța Vasile, student, Comuna Șimnic, județul Dolj se găsește împărtășită și de d-nii: Iorgu Stănescu, Vasile Mititelu, Gică Smântănescu, Radu Petrescu, Athanase Rădulescu studenți. Pavel Tudoran, ucenic dulgher, Nistor Vasile, lucrător metalurgist (Arad), V. Chivulescu, elev, Școala de meserii.

Drama formidabilă a profesoarei de provincie, care a semnat O FATA BATRANA este drama multor ființe dezorientate, sufocate de atmosfera sâlbatică a orășelelor și târgurilor, cari ne-au adresat bilețele sorise pe o hârtie pătată de lacrimi, clamând toată revolta existenței lor zdrobite; totuși nu am dat publicității numele lor, fiindcă simțiam nevoia să le menajăm. Dacă am putea oferi câte un soț fiecărei fete trecute și sinistrate, am face-o bucurios... Da, da, știm: viața e ingrată.

Nu mai vorbim de strigătele de deșănădejde ale șomerilor, victimele nevinovate ale regimului actual de producțiune în serie, pe care-i reprezintă atât de impresionant și de veridic d. Titty Teodoru. Ne-au scris două sute de șomeri, rânduri unele mai mișcătoare decât altele.

Însfârșit... studenții și elevii de liceu. Aici constatările noastre devin grave și triste. Experiența ce am făcut-o e dezastruoasă. Nu mai vorbim de răspunderile banale, vulgare chiar, lipsite de orizont — afară de câteva rare excepții — pe cari le-am primit de la tineretul universitar, dar de forma infamă în care ele se prezentau. Nu aveam pretenții de stil, însă puteam pretinde dela niște foști bacalaureați și viitori doctori, avocați, profesori secundari, barem o corectă prezentare ortografică. Ei bine, nici acest modest deziderat nu a putut găsi satisfacție în condeii viitorilor intelectuali ai țării.

Un student dintr'un ținut petrolifer, căruia îi facem serviciul de a-i trece numele sub tăcere, acum, deși i-am publicat mai demult scrisoarea, pentru ca să-i dea seama, el însuși, cât de prost scrie românește, ne adresează o misivă de revoltă și ne comunică textual:

Sau așa se tratează ce-i vechi? Sunt studenți, cari păcătuiesc și mai grav, stălcind cele mai umile reguli de gramatică și de

sintaxă. Veți spune: nu sunt ei de vină. Vinovați sunt profesorii, cari i-au lăsat să părăsească băncile liceului, pentru a se dedica unor «studii» superioare. Foarte bine. Dar ce devine mersul cultural al acestei țări, cu o armată de slujitori cu pretenții de intelectualitate și cari nu știu să se exprime ca lumea? Dar nu e locul aci să facem polemici de politică culturală. Felicităm pe cei câțiva studenți cari au dat dovadă de un frumos spirit de observație, de o lăudabilă concepție asupra vieții și cari, în primul rând, știu să exprime o frază corectă și românească. Reținem cu plăcere numele d-lor A. Mibashan, I. Robert, Wallenstein, Săvulescu, Ghiță Rădvan, Petrescu Stelian, Tudor Mărgărit, Petru Ghițulescu, Armand Pascal și al d-lorei Sonia Tojmaru, Maria Buligă, Sofia Athanasoff, Valerie Kauffmann, Sidonia Barfuss.

Adorabili, elevii de liceu. Unul ne explica cu o solemnă convingere, ce sens are ancheta noastră.

Cităm:
«De ce este ancheta «Oglindii Lumii» o anchetă psihologică? Este o anchetă psihologică pentru că, prin răspunsul dat de fiecare cititor, acesta își desvăluie starea lui sufletească».

Bravo! Evident că așa e. *Quod erat demonstrandum!*

Un normalist din Buzău ne roagă, «cu cel mai profund respect» să vestim celor patru colțuri ale lumii că «ar dori să renască o rândunică, ca să-și poată realiza dorința de a călători prin țările calde».

D-l Petriny Popescu Telega (Craiova) ar vrea «să fie o floare, plină de un parfum cernăță fetele. Sau un demon (drac) să ispitească sufletele copilelor (fetelor) și apoi să rădă fericiit de misiunea (?) lui».

Și adaogă:
«Aceasta î-MI e singura dorință».

Profitând de prezența lui în casa tânărului Popescu-Telega, d. Iorom. Sav., elev normalist, tot din Craiova, adaogă pe aceeași carte postală:

«Ași vrea sau fahir indian sau un al II-lea Garry Cooper. Cauza care mă determină, v'o voi spune-o la o nouă anchetă. (Nu vă mirați?)»

Nu, scumpe d-le Iorom. Sav., nu ne mirăm: dar, în orice caz așteptăm cu nerăbdare să ne comunică, cât mai curând, «cauza care vă determină».

Nu v'am vorbit despre licenții cari vor să restabilească ordinea în țară. Aceștia sunt cei mai interesați, fiindcă sunt numai elan și ingenuitate.

Astfel d. Nelu Iorgulescu, Loco, ar vrea să aibă «voința și puterea ca să facă România să strălucească de glorie și mărire în fruntea Marilor Puteri: îi lipsește țării mele omul care să aducă o schimbare ideală în starea ei internă și să facă tot binele numai și numai pentru ea».

Aveți dreptate, d-le Iorgulescu. Vă așteptăm prim-ministru.

Și, ca să încheiem, trebuie să spicuiem câteva din dorințele oamenilor necăjiți. Neconsolabili, toți acești cititori ai noștri vor lucruri imposibile.

De pildă:
D-l Alex. Benigal, Brașov, «melancolic din cauza nostalgilor neînțelese, așezat pe dormeză cu «Oglinda Lumii» în mână, citește și întreabarea anchetei îi... circumdă ideile. Ar vrea unchi în America, având ca... nepotul numai pe dânsul și trimițându-i 50% din câștigul său pe adresa...»

D-le Benigal, nu mai există unchi în America. Și peste Ocean, mizeria e tot atât de cumplită ca pe vechiul nostru continent. Mai indicat ar fi să ieși prin lume, pentru schimbări de saluturi colegiale cu Topârceanu, Minulescu, etc. i. cum te exprimi.

D-l Nicolae Lerescu, șomer, Tulcea ar dori «să fie o fată frumoasă, tip Greta Garbo, fiind sigur că prin aceea frumusețe ar strânge în câțiva ani, mai bine zis în floarea tinereții, atâția bani, încât să poată trăi în cheuri toată viața».

Ce-i putem răspunde d-lui Lerescu? Bineînțeles că nici viața necurmată de cheuri nu este supremul ideal și că însăși Greta Garbo își câștigă existența cu o muncă surmenantă și plină de accidente.

În ce-l privește pe d. V. Cojiță, agronom Iași, care «ar dori să fie o viespe veninoasă ca să-i poată înțepa 1) pe toți cei cari i-au făcut rău în viață — pe nedrept — întrucât el a făcut tare mult bine la mulți oameni, 2) și pe toți defraudatorii banului public».

Îl sfătuim să-și aleagă altă... carieră, deoarece nu va răzbi să aplice sancțiuni tuturor celor cari fac rău și nici, mai cu seamă, celor cari delapidază averea Statului. Remediu s'ar putea dobândi printr'un tratament mult mai drastic decât înțepătura unei viespe, fie ea și veninoasă.

Din cele câteva exemple citate, fragmentar, vă puteți da seama cât de diversă a fost corespondența și stărnită de ancheta noastră și cât de multiple dorințele omenești. Mulțumim tuturor cititorilor pentru osteneala ce și-au dat-o de a răspunde întrebării noastre și acum, la urmă, le putem desvălui... o mare taină.

O A DOUA VIAȚA NU EXISTA, DECAT CEL MULT ÎN INCHIPUIREA FIECARUIA.

Așa că fiecare din noi e dator să se ocupe, stăruitor, de viața actuală, care nu se mai poate repeta, după câte suntem informați... Orice om trebuie să-și construiască viața, adică să trăiască ordonat, conștient de rostul său pe lume, oricât de umil i-ar fi locul pe care-l ocupă și să aibă un ideal nezdruccinat către ceea ce reprezintă binele și frumosul.

Pentru a accentua această necesitate vitală a trecerii noastre fugitive pe pământ, comitetul de selecționare a scrisorilor, — al

(Continuarea în pag. 17)

AMERICA REINCEPE SA... BEA

Cu alegerea lui Roosevelt la președinția Statelor Unite, prohibiționismul a primit o lovitură mortală. După douăzeci și patru de ore de la victorie, statul Indiana înmormânta în mijlocul veseliei obștești prohibiția, iar alte state ale republicii instelate, i-au pășit imediat pe urme. Regimul sec a murit, cu toate că funeraliile destul de complicate vor cere luni întregi de pregătire. «Gangsterii» nu mai au nici un rost, nici o rațiune de a fi. Contrabanda de alcool devine un anacronism, iar contrabandiștii au și început să amenințe cu răzbu-narea, căutând să monopolizeze tot laptele republicii. Așa dar, «speakeasies» vor deveni lăptării? Până eri, nu exista în Statele Unite local mai vestit decât «Speakeasy», un fel de bar clandestin (figura chiar și în Beadecker!) ce era frecventat de toți streinii și «snobii» locali.

Localurile erau strâmte și totdeauna apăsate de o atmosferă greoaie de fum. Se înțelegeau voci provocatoare și nu se vedeau esind decât indivizi beți. Cei dinții clienți, nu străluceau, desigur, prin respectabilitatea lor și chiar astăzi sunt socotiți ca «pionieri» ai luptei antiprohibiționiste; încet încet, se stabili un acord tacit și secret între proprietarii localurilor prohibite și poliție. Cei dinții, bucurându-se de o anumită siguranță, se apucară să investească fără socoteală, capitaluri enorme în aceste «speakeasies», dorându-le și îmbogățindu-le luxos. Mesele fură acoperite cu fețe de catifea și broderii artistice, se instală jocuri de lumini, o scenă pentru «girls» mai puțin goale decât Eva înainte de păcatul original, orchestre mai mult sau mai puțin negre, etc. Stăpânii barurilor nu mai erau marinarii ori contrabandiștii anilor din urmă, ci niște respectabili directori de hotel, foști cantinieri, persoane practice, cunoscătoare ale meseriei și cliențelei de primul rang, cari se sileau să ofere servicii ireproșabile și, în același timp o calitate mai bună a consumațiilor spre a mulțumi clasa clienților.

Astăzi, «speakeasies» au devenit localuri de lux și petrecere; taverna echivocă ce le-a creiat, a dispărut de-acum. Unele sunt imense, neînchipuit de luxoase și frecventate de un public extrem de numeros. Acolo se întâlnesc, artiști, actori, oameni mari ai finanței și personalități politice — chiar prohibiționisti! — cari vin să mănânce, să ia «cocktail-ul» aperitiv, sau să supeze după spectacol.

Astăzi, prohibiționismul și-a sfârșit perioada de atotputernicie, după ce a slujit ca bază întregii rețele de interese jospice și afaceri necurate și după ce a creiat «bootleggers», «speakeasies» și «gangsterii» etc. A trăi, treisprezece ani de lege seacă... și poate, că numai numărul acesta fatal i-a adus nenorocirea!

Chiar și orașul Chicago, care a fost un fel de Mecca al «gangsterismului» s'a lepădat repede de prohibiționism.

Cu toate că, în mod oficial, regimul sec n'a murit încă, este

totuși înmormântat și o simt aceasta, spre paguba lor, toți protectorii și corupătorii contrabandiștilor cari au văzut cum li se pierde ultimul ban.

Agenții nu se mai interesează de legea faimoasă și pe străzile metropolelor americane, trec neștiințerite de nimeni, care încărcate cu sticle de bere și lichieri. Primarul din Chicago, Cermak, n'a așteptat nici ordinea superiorilor, nici anul 1935 ca să desființeze prohibiționismul: a dat dispozițiuni grabnice «policemenilor» să nu mai considere ca un delict desfacerea și consumul băuturilor alcoolice. Celebrele «speakeasies» din baruri clandestine, au devenit ca

prin minune — în câteva minute — localuri publice frecventate de toate clasele sociale cari pot astăzi, cu o sumă neînsemnată, să-și plătească o veche dăruință: aceea de-a se îmbăta!

Marele eveniment s'a produs noaptea... Ultimii clienți ai barurilor clandestine esind în zori din adunarea interzisă și-au dat seama că aceasta se transformase într'un oarecare bar comun accesibil micilor funcționari ce intră să-și bea «păhărelul» înainte de a se duce la slujbă. Era un «De Profundis» la legea de treisprezece ani. Exemplul Chicago-ului și al Statului Indiana a fost repede urmat, precum am spus, de multe alte state ale re-

publicei instelate. Chiar și Arizona, California, Colorado, Oregon, New-Jersey au trecut, de bună voce, peste orice decizie oficială, suprimând restricțiile până atunci în vigoare pentru vânzarea și consumul băuturilor alcoolice.

MOTIVUL BINECUVANTAT

- Parcă te știam cu toți dinții în gură... și acum ce vād?
- Erau dinți falși pe cari i-am scos.
- Dece?
- Pentru motivul binecuvântat că nu mai folosesc la nimic.
- ?
- Ei da n'am ce mânca.

Mult succes in anul nou
1933
DOREȘTE TUTUROR PRIETENILOR SAI

PHILIPS
RADIO

ATENȚIE LA „T“!

Studiu grafologic

Grafologii ne asigură că nimic nu este mai lesne decât să deducem din scrierea curentă și obișnuită, — nu din aceea studiată și caligrafică! — defectele și însușirile, adică într'un cuvânt, caracterul celui ce scrie și, de multe ori sexul, profesiunea, felul de viață... și necazurile sale. Poate acestea sunt admirabile. Dar iată ultima și cea mai de seamă noutate grafologică, care ar putea să fie enunțată astfel, în puține cuvinte: din cele 21 de li-

hotărâți, cari «nu îndrăsnesc să-și ia avânt».

Chiar și direcția tăeturei spune multe lucruri unui grafolog rutinat. E lesne de constatat că direcția aceasta nu e totdeauna uniformă, ba chiar variază de prea multe ori. Aceasta e consecința firească a îmbolburilor inconștiente, adică libere.

*

Astfel stând lucrurile, credem că tăetura oblică reprezintă gestul de provocare, de amenințare, gestul pumnului întins. În general, această linie oblică e trasă cu repeziciune și adeseori nu e subțire. Dar atunci, de ce să n-o interpretăm ca semnul unui caracter violent sau brutal al scriitorului, ori cel puțin ca un indiciu al firii sale combative?

Direcția orizontală din contră e proprie oamenilor tăiați dintr'o bucată, pe când tăetura oblică o întâlnim la lumea nestatornică. Înșasi lungimea tăeturei poate să ne spună câte ceva.

Când este mai lungă, provine fără îndoială de la o mână al cărei proprietar legitim este un individ vioi, nu e în stare să se controleze pe sine însăși, care, în sfârșit, este un impulsiv nestăpânit.

Tăetura lungă o fac persoanele cari se mâniază lesne, dar și aceea cu o voință prea slabă; două temperamente omenesti cari, în fond, se aseamănă, deoarece oamenii cu voință sunt totdeauna stăpâni pe ei înșiși. Dimpotrivă, tăetura scurtă e urmarea unui gest cumpănit; ea e proprie indivizilor tari, persoanelor ce-și controlează propriile îmbolduri și cari știu să le înfrâneze la timp, păstrând energia pentru o acțiune rodnică și folositoare.

Dar mai este ceva. Anume că și apăsarea ce se exercită asupra tocului de scris în timp ce tăiem litera «t», are un anumit limbaj al său. De pildă, nu mai încap îndoială că apăsarea a ceea trădează cantitatea de energie nervomusculară de care dispune scriitorul: într'adevăr, apăsarea energetică nu se poate să nu rezulte dintr'un gest calculat, hotărât, al celui care scrie, pe când apăsarea slabă sau molatecă e rezultanta unui gest șovăelnic.

*

În sfârșit, liniuța sau tăetura literei «t» — semn destul de frecuent, fie la începutul, la mijlocul sau la sfârșitul cuvintelor — are totdeauna nevoie de o sforțare musculară: toate acestea reduse, evident, la proporții minime.

Or, dacă scriitorul împlinește aceste două mici sforțări, cu ușurință, cu regularitate și perseverență, el ne dă o dovadă sigură că este capabil de multă statornicie în activitatea sa. Dacă, dimpotrivă, face tăetura în toate direcțiile, de toate dimensiunile, în toate pozițiile, când în sus, când în jos, se poate afirma că el este un individ care dă ascultare unor impulsuri dezordonate; cu un cuvânt, un semn că într'insul ființează ceva care scapă propriului său control.

G. R. (a. f. o. l. o. g.)

ȘTIINȚA POPULARIZATĂ

Rechinul, părintele omenirii?

Se poate spune că atunci când codul lui Napoleon a interzis căutarea paternității, avea motive temeinice și utile pentru acest lucru. Într'adevăr pe măsură ce ne urcăm la originile strămoșilor noștri, găsim câte ceva din toate, dela Cavalerii Cruciatelor la cei dintâi canibali europeni, dela oamenii cari trăiau goi, prin copaci până la prima ființă care viețuia împreună cu noroiul și apa mociroarelor. Și pentru acei cari nu au avut să se împace cu minunata simbolizare biblică a omului creiat din humă de către suflul divin, s'a găsit în schimb maimuța originară care, la rândul ei, și ea trebuie să se fi coborât din vreun alt animal.

*

Dar, cum nimeni nu pare să fi rămas satisfăcut de cercetările făcute până în prezent, un profesor cu faimă universală, doctorul Augustus F. Foerste, specialist în știința nautiloizilor pietrificați, afirmă și «a dovedit» afirmația sa cu o vastă documentare științifică, anume că... rechinul, simplul și prea comunul rechin, este adevăratul și singurul «responsabil» de mult discutata origine a omului. Doctorul Foerste ne asigură că rechinii primitivi au nimic cu desăvârșire nautiloizii preistorici, pregătind în chipul acesta mediul prielnic peștilor primordial, cărora evoluționiștii ar vrea să le atribue origina omului.

Acești nautiloizi au viețuit cu mult înainte de epoca prea cunoscută și colosală a dinosaurilor. Ei erau aproape cât și giganticii «octopus» cu niște ochi enormi, bulbucăți, și tentacule spăimântătoare. Fața lor — dacă se poate numi astfel — era înzestrată cu ciocuri de os, asemănătoare acelor ale papagalilor, dar de proporțiuni neînchipuit de mari și cari reprezentau o armă înfricoșătoare. Animale de temut, orice s'ar spune, ei se ascundeau în gropi de câte treizeci de centimetri în diametru și aproape patru metri în lungime. Acolo, stând la pândă, numai cu o parte a corpului eșită în afară, erau adevărate teroare a Oceanului, care, pe vremurile acelea ocupa cu apele sale aproape întreaga suprafață a planetei noastre.

Atâta timp cât ei dominară, nestingheriți de nimeni, elementul lichid, nici o altă creatură n'a putut să trăiască sau să propășească. Dar, departe de ei, rechinii primordiali începeau să se înmulțească în mod impresionant și astfel începu lupta.

Rechinii pregătiră încet-încet, un atac inteligent, un atac cu toate regulile războiului. Nautiloizii au fost atacați din spate și... din flanc, chiar în ascunzătorile lor și rechinii începură o vânătoare neobosită după ouăle lor și micii nautiloizi. După trecere de mulți ani de la această luptă, fundul mării fu descotărit de nautiloizi și alte ființe au putut să-și înceapă o viață și să se înmulțească, iar odată cu ele și strămoșii omului.

Prin urmare — încheie profesorul

Foerste, — omul trebuie să fie recunoscător rechinului și lăcomiei lui dacă există astăzi.

Cine s'ar fi gândit la așa ceva? Cine ar fi putut să bănuiască vreodată că noi, bietele ființe omenesti ne datorim viața... rechinelor în funcție de poliști ai abisurilor mării, într'o epocă ce poate să se urce cu câteva mii de ani în urmă? Desigur, nimeni, — însă profesorul Foerste este atât de încredințat de afirmarea aceasta încât nici nu

Rechini

îngăduie ca ea să ne pusă la îndoială.

Teoria aceasta, pe de altă parte, după oamenii de știință, nu se prea depărtează de o altă, expusă recent de către doctorul F. X. Dercum într'un studiu postum, cărui i se recunoaște, acum, toată însemnătatea. Doctorul F. X. Dercum, neurolog cu faimă mondială, mort de curând în vârstă de aproape optzeci de ani, înainte de a porni din lumea aceasta, a scris următoarea teorie care a fost citită într'o adunare de învățați.

*

După Dercum, viața a luat naștere din două materii anorganice sau, ca să spunem mai limpede, viața s'a născut din substanțe... fără viață.

Două materii anorganice, ca de pildă praful și aerul, poate, au fost îmbinate de către un agent catalitic în condițiuni apropiate. Precum se știe, în chimie, cataliza înlesnește unirea a două substanțe felurite. Astfel platina care este, sub unele aspecte, un catalitic, unește împreună hidrogenul și oxigenul, totuși fără să adauge nimic de la sine în împreunarea aceasta.

Așa dar, într'o epocă foarte îndepărtată, două substanțe «moarte» sau neînsuflețite, au fost unite împreună de către o altă substanță «moartă» sau «neînsuflețită» și din unirea aceas-

(Continuarea în pag. 17)

Arta travestirii la spionii celebri

Artiștii, poliștii și răi făcăto-rii, precum și spionii, recurg la arta trucajului spre a-și lua înfățișarea unei persoane streine, dar este o mare diferență între trucajele cari trebuie să servească pe scenă și acele ale oamenilor cari își riscă propria-le viață, dacă sunt recunoscuți.

Spionii celebri, fugiți din fața plutonului de execuție, au fost totdeauna măestri în schimbarea personalității lor.

În istoria bogată a spionajului mondial, cel mai mare succes în travestire a fost probabil acela obținut de către cavalerul d'Eon. Acesta avea darul de a personifica o femeie cu atâta perfecțiune, în cât Ludovic XV al Franței îl trimise la Petersburg ca nepot al unui bogat neguțator francez. Cu părul lung, împletit, și cerceii de briliante scânteind în urechi, nu numai că trecea lesne drept o femeie frumoasă, dar îi făcu și pe mulți ruși din aristocrație să se îndrăgostească de chipul-i fin și melancolic. El izbuti să aibă succes atât de însemnat, încât alți spioni francezi, încercară din invidie să-l trădeze. Și într-una din aceste memorabile ocazii, bărbatul în rochie se apără vitejește cu spada.

Trebuie să reamintim de asemenea pe alsacianul Schulmeister, care din contrabandist, deveni unul din cei mai prețuiți spioni ai lui Napoleon I și contrabandist, cu arta lui rafinată de a se travesti, să-l facă să câștige unele bătălii.

Schulmeister putea să-și schimbe după cum avea nevoie, atât expresiunea chipului cât și vocea precum și întreaga lui înfățișare. Când fu primit pentru întâia oară de Napoleon, căruia-i fusese recomandat ca un om «numai grec, fără inimă», contrabandistul alsacian se prezintă travestit în bătrân cu părul cărunt iar fața-i avea o expresie respingătoare. Marele împărat, îl măsură cu o privire din cap până în picioare, și întorcând spatele îi zise: «Nu faci pentru mine».

După câteva minute dela scena aceasta, se întoarse în același salon și cu cea mai mare surprindere văzu un necunoscut cu părul roșcat și un ochiu sașiu. Ce-l fixa într-o atitudine mândră și energică. «Cine sunteți?» îl întrebă deodată. «Majestate, sunt tot Schulmeister» răspunse artistul trucajului și din ziua aceea începu cariera lui aventuroasă.

Personificarea exactă a cetățeanului străin ce trebuie imitată spre a înălțura supravegherea și îndepărta bănușile, reprezintă elementul cel mai anevoios pentru spionul travestit. Un spion francez, ascuns sub masca unui german, nu mai condenea cu mulțumirile ce-i adresa cameristei ori de câte ori aceasta îi aducea câte ceva. Vorbea limba inamicului la perfecție, fără să se poată observa nici cel mai ușor accent strein, dar greșala lui era tocmai faptul că făcea prea mult exces de gentilețe. Camerista, bănușitoare, îl dădu pe mâna poliției.

Barba falsă și creionele grase întrebuințate de artiști, nu se recomandă travestirii unei persoane care zile întregi și uneori

săptămâni, trebuie să treacă neîntrerupt pe sub privirile scrutătoare ale publicului și agenților.

Spionul trebuie să pară totdeauna natural, dar poate să-și schimbe forma nasului umplând nările cu bumbac, cum de asemenea poate să-și transforme expresiunea gurei, folosindu-se de o dantură falsă, peste dinții adevărați. Culoarea pielii trebuie să corespundă cu a persoanei ce vrea să o înfățișeze și voind să pară un țăran sau un lucrător, spionul nu uită niciodată să aibă mâinile bătătorite de muncă și unghiile, neingrijite, rupte.

Un agent secret care avea sarcina de-a spiona pe fostul președinte Calles al Mexicului, se folosea de tinctură de iod și humă ca să-și machieze fața, gâtul și mâinile.

Chiar și agenții forței publice trebuie să-și îngrijească la perfecție travestirea, atunci când se duc în cercuri frecventate de elemente dubioase, dacă nu vor să rămâne victimele răufăcătorilor cari veghiază cu ochii în patru.

Inspectorul francez Calchas, dispărea săptămâni întregi prin speluncile Parisului, fără să trezească nici o bănușală prin modul umilitor cu care știa să se travestească. Era gras și mânca din belșug, fiindcă era de părere că un bărbat pântecos nu este temut niciodată.

Cu ajutorul travestirilor poliția împiedică în timpul războiului mondial, încercarea spionilor germani de-a arunca în aer catedrala Sf. Patriciu din New York.

Regimul groazei instaurat de aruncătorii de bombe din solda germanilor, puse la adăpost o serie dintre cei mai apreciați detectivi americani cari, firește, recuseră la arta travestirii ca să obțină rezultate satisfăcătoare.

Cele 10 porunci ale longevității

Ziarul japonez «Jiji Limbun» garantează o viață «de o sută de ani și mai bine», tuturor acelor cari vor urma cu sfințenie următoarele zece reguli:

1. Petrece cât mai mult timp în aer liber.
2. Mănâncă numai odată pe zi carne.
3. Fă, în fiecare zi, o baie fierbinte.
4. Poartă rufărie de corp groasă, de lână.
5. Dormi cel puțin șase ore și niciodată mai mult ca șapte ore și jumătate, — cu fereastra deschisă și într-o cameră întunecoasă.
6. Odihnește-te o zi din șapte.
7. Evită tot ce-ți pricinuește supărare și oboseala creierului.
8. Văduvele și văduvii trebuie să se recăsătorească.
9. Muncește cu măsură.
10. Nu vorbești prea mult.

O familie nostimă

Într-un sat de lângă München un tânăr de 25 de ani s'a însurat cu o văduvă în etate de 45 de ani.

Fiica acesteia s'a măritat cu tatăl tânărului.

Așa că tatăl a devenit ginerele fiului său, iar tânăra femeie a devenit soacra mamei sale; în sfârșit, fiul s'a însurat cu mama soacrei sale...

Tradițiile Anului Nou

(Foto «Oglinda Lumii»)

Plugușorul, bătătorind străzile Capitalei.

Urare de Anul Nou

(Urând se aruncă grâu).

1. Bună dimineața, An nou !
Seamăn grâu și cu seacă,

Până 'n seară

Până mâine să se coacă,
Până multă să se facă
Să fim cu toții vioși
Să rămâneți sănătoși,

Ca merii

Ca perii,

În mijlocul primăverii,
Și ca toamna cea bogată,
De toate 'ndestulată.

2. Anul nou cu pace
Și cu sănătate
Cu spor întru toate
Să fie această casă
Întru toate mai aleasă,
Tot cu mână
Și cu hrană

Din neam,

În neam,

Din seminție,

În seminție,

Și așa până 'n vecie.

3. Să trăiți,
Să trăiți,
Întru mulți ani fericiți
Și ca pomii să 'nfloriți
Și ca ei să 'mbătrâniți
Și ca toamna cea bogată :
Fie casa 'ndestulată.
Tot cu mesele întinse,
Cu făcliile aprinse,

Să petreceți împreună.
Până 'n veci cu voie bună.

4. Câtă șindrilă pe casă,
Atâția galbeni pe masă.
Cât grâu în ogor,
Atâtea vite 'n obor.
Câte paie 'n bătătură,
Atâți copii în pătură.
Cât păr într'un cojoc,
Atâția copii la foc,
Câtă frunză pe umbrar,
Atâți bani în buzunar.
5. Atâția miei,
Atâția viței,
Atâția porci,
Atâția boi,
Atâtea oi,
Atâtea vaci,
Atâția turmaci,
Atâtea biolițe,
Atâtea cârlănițe.
6. Câte flori sunt în câmpie,
Atâtea iepe 'n herghelie,
Câte flori sunt pe vâlcele,
Atâtea 'n vară mielulele.
Câte pietre sunt la munte,
Atâți porci, vaci, boi și găște
La dumneavoastră în curte.
La anul
Și la mulți ani.
7. Sculați frați și nu mai beți,
Leroi Doamne !
Și la gazdă-i mulțumiți;
Din ce dar ne-a dăruit,
Dăruiașcă-l Dumnezeu
Sus în poarta Raiului,
De-a direapta Tatălui !

(Foto «Oglinda Lumii»)

Ultimele evenimente

1) Regele, Voevodul Mihail, d. gen. Samsonovici, ministrul Armatei și membrii legățiunii jugoslave din București asistând la serbarea regimentului «2 Vânători de gardă No. 9», patronat de Regele Alexandru al Jugoslaviei. — 2) Suveranul, Voevodul Mihail, generalul Baliff și contele von Schulenburg, ministrul Germaniei la București, la vânătoarea de la Scroviștea. — 3) Încusitul moștenitor al tronului de vânător. — 4) Regina Maria, ex-regina Elisabeta, ministrul Gusti luând parte la inaugurarea bazarului soc. «Mircea». — 5) Princesa Martha Bibescu cercetează osemintele lui său strămoș, Constantin Brâncoveanu, descoperite în b. Gheorghe. — 6) D-l Paul Boncour, noul prim-ministru francez de ziariști, după alcătuirea guvernului. — 7) La picioarele Turnului Eiffel din Paris s'a inaugurat bustul ilustrului inginer care a dat viață formidabilei construcții de oțel. — 8) Victor Stănculescu, trecutul aviator sud-african pornește într'un raid fără esca-

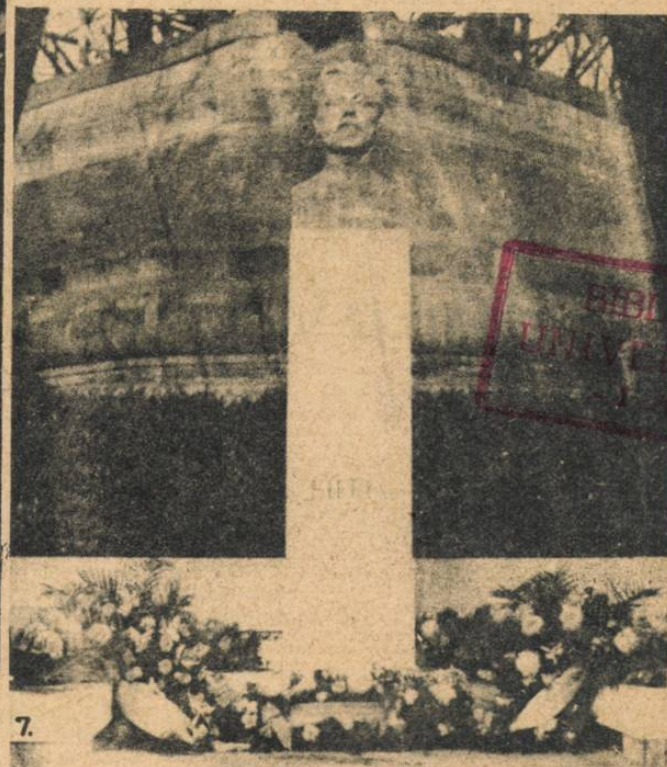
3

4

10

9

nte ale săptămânii

Capul (Bunei Speranțe. — 9) Numărul nou cabinet francez supunându-se torturii fotografiilor. — 10) Bellonte, tovarășul de sbor peste ocean al lui Costes, s'a căsătorit cu d-ra Rolande Lafon, fiica unui mare industriaș francez. — 11) Virgil Nicolaescu, avocatul-asasin, arătând autorităților cum a ucis pe bătrâna Boteanu. — 12) Osemintele domnitorului Constantin Brâncoveanu, descoperite într-o criptă seculară la bisericii Sf. Gheorghe.

(Foto «Oglinda Lumii» și Keystone)

lui, pregă-
ta și d-l
Principele
de ilustra-
seric. Sf.
ez, a altat
e gigantice
rare
uth, neîn-
ă Londra-

11

12

Pocăința Doamnei Moore

Schiță de Maurice Dekobra

Stăteam rezemați pe platforma superioară a vaporului care aluneca cu 20 noduri pe oră. La stânga simțeam sweater-ul vernil al frumoasei Mrs. Moore și la dreapta atingeam bluza bleumarin a avocatului new-yorkez Ralph Hiccup. Mrs. Moore se nita la puntea emigranților de sub noi. Era frumoasă de tot această americană cu părul blond-acajou și ochii de jad. Sensuală?... Probabil... Capricioasă? Cu siguranță. O întâlnisem la Paris într-o speluncă și din aventurile ei vedeai că este o mașină infernală în mâna lui Eros. Li strănsei brațul — prietenia autoriza acest gest familiar — și-i spusei:

— Vezi d-ta Muriel, aici pe vasul acesta este lista completă a eșantioanelor omenestii! De la cel mai umil sărac și până la miliardar. Toți sunt clasificați și etichetați!...

Mrs. Moore aruncă țigara și se întoarse spre mine.

— M'am gândit și eu la acești nenorociți și eri și alaltăieri... De atunci mă urmărește o idee irezistibilă!...

— My dear, remarcă Ralph, sper că n'ai să le pui avenea d-tale la dispoziție!...

— Nu, nu-i vorba de averea mea, ci de mine! De corpul meu! Soarta m'a favorizat într-atâta, încât simt datoria unui sacrificiu în onoarea ei!...

— Serios? precizai eu înmărmurit; vrei poate să te oferi la loterie pentru acești țărani lombarzi, acești muncitori cehi sau cismari slavi?...

— Nu... nu la loterie... Dar asta mă privește personal! Să știți însă că nu vreau să fac sgomot prin faptul că v'am spus, ci numai să-mi descarc conștiința de o idee ce mă persecută!...

A apărut:

ADRIENNE THOMAS Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE
DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experiențe neobicele trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura și cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare și s'a anunțat ediții noi în toate limbile

Cereți la toate librăriile precum și la Editura „Eminescu”, București I, Str. Anghel Saligă 2

Atât eu cât și Ralph tăcurăm mălc.

— După masă, ne șoptii ea, rugați pe secund să ne dea voie să vizităm puntea emigranților.

*

Imi pusesem fracul și tocmai voiam să ies pe punte, când cineva mă băt看 pe umăr. Era prințul Pinitelli, un aviator de pe malurile Piavei.

— Caro mio! Ce surpriză! Merg și eu la New-York! Un brevet de negociat cu yankeii. Vino la bar. Vreau să-ți spun ceva confidențial!

După un sfert de oră prințul încheia mărturisirea...

— Da dragă, m'am amoretat nebun de Mrs. Moore și ți-aș fi recunoscut or până la moarte, dacă mi-ai face cunoștință cu ea!...

Cât imi povestise păsul Pinitelli, încolțise o idee în creierul meu. Deși nu o iubiam deloc pe Muriel, dar când mi-o închipuiam în brațele unui scoțian, imi repugna ca un atentat la pudora estetică. În câteva cuvinte îi spusei convorbirea cu Mrs. Muriel Moore.

— Astă seară își va alege un emigrant ca amant. Vrei să fii d-ta acela?...

Pinitelli rămase ca trăsniț... Apoi în câteva minute aranjaram totul!...

*

La masă Mrs. Moore a fost de o eleganță desăvârșită. O pălărioară strânsă pe buclă, gâtul înălțat de trei șiruri de perle și antebrațul prins într-o cataractă de brățări. Ralph întrebă la desert:

— Și ții să mergi până la capăt Muriel?...

— Și de ce nu, Ralph?... Sunteți martori că nu o plăcere bolnavicioasă mă împinge la actul acesta ci conștiința mea. E un canon pe care trebuie să mi-l impun!...

Secundul ne arătă galant drumul și cinci minute mai târziu începurăm inspecția. Pe când îmbiam pe doi-trei emigranți cu țigări, o observam pe Muriel care se sbătea între voință și dorința de a pleca. Întrebarăm pe un sârb cu mura celor cu fișe antropometrice dela poliție, un slovac mînositor a tutun prost, a sudoare și rufe murdare...

— Muriel, șoptii eu, vrei absolut?...

— Da! Da! răspunse ea strângându-și mantila pe șolduri. Înainta spre babord și observai silueta subțire a unui om. Era prințul dar de nerecunoscut. Își procurase un costum indescriptibil și o șapcă informă. Fuma dintr-o lulea proastă, jucând admirabil rolul omului necăjit. Mă întorsei.

— Am descoperit pe unul care are mai puțin aerul de brută. Vezi, îți convine?...

Muriel îl privi scrutător și-mi spuse:

— El să fie! Întreabă-l dacă îi convine!...

Misiunea nu era banală.

— Ascultă dragă, vezi pe doamna de colo?... Cum o găsești?

— Pentruce?

— Ți-ar displace să bei un pahar de șampanie singur cu ea în cabina ei de lux?...

— Nu... nu mi-ar displace! Dar pentruce?...

— Pentru nimic! Vino!...

Trecurăm cu toții pe puntea clasei I. Pinitelli părea indiferent. Muriel se întoarse brusc spre noi:

— Plecați! Bună seara!

Și văzurăm intrând pe o ușă cu oglinzi pe o femeie cu mantoul de hermină și un bărbat cu o șapcă informă.

*

A doua zi mă bărbieram în fața oglinzii când intră Pinitelli, dar nu emigrantul ci gentlemanul.

— Mio Dio! strigă el strângându-mi mâinile. Sunt extraordinar! Am cunoscut cel mai grandisim extaz și asta grație dumitale. N'am să uit toată viața!...

— Spune-mi și mie, care am fost «Deus ex machina» cum s'au pe'recut lucrurile.

— Al nu, nu dragă! Un cavalier nu face astă!...

— Fie, hai! La ce oră ai ieșit?

— La patru dimineața!...

— Hm! hm!...

— Aș fi vrut să opresc soarele pe loc!

— Adică Luna!

Vedeam că Pinitelli ezita între să-mi povestească sau nu aventura. În fine spuse:

— Îți voi releva numai un detaliu... Când să plec, Mrs. Moore mi-a dat un safir. Mi-a fost imposibil să nu-l accept și l'am băgat în buzunar. Puteam să fac altceva?...

— Desigur că nu! Trebuia să-ți joci rolul până la sfârșit. Acum ce intenții ai?...

— Aventura să rămână între noi și să mă prezinți oficial d-nei Moore!

Peste două ore îi făcui cunoștința oficială cu Muriel pe deck.

— Pinitelli? exclamă Muriel. Din țara lui Petrarca?...

— Da, din țara lui Petrarca! vorbi Pinitelli.

— Și-a lui Boccacio! adăugai eu răsând.

Și conversația, banală ca orice conversație fără subiect urmă până când Pinitelli se duse să se pregătească pentru ceaiul la care îl invitase Muriel.

— Ei, Muriel, cum ți se pare Pinitelli?

— Un simplu Don-Juan, banal ca toți ceilalți!...

*

Ora ceaiului. Imprejurul mesei: Muriel, Ralph, Miss Dorothy, baroana Cockerall, Brouteville, secretarul ambasadei din New-York, eu și Pinitelli.

— Prieteni, ne spuse Muriel, astăzi mă simt mult mai bine!

— De ce Mrs. Moore? cărăi Brouteville.

— Pentru că azi noapte m'am oferit mângâierilor unui emigrant!

Toți care nu erau inițiați în aventura nocturnă rămaseră im-pietriți.

— Ești tolstoiană, Muriel, zise Miss Dorothy. Eu aș fi urmat percepțiile lui Lenin! Aș fi consumat toată puntea: comunism!

— Ei, toate pisicile noaptea sunt negre! remarcă baroana.

— Poate ar fi preferat mai bine 10 dolari! zise Brouteville.

— Am avut eu grijă și de asta! I-am dat un safir!

Dar deabia spuse asta când un steward se apropie de Pinitelli.

— Mă scuzați, dar făcând curățenie în cabina dvs., am găsit piatra aceasta!

Muriel pâli. Eu făceam molcom. Ceilalți își plimbau privirea dela safir la prinț și dela prinț la Muriel. În cele din urmă Pinitelli își reveni și explică foarte calm:

— Azi de dimineață mă plimbam pe puntea interioară. Un emigrant cu o mura de bandit mi-a oferit piatra pentru 500 dolari și i-am cumpărat-o!...

Traducere de
ANGHEL GHITULESCU

Aspirină... pentru flori

Aspirina a fost recomandată în ultimul timp, pentru... păstrarea proaspătă a florilor.

Dacă punem în apă caldicioasă o tabletă de aspirină, chiar și florile cele mai delicate rămân multă vreme fragede.

Deasemeni, florile cari se poartă la butonieră și la piept nu se vestejesc atât de repede, dacă învălim capătul codiței cu puțină vată, muiată într-o soluție de aspirină.

Fabrica de tricotaje „TONY“
Pasajul Român 17 — 19 Telefon 309 59

a pus în vânzare și face de comandă

Ultimele modele de tricotaje după colecția adusă din străinătate

Preturi reduse, sfidând concurența

Remaîliiază Ciorapi de mătase cu Lsi 15

Cum se prind hoții de bijuterii

Senzațional reportaj dintr'o anchetă mondială de mare actualitate de: L. B. O'CONNOR

CAPITOLUL I

O AFACERE STRALUCITA ÎN TIMPURI DE CRIZĂ

Baroneasa dela Blair sta la biuroul bijutierului pe care scânteau pietre prețioase, alinate pe o pernuță de catifea neagră într'un joc de străluciri orbitoare. Indexul ei drept, se opri asupra unui briliant cizelat cu măiestrie, având aproape cinci carate și o claritate nemai întâlnită până atunci.

— Dragul meu, aceasta e o piatră prea frumoasă, o piatră, cred, fără pereche, — zise tânăra femeie într'o englezească ce-i trăda origina franceză, pronunțată cu un ton aspru de contraltă.

John Mc. Cormack se trezi din starea-i de moleșală și nepăsare de până atunci:

— Da... negreșit... Dacă-ți place, nu mai rămâne altceva de făcut decât ca Maxim s'o monteze... Ne vom întoarce mâine, sau poimâine, când va fi gata...

Bijutierul era radios, D-zeule! O afacere, cu proporții atât de fantastice, pe vremurile acestea de criză! Și ce oameni!... Nici n'au întrebat de prețul giuvaerului! Fără îndoială că sunt niște persoane din lumea mare... Perechea plecă, apoi, într'un superb aut mobil de lux.

Maxim își frecă mâinile de bucurie: cunoștea el oamenii și mai cu seamă cheia afacerilor!...

UN ELEMENT COMIC

Înainte de-a intra în fondul povestirii acestui extraordinar episod, menit să lumineze cititorii asupra furturilor de bijuterii care astăzi, mai mult ca oricând, sunt în plin apogeu, trebuie să fac o paranteză. Și va fi cam lungă.

Noel C. Scaffa, faimosul detectiv particular care se străduiește în prezent să lămurească misteriosul furt de bijuterii săvârșit acum câteva luni, în dauna mulțimilor Dumby, la New-York, poate că, în momentul acela, intrând în magazinul lui Maxim, d-l John Mc. Cormack văzându-l, ar fi îngălbenit de spaimă și, fără a mai pierde un singur minut, ar fi șters-o, împreună cu baroneasa.

Scaffa ar fi recunoscut în John pe unul dintre cei mai extraordinari hoți de bijuterii cari există în Statele Unite, și poate chiar în lumea întreagă, autorul a cel puțin o sută de asemenea furturi, un personaj romanțios, greu de prins, nejudecat niciodată și prin urmare necondamnat: Eddy Barry, alias Jack Lafère, alias Michael Mc. Cormack.

Dar cum operează, cum pot să opereze acești hoți fenomenali? Cum pot, mințile acestora iscusite, să pue la cale furturi atât de ingenioase și să le săvârșească cu atâta dibăcie, aș zice aproape, ge-

nialitate? Cum izbutesc să știe cu o precizie fantastică unde se află bijuteriile răvnite?

Apoi, cum le schimbă în atâtea bilete de bancă? Și, în sfârșit, cum se face că nu sunt atinși niciodată de Nemesis, cea pedepșitoare?

Fără a mă bucura de fama lui Noel Scaffa, lunga mea practică profesională de reporter, specializat tocmai în anchetele relative la furturile de bijuterii și valori în genere, îmi îngăduie să fac aici o destăinuire interesantă și chiar plăcută. Plăcută? Da. Fiindcă în marea dramă a furturilor de bijuterii, există un element comic, hazliu, reprezentat de rolul pe care, de multe ori, îl joacă însăși poliția.

Destăinuirile acestea le voi face mai înainte de a-l readuce pe cititor la prăvălia lui Maxim.

Hoții de bijuterii, cei într'adevăr abili, sunt din fericire, puțini, și mulțumim lui D-zeu că numărul lor nu e mai mare. Aceasta, fiindcă, pe lângă altele multe, trebuie și o inteligență extraordinară pentru săvârșirea acestui soi de furturi.

În cariera mea, am întâlnit pe unul din acei șarlatani miraculoși în jurul cărora se țin cele mai de necrezut povești de mister și întâmplări extraordinare. Dar trebuie să fie înzestrați și cu anumite calități cari sunt rare la majoritatea criminalilor. Trebuie să fie, mai cu seamă prudenți, prevăzători și fără frică.

Acestea sunt însușirile cari sunt greu de găsit, întrunite la o singură persoană, într'un cât privește specialitatea furturilor de bijuterii.

Să nu vă închipuiți cumva că hoții de bijuterii, urmează drumuri întortocheate și stabilite dinainte, în mod sistematic, învățate dela o școală sau într'un anumit stil. Orice hoț și orice detectiv are metode speciale, metodele lui proprii, cari sunt mai mult ori mai puțin eficace, după gradul de inteligență și dibăcie al fiecăruia.

STRATEGII DE STIL

Hoțul care și-a pus în gând să jefuiască o anumită casă, un anumit apartament, înainte de toate vrea să știe dacă operația merită să fie încercată, sau dacă există prada, de ce valoare ar fi și unde anume e ascunsă sau păstrată.

Odată stabilit faptul că merită osteneala de-a se apuca de lucru, caută să-și procure un plan cât se poate de precis al casei sau apartamentului despre care e vorba. Trebuie să cunoască cu de-amănuntul unde dorm diferiții membri ai familiei, servitorii, cari sunt obiceiurile fiecăruia, cum să fugă în cazul când e surprins.

Cu alte cuvinte, hoțul isteț și cunoscător... în materie, e ca și un strateg, care nu intră în acțiune dacă mai înainte n'au funcționat destul de bine serviciile de informațiuni și de recunoaștere, dacă nu a stabilit anticipat totul pentru planul bătăliei și pentru o eventuală retragere.

Criminalul dibaciu, atât în pre-

gătire cât și în aplicarea însăși a furtului, pune mare speranță pe slăbiciunile și defectele victimelor.

El e pe deplin conștient că media femeilor bogate e foarte neglijentă, în ceea ce privește păstrarea bijuteriilor.

(Continuarea în No. viitor)

O notă personală de distincție...

Se vinde nu mai în flacoane de 100, 250, 500 gr. și 1 kgr.

...obțineți prin întrebuințarea apei de colonia „FLORELLIA” de NORTIER. Această colonie este parfumată cu esențe rare, al cărei miros este unic în felul său. Apa de colonia FLORELLIA este cea mai reușită și modernă creație a măștrilor parfumeuri ai casei NORTIER.

Nortier
EAU DE COLOGNE
FLORELLIA

Dep. General al Parfumeriei Nortier Cal. Călărăși, 45. București

FEMEII LA ORDINEA ZILEI

O «poziție» a Mariei Hamernyck, studenta prodigioasă care pentru a se odihni de meditațiunile cursurilor, de filosofie, a devenit o neprefăcută dansatoare de music-hall...

Maria Hamernyck, este femeia celebră a acestor ultime șapte zile. Astăzi, ca să-ți dobândești celebritatea, trebuie să muncești: să sboi deasupra oceanelor ca să bați un record întrecând chiar și pe acela deținut de propriul soț, cum a făcut Anny Johnson, sau să devii eroina tristă a unei tragedii, cum s'a întâmplat Aliciei Cocea, frumoasa cu farmec oriental.

Revenind la Maria Hamernyck, o blondă studentă de douăzeci și doi de ani, aceasta își dădu seama într-o bună zi că învățătura era ceva cât se poate de frumos, dar costă prea scump în vremurile de azi. Și cum bani avea puțini, se gândi să-și îmbunătățească starea, punându-și în joc însăși frumusețea cu care era înzestrată. Și cum meseria de model suferă de asemenea de pe urma crizei, Maria preferă să devie «girl» la un «tabarin». Așa se face că reuși să obțină un angajament ca dansatoare salariată a varietetului «Moulin Rouge» din Budapesta.

La orele nouă seara, intra în scenă, îmbrăca un costum roșu transparent și atrăgea clienții, cu farmecul ei, în vârtejul dansului până la cinci dimineța. La ora aceea, Maria Hamernyck, pe când zorile începeau să se reverse asupra metropolei Sfântului Ștefan, își îmbrăca într-o odăiță dosnică, hațna ei de studentă nevoiașă, punea o pereche de ochelari americani pe nas și pornea spre Dunărea tristă și încetoșată, la Universitate, ca să urmeze cursurile obișnuite.

Metamorfoza în această viață dublă și ultramodernă a durat mai bine de trei ani, până când indiscrețiile unui profesor, rătăcit întâmplător prin cabaretul cu pricina au făcut ca «scandalul» să devie public. Romanele vieții au asupra altora avantajele de a se sfârși cu bine, aproape toate, de oarece oamenii sunt cu mult mai buni decât eroii născuți din fantezia romancierilor. Maria a fost chemată de rectorul universității din Budapesta, care-i puse în vedere că profesiunea de dansatoare nu prea e nimerită pentru o studentă ce se respectă. În orice

caz, vrednică studentă va putea să-și urmeze studiile mai departe, fiindcă o casă editoare din capitală i-a oferit un serviciu care va fi mult mai rentabil decât acela de «girl».

O altă femeie, Claude Dazil, pseudonim literar, sub care încearcă să se ascundă o doamnă Jeanne Michel, a fost zilele acestea eroina unei întâmplări nu tocmai plăcută. Acum câteva dimineți, citind ziarul află că a fost condamnată la Alger, pentru înșelătorie și însușire de bunuri ce nu-i aparțineau. Firește, scriitoarea, a găzut din cer la aflarea unei asemenea vesti, cu atât mai mult că tribunalul — chiar la Alger — nu obișnuiește să dea prea mare însemnătate delictelor intelectuale. Făcu cercetări și în cele din urmă izbucni să afle că o hoată îndrăznească, cam de aceiași vârstă ca dansa, își însușise pseudonimul scriitoarei ca să poată duce la bun sfârșit isprăvile ei ce mergeau alături de căile legale. Claude Dazil se grăbi să dea cea mai întinsă publicitate acestui

fapt, nu atât ca să-și răsbune numele ultragiut, ci fiindcă știu că în materie editorială nici un rău nu poate să aducă pagubă.

Suzi Vernon, este o binecunoscută stea a ecranului francez care, deosebit de obișnuitul «sex appeal» necesar meseriei sale, mai este și stăpâna unui minunat cățeluș chinezesc. Animalul acesta, e puțin cam sălbatec, sau cel puțin antiliterat. Acum câteva zile, scriitorul Robert de Beauplan se duse să-i facă divei o vizită acasă și îndrăzni să mângâie cu mâna pielea delicată a cățelului. Dar mai bine n'ar fi făcut-o! Animalul se repezi asupra literatului și-l mușcă nespuse de grav, la un deget. Ca și colega lui, Dazil, despre care am vorbit mai sus de Beauplan se gândi că și mușcătură unui câine, ce poate să nu fie chiar turbat, aduce uneori folos celor din Parnas; și iată-l că intentă proces cerând, după articolul 475 din codul francez, o daună de 25.000 franci pentru degetul... ultragiut! Dar a pierdut cauza deoarece, făcându-se socoteala s'a ajuns la convingerea că plecând de la baza aceluși deget, un scriitor «întreg» în cazuri similare, ar costa prea mult națiunea franceză.

Oricum, publicitatea i-a folosit. De asemenea Suzi, blonda Suzi Vernon și cățelușul ei, au fost la ordinea zilei, eroi ai cronicei tuturor ziarelor.

Și mai sunt vorbite de rău, animalele!

În America, femeile sunt cu mult mai extravagante decât în bătrâna noastră Europa. De pildă, uneori își creiază o celebritate cu somnul cel mai nevinovat. Dar este somn și somn. Miss Guire, la drept vorbind, se cam întrece cu gluma. A dormit la 15 Februarie, anul acesta și de atunci, n'a mai reușit să se trezească. Făcând o socoteală, vedem că această înfrăcită miss, se leagănă în brațele lui Morfeu de peste șase mii de ore și nu se găsește nici un mijloc ca s'o readucă în simțiri. De bună seamă că și-a pus în cap să bată — americaneste — un record! Miss Mac Guire e hrănită cu alimente lichide și îngrijită cu razele X. Boala ei originală a și fost botezată cu numele original de «boala americană a somnului».

Și femeile din Bali, romantica insulă din Indiile olandeze, cinstesc astăzi cronica ziarelor pentru un motiv care ar fi aspirația însăși a feminismului mondial: să bată recordul frumuseții! Din când în când se fac încercări de a se stabili cari ar fi femeile cele mai frumoase din lume. Asemenea victorii revin, rând pe rând, re-

prezentantelor franceze, italiene, georgiene, armenie, suedeze, după cum se schimbă gusturile bărbătești și estetice. Mister Hoppe, un explorator englez care a făcut ocolul lumii în trei ani, afirmă că a întâlnit în această insulă indiană perfecțiunea feminină și ne demonstrează faptul prin proiectarea a câtorva sute de metri de film, cari prețuiesc mai mult decât toate dările de seamă și noțele de călătorie. Femeile din Bali provin dintr-o încreștură indojavană-polineziană și papuană și, ca toate încreșturile, au trăsăturile cele mai delicate. Ele se mișcă cu grația unei gazele și coloritul lor brun, capătă uneori reflexe aurii.

Dar, aproape de frumusețe, contesa de Jauzé, a revenit iarăși în lumina cronicei zilnice. Se știe că după ce a tras câteva focuri de revolver asupra prietenului ei, exploratorul De Trafford, de teama că va fi părăsită, a întors arma

Impresionantul sărut de adio al lui Mollison către soția lui, formidabila și... dragălașa aviatoare Amy Johnson

împotriva ei însăși. Tragedia, la spital și la Curtea cu jurați se încheiase printr-o căsătorie ce părea menită să aibă un viitor din cele mai fericite. Însă frumoasa contesă a cerut deunăzi tribunalului să fie divorțată de soțul ei. De rândul acesta, preferă să se despartă fără focuri de revolver, ei numai cu ajutorul nevinovat al codului și avocaților.

Fiu lui Pușkin în mizerie

La Leningrad, trăiește, într-o nespusă mizerie, Grigori Pușkin, fiul marelui poet rus, Alexandru Pușkin.

Grigori Pușkin e însurat și are patru copii mici. Soția lui e învățătoare, primind un salariu derizoriu.

Fiul poetului a dăruit prețioasa bibliotecă a tatălui său Casei Pușkin, depe lângă Academia de Științe.

Dirjecția Teatrului academic a deschis, acum, o listă de subscripție pentru ajutorarea nefericitului fiu al bardului.

DE PRETUTINDENI

Arhitectura Negrilor

O împerechere de cuvinte care îți aduce zâmbetul pe buze — și cu toate acestea e incontestabil judecând după vestigii seculare, dacă nu chiar milenare, că și descendenții lui Cham au avut și ei, o epocă în care s'au ridicat, cu mult de-asupra nivelului de înapoiere în care se găsesc astăzi. Că au putut fi capabili de eforturi cerebrale ne-o dovedesc numeroasele exemple de Negri cari, veniți în contact cu civilizația europeană s'au afirmat cu elemente de o deosebită inteligență, în domeniul științei, literelor și al artei.

Negrii au avut stilul lor propriu în arhitectură. Cea mai impresionantă mărturie sunt ruinele unui «castel» din Africa occidentală franceză.

Castelul acesta — **tata**, cum îi spun Negrii — se înalță în regiunea Tombuctu și nu i se poate tăgădui o reală frumusețe în proporțiuni și linii.

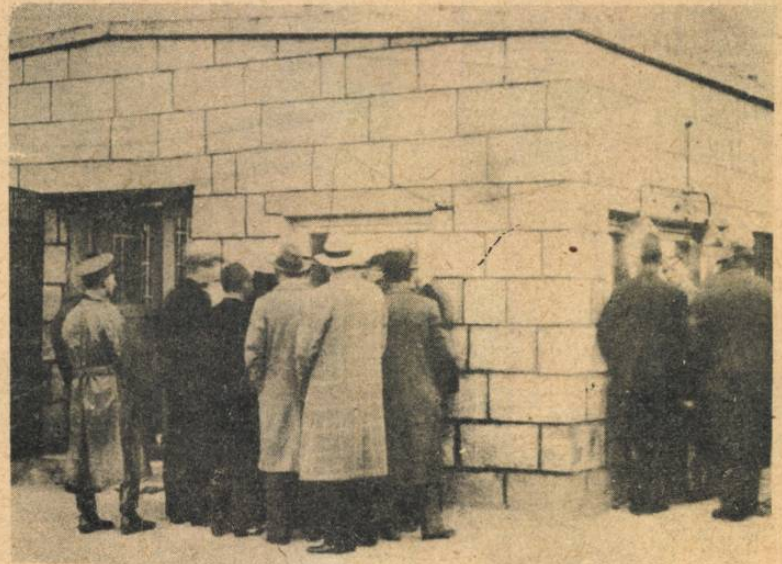
300.000 lei pentru manuscrisul unui cântec

Cunoscutul cântec american «Home sweet home» (Cămin, dulce cămin) a fost vândut, deunăzi la o licitație, la New York.

E vorba de manuscrisul original al textului, a cărui autor au fost poetul Payne și componistul Bishop.

Manuscrisul a fost achiziționat de un amator, pentru suma de 1590 dolari (peste 300.000 lei). Poetul autor era un tânăr, care își pierduse mama, la vârsta de treisprezece ani și, de atunci, nu a mai avut un «cămin».

Ultima expresie a uciderii: gazele

(Foto-excl. Keystone).

La Carson City, în statul Nevada (America) scaunul electric a fost înlocuit prin executarea cu gaze. Criminalul e închis într-o încăpere ce se umple cu gaze ucigătoare. Moartea este fulgerătoare. Fotografia noastră reprezintă primul document luat la fața locului, unde autorități și reporteri urmăresc, prin frestre ermetice închise, executarea cu gaze a faimosului bandit american Everett Mull.

Crăciunul în Anglia

(Foto Keystone)

La lumina unui felinar și în pragul bisericii, coriștii au vestit, în miez de noapte, prin glasurile lor fragede, nașterea Mântuitorului. E o tradiție seculară, care se păstrează și astăzi cu o severă pioșie.

Ca să numărăm un miliard

Știți cât timp ne-ar trebui ca să numărăm un miliard, monede de câte 5 lei? Socoteala a fost făcută, de cineva care... nu are altă ocupație mai serioasă: ar fi nevoie de vreo unsprezece ani, lucrându-se câte douăsprezece ore pe zi și numărând două sute bucăți, adică o mie de lei, în trei minute.

E drept că ocupațiunea aceasta ar fi lipsită de varietate; dar câți n'ar primi să muncească, în modul acesta, douăsprezece ore pe zi, dacă la terminarea numărării, miliardul ar trece în posesiunea lor?...

D'Annunzio și tânărul literat

Un tânăr literat, supărat, ca mulți alții, de zarva făcută în jurul numelui ilustru al lui d'Annunzio, se prezintă, într-o zi, poetului și îi spune:

— Scumpe maestre, am auzit, deseori, vorbindu-se despre d-ta, înșă, drept să vă spun, nu avusem încă, prilejul să vă văd la față.

La care Gabriele d'Annunzio răspunde zâmbind:

— Ei bine, eu te văd pe d-ta, azi, dar în schimb, nu am auzit niciodată vorbindu-se despre persoana d-tale.

Un precursor al lui Columb

După doctorul Sofno Lasen, conservatorul șef al bibliotecii Universității din Copenhaga, America a fost descoperită de un Danez, Iohann Scolus, cu douăzeci de ani înaintea lui Cristofor Columb.

D. Lasen își propune să publice, în limba engleză, o notă privitoare la expediția lui Scolus.

Societatea „bărbaților martiri“

În orașul Halifax Nord Carolina (Statele Unite) s'a înființat o «Asociație a soților cari sunt martirii soților lor».

Membrii asociației se întrunesc odată pe lună, spre a uita (spune statutul), câteva clipe, suferințele din cursul celor «treizeci de zile petrecute în paradisul conjugal».

Rușinea familiei

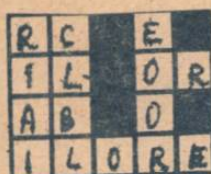
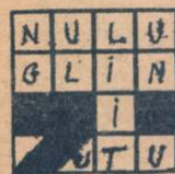

Alexandru Zubkow, cumnatul ex-kaizerului Wilhelm II, care a îmbrățișat, până în prezent, cariera de dansator, comerciant și... aventurier, s'a oprit în ultimul moment la profesiunea de chelner, pe care o îndeplinește, după cum vedeți din ilustrațiunea noastră, cu o promptitudine exem plară. Localul unde servește soful văduv al soarei kaizerului este o berărie din Luxemburg. Localul face, natural, afaceri excelente, depe urma acestui personaj de imperială strălucire.

JOCURI

Reconstituire

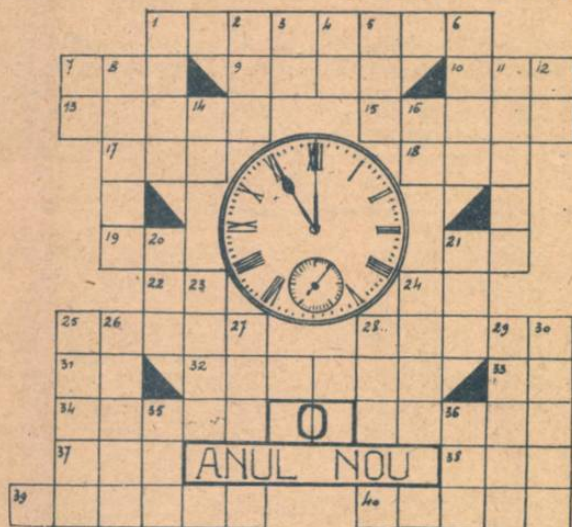
de Jean Avramescu

Aranjați în așa fel fragmentele încât să aflați o urare pe care revizita o face cetitorilor ei.

Cuvine încrucișate

de Ionel Ionescu (Băicoi)

ORIZONTAL: 1) Dispozițiune precedată de realizarea idealurilor; 7) exclamație de bucurie; 10) recipient; 13) ondulațiune; 15) insulă peloponeziană; 17) pronume; 18) intrare; 19) în muzică; 21) poftim; 22) ceva solid; 26) juncă; 28) Tr. călți; 31) măsură; 33) literă; 38) occident; 40) palat.

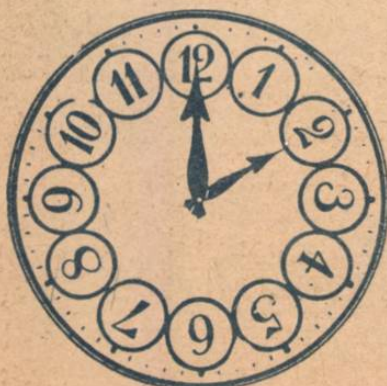
VERTICAL: 1) executa; 2) oraș în Franța; 3) cosmetic; 4) conj.; 5) cântec național; 6) zeul războiului la Gali; 7) două litere consecutive; 8) calitatea imaginației ce dă ideilor o turnură

comică sau originală; 11) metal; 14) în muzică; 16) interjecție; 20) zeul vânturilor; 23) locuial; 24) strigătul ce scoate copilul ascuns ivindu-se pe neașteptate; 25) maimuță; 26) lichid; 27) interjecție; 28) cărunț; 29) comun fig.; 30) artere; 35) cel ce poartă acelaș nume de botez cu altul; 36) ins dintr'un popor.

N. B. 12 vertical, 39, 32 orizontal, 21 vertical, 9 și 34 orizontal, 14 vertical, 25 și 37 orizontal citite curgător vor da o urare pe care «Oglinda Lumii» o face cititorilor.

Ceasul-enigmă

de I. C. L.

La acest joc se va întrebuița metoda soluționării jocului infinit.

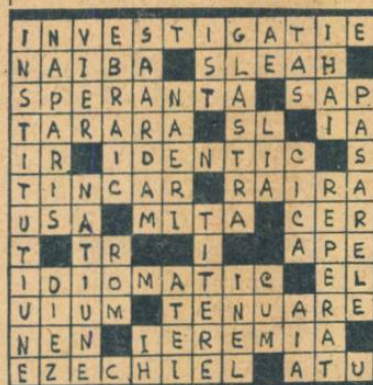
1—3—Plug mic împodobit cu hârtii colorate și flori cu un clopoțel în coarne, cu care se umblă spre a ură de Sf. Vasile;

3—5—Rămuriță cu care copiii umblă în ziua de Anul Nou, rostind o scurtă felicitare;

5—7—Căpățână de porc, împodobită cu panglici, flori și verdețuri, cu care țigani colindă la Sf. Vasile; 7—10—Bomboane mici din zahăr topit, constituind una din predilecțiile copiilor care umblă cu sorcova; 11—12—Moș Crăciun este un personaj fantastic.

Soluțiile jocurilor din „O. L.” No. 51

CUVINTE INCRUCIȘATE

RECONSTITUIRE

Benzină—Chenzină—Drezina—Eufrozina—Rezina.

METAGRAMA

Batâr—Catâr—Hatâr—Satâr.

DESLEGATORII JOCURILOR NOASTRE

Vlad și Rodica Anghel (Iasi), Bercu Enghelberg (Bacău), Solomon și Mauriciu Breiman (Drochia-Soroca), Ionel și Dida Buzica (Giurgiu), Nicolina I. Popescu (Caracal), Alexandru I. Adace (Iasi), Romulus I. Munteanu-student (Popești-R. Sărat), Ticu Rădulescu (Timișoara), Ioan Vanjensky (Focșani), P. Coroiu (Oradia), Titus Albulescu (Alexandria-Teleorman), Aurel și Nellu Iordăchescu (Ploști), Al. Dobrinescu-Aledo (Bârlad), Bică Pisoschi Craiova, Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad), Ionel Constantin-Iocos (Craiova), Daniela Ialomiteanu (Pietroasele-Buzău), Cristea Ioan (Pitești), Nicu C. Slavu Sphinx (Câmpina), Margareta și Lucreția Palade (T. Măgurele), Petrahe St. Crintea (Dumitrești-R. Sărat), Traian Popovici (Galați), I. Popescu (Arad), Florin Tasse (Craiova), Ilie T. Lupița (Caracal), Corneliu M. Chelaru student (Buzău), Petre Samofina (Constanța), Milică Gheorghiu (Pitești), Nellu Niculescu (Timișoara), Sandu și Tică Mihăilescu (Turnu Severin), Marioara și Gheorghe Ionescu (Mărășești-Putna), Popescu Smaranda (Militari-Ifov), Clara Rosenberg (Buzău), Florica Sebastian (Pitești), Ionel Stoicescu (Arad), Florina Petraru (Sibiu), Ion Șerban (Broșteni-Argeș), Jean Tapu, Costel Botez, Avram I. Avram, Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu (Ploști), Plutonier-majori N. Gurău și V. Bucătaru (Roman), Boris M. Schopoff (Ismail), Mioara și Ionel Triculescu (Craiova), Nicolae Cimpoeșu (Arad), Alexe Jipa și Lilly Apostolescu (Brăila), Elena Feteanu (Domnești-Argeș), Ovidiu Dorondoc (Galați), Mircea Gelu Mihăilescu (Vaslui), Al. Stănculescu (Fălticeni-Bai), Nicolae Gheorghiu (Cernăuți), Ketyșor din Alexandria (Teleorman), Andrei Ionescu (Alba Iulia), I. Nicolaescu (Balș-Romanați), Clemanșa Ionescu, Romeo Cristian

(Focșani), Siderius Dobos (Pesce Torontal), Pincu A. Saul Piasa, René Goldenberg (Focșani), Costel Ionescu (Reni-Cahul), Spiru Teodoreanu stud. ((Strihareț-Olt), Theodor și Anna Stoicescu (Ploști), Anghelescu Constantin (Giurgiu), Rică Timofteșcu (T. Severin), Major Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Petre Mihăilescu (Săscut-Putna), Valeriu Ponta (Pecica-Arad), Gheorghe Gherghel (Sibiu), Na Russu (Bolgrad), Tudorică N. Popescu-student (Carol II R. Sărat), Paul M. Alexandrescu (Chișinău), Simon Schächter, Alter Segal, Marcel Fiertel, Florica Grigoriu (Odobești-Putna), Dumitru Tocan (Moreni-Prahova), Ionel Petrescu (Craiova), Natan Goldstein (Cernăuți) Coca Stănescu (Ploști), căp. Ioan Vasiliu (Vaslui), Herman L. Herscovici (Roman), Mișu C. Simulescu, George Dumitrescu, Vlad Noica (Alexandria-Teleorman), Mieluță N. Pompilian (Iasi), Ionel Preda-Misleanu, Nicușor Lupescu (Dorohoiu), Mircea C. Ionescu (Ploști), Mihai Petcu (Cernăuți), Antonescu M. Ioan (Focșani), C. Rădulescu (Brăila), Săndulescu G. Paul (Slatina), Constantinescu Aurel (Pitești), Mircea Grossu Migro (Bârlad), Ionescu Constantin (Iasi), Ilie Lișteveanu (Craiova), Pinteau S. Paul-Papiu (Craiova), Victor Dumitrescu-student (Galați), Iosif Gherșcovici (Cahul), Sandy Cristici (Craiova), Puican Maria (Dej), Băcilă Moise (Timișoara), Carol Iancovici (Chișinău), Isidor și Iosif Alterovici (Tg. Sulița-Botoșani), Popa Ignat (Focșani), Ceakowsky Mișu (Orhei), Plopița și Sandu Sărățeanu (Curtea de Argeș), Petruș N. Danau (Cluj), Const. Simionescu (Bălăciulomita), Nicolae Gr. Arsene (Buzău), Vițzi Târlea (Constanța), Emil Williginsky student (Craiova), Ionel Ionescu (Băicoi), Pinteau Costel (Lugoj), Mitică Nicolaescu (Brăila), Vainer Iancu, Dora și Herman Iacobsohn, Petre Nicolaescu (Focșani), Samy Goldstein (Ploști), Nella Dumitrescu (Orhei), Anton Sandu (Iasi), Aneta Rădulescu (Buzău), Vițzi Leon (Moreni-Prahova), I. Strojewsky (Tighina), Ca Popescu (Iasi), Titus Petculescu (Orhei), Sublocotenent Constantin Ionescu, Carol H. Iancovici (Chișinău), Romulus Munteanu (Cuhurești-Orhei), Olga Stănescu (Slatina), Nicolae Popa (Reni), Dorel Drăgulescu, Monel renstein (Focșani), Coca Petrescu (Câmpina) Mihai C. Baiu (Focșani), Viorel și Deliu Petroiu (Arad), Pendă C-tin-Coper (Bârlad), Mariana și Ionel S.

DIN CAPITALA

Avram St. Crintea-student, Victor Dumitrescu-Toraș, R. H. Simion, Mircea I. Popescu-Remy, Nae Iliescu, Teodorescu V. Paul, Marinel Sărbulescu Stelian Gh. Constantinescu, Russu (Continuarea în pag. următoare).

„Oglinda Lumii” No. 1
BONUL JOCURILOR

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 16)

D. Nicolae, V. Cârhanu, P. Băncilă, Niculescu F. Aurel, Nicolae Petrescu, Marcel Zucherman, Fănică Nicolaescu-Bals, Florica Etigher, Weiss Leopold, Paul Gălbășeanu, Nicolae Vârtej, Titel căpitan Panaitescu, Tully Grunberg, Antonescu Ioan, Clemenasa Popovici, Victor Constantinescu, Mimi Ionescu studentă, Sică Negreanu, Stănculescu Aurel, Saul Rothstein, N. St. Lăzărescu-Nyl, Mișu C. Antonescu, Raluca M. Tzudick, Mihail Georgescu, Ștefan Popescu student, Aurel Bărsan student, Gh. Em. Teodorescu, Tudor Popescu, Nicolina Popescu, Aurel și Herman I. Gross, Ionescu, Petruș Dragomirescu student, Ion Nistor, Jean Marinescu, Sandy și Petrica Vasilescu, Coca Rădoi, Simion Pitaru, ing. Marga Luca-Szathmary, Aurel Nicolaescu, Popp Liviu, Sică Drăgulescu, Popa Iane, Lazăr Wolf-Gilbert, Constantin Paulescu, Cleo dr. Paulina, Luca V. Constantin, Traian Nichiforescu student, Puica Stătescu, Titus I. Sahan, Pădă Costinescu, Andrei Berceanu, Eustațiu Mărculescu, Traian Popovici, locotenent Costel Nicorescu, Nellu Blumer, Nicu Marcovici, Many Pitaru-Weiss, Mișu C. Lascu, Rénée și

Licuta Mălaeru, Nellu Iorgulescu, Nicușor Sonea student, Maria Metaxa, Folescu A. Ion, Carol Rădulescu, Gogu Neagu, Titl Cornea, Sara Wolf, Pavelescu G. Traian, P. Klein, Ion Ionescu, Novac, St. Ionel, St. Petrescu, Alexandru Iordănescu, Vasile Iordan, Mircea și Iorgu Axente, Nellu Gheorghiu, Pancianu Nicu, Tudor Teodorescu, Ioan Popescu student, Rădulescu, Ana Zucherman, Sandy Smith, R. H. Simion, Solo Smith, Izu Smith, Izu Schwartz, Jean Arsene, Nicolae Dumitrescu-student, Valentin Cârhanu și Puica Băncilă.

PRIN TRAGERE LA SORTI AU CASTIGAT

- 1) Izu Smith (Loco).
- 2) Coca Stănescu (Ploesti).
- 3) Nicușor Lupescu (Dorohoi).

*

N. B. — Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.

Pe marginea concursului nostru

Concursul nostru de jocuri s'a bucurat de un succes enorm. Ca în orice ramură... sportivă, vastul domeniu al problemelor intelectuale este presărat, la fiecare pas, cu concurenți dornici de luptă și victorie.

«Oglinda Lumii» ca prima revistă ilustrată care a introdus jocurile în țară, și-a păstrat neștirbită această dătină și va continua încă mereu înoită, pe drumul atât de mult apreciat. Ce evoluție au luat jocurile! Ce erau ele acum 12 ani și în ce fază au ajuns astăzi! Acest avânt extraordinar luat la noi în țară, se datorește în parte revistei «Oglinda Lumii», care a știut întotdeauna să acorde o atențiune largă acestei manifestări intelectuale.

Concursul instituit acum, nu ca să stimuleze dorința cetitorilor de a câștiga bani ci pentru a da fiecăruia prilejul să arate puterea sa de muncă în arta soluționării precum și pentru ca fiecare să contribuie, după propriile sale puteri, a dat... competițiunii îndelungate valoarea unui campionat național de jocuri eclectice.

Rezultatul concursului nostru a fost mai presus de orice așteptare. El a dat loc unei lupte acerbe între peste 200 concurenți, ceea ce denotă că gustul pentru diferitele jocuri în afară de cuvinte încrucișate a sporit enorm.

În afară de interesul strict al soluționării, revista noastră se bucură de o mare popularitate și de o adevărată simpatie în rândul cetitorilor. Fapt pe care l'am confirmat, acum, cu o nespusă satisfacție sufletească.

Mulțumim pe această cale tuturor acelor care ne-au dat prețiosul lor concurs și-i asigurăm că, pe viitor, se vor bucura de aceeași simpatie ca și până acum. Și, ca încheiere, urăm tuturor

cetitorilor, precum și deslegătorilor de jocuri ale revistei «Oglinda Lumii» un prietenesc

«La mulți ani!».

J. AVRAMESCU

Concursul nostru de jocuri

REZULTATUL CONCURSULUI LOGOGRAF MULTIPLU MILITAR FRANCEZ

Orta+si=Toiras
Umea+la=Aumale
Bou+la=Lobau
Cules+re=Lescure
Mamo+ut=Aumont
Mal+re=Ramel
Truc+do=Ducrot
1-2=TALLARD

AU DESLEGAT PROBLEMA ELIMINATORIE: DIN CAPITALA

Maria Metaxa, R. H. Simion, Raluca M. Tzudick, Russu D. Nicolae, Mișu C. Antonescu, Nicu St. Lăzărescu-Nyl.

PROVINCIA

Rică Timoftescu (Turnu Severin), Nicu C. Savu—Sphinx (Câmpina), Bercu Enghelberg (Bacău), Bică Pisoschi (Craiova), Theodor Stoicescu (Ploesti), Ana Stoicescu (Ploesti), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Ionel Ionescu (Băicoi), Gheorghe Gherghel (Sibiu), Mircea Grossu-Mygro (Bărlad), Florin Tasse (Craiova).

Prima soluție sosită la redacție a fost a domnului

MAIOR POPOVICI POMPILIU ANIBAL (Arad)

care a fost declarat laureatul concursului nostru de jocuri.

*

N. R. — D-l maior Popovici este rugat să-și trimită adresa exactă, spre a i se expedia premiul, precum și o fotografie.

Rezultatul concursului nostru

(Continuare din pag. 6)

căluț din direcția editurii «Eminecu», șeful redactor al «Oglindii Lumii» și câțiva scriitori proeminenți — a ales pentru premiare singurele patru răspunsuri din peste 900, cari au exprimat credința în însușirile infailibile ale existenței umane: mulțumirea sufletească, bunătațea, echilibrul moral, libertatea.

După o îndelungată deliberare, jurul a decernat premiul I d-lui I. Robert, student în drept, anul III pentru următorul răspuns:

«Ași vrea să fiu marinar, singur și stăpân asupra-mi între cer și apă.

«Ași vrea să fiu muncitor îndărătnic al lumii negre și mănoase.

«Ași vrea să fiu lucrător mănjit și puternic al minei de cărbune, cu străluciri adânci de aur.

«Ași vrea să fiu orice, dar să simt de-apururi în vine forța tinereții nemuritoare.

Premiul al II-lea s'a acordat d-lui Wallenstein pentru următoarea concluzie din răspunsul d-sale:

«Căci adevăratele comori sunt cele spirituale.

«Și dacă ar fi să mă nasc încă odată, aș dori să realizez idealul pentru care lupt și acum: «Să merit cu drept cuvânt numele de om» în sensul său larg. Omul, pe care-l căuta Diogene ziua, cu făclia, iar nu o simplă noțiune științifică atribuită animalelor binate.

Premiul al III-lea s'a împărțit d-nei Niculina Popescu, pentru această înduioșătoare și gingașă mărturisire:

«La întrebarea d-voastră, vă răspund și eu următoarele: De m'as naște încă odată, aș vrea să fiu tot ce am fost, adevărat o mamă iubitoare a 8 copii. Mi s'a părut așa de scurt timpul petrecut cu dragii mei copii până la intrarea lor în școlile militare. Mici fiind, le citeam povești și ei ascultau stând lângă mine, iar când erau în școlile militare și veneau în vacanță, Doamne! Ce bucurie simțeam ca să stau cu ei de vorbă și să le fiu de folos. Acum

sunt mari, căsătoriti (coloneli, căpitani, locot., etc.) și departe de mine și de aceea aș dori să mai trăiesc clipele acelea fericite în jurul copiilor mei (perle veritabile) ca să mai mă bucur de prietelile acelea dulci.

«Și d-lui V. Traian, Bărlad, pentru minunata concizie științifică cu care a caracterizat fenomenul ciclului vital:

«În natură, fenomenele se repetă. S'ar putea ca și viața care este și ea o succesiune de fenomene să se repete după miliarde de ani.

Dar aceste miliarde de ani sunt o clipă pentru individul care moare, deoarece timpul este măsurat de individ, atât cât trăiește. După Blantui (teoria fatalismului cosmic) omul trăiește și moare la infinit și dacă nu-și aduce aminte că a mai fost, e că începe dela capăt, trecând prin aceleași împrejurări. Așa dar, la întrebarea d-voastră: «Ce ați vrea să fiți dacă v'ați naște încă odată?» răspund: Nu pot să fiu decât ce am fost, deoarece renașterea nu-i posibilă decât tot cu renașterea ascendenților și trecerea prin aceleași împrejurări.

*

Deoarece nu posedăm decât adresa d-lui V. Traian, rugăm pe ceilalți trei premiați ai noștri să ne trimită adresele respective, precum și câte o fotografie, cari urmează să apară într-un număr viitor.

*

Anunțăm pe toți cititorii cari au... reacționat la întrebarea lansată de concursul nostru că, în curând, vor fi puși la o nouă contribuție intelectuală pentru o anchetă nu mai puțin senzatională. «Oglinda Lumii» le pregătește o surpriză...

Amănunte într-un număr viitor.

Rechinul, părintele omenirii?

(Continuare din pag. 8)

ta, a eșit germenul vital al tuturor ființelor, inclusiv omul.

*

Necunoscutul agent catalitic care dădu origină vieții, este inelul de conjuncție între lumea anorganică și cea organică, iar catalizele continuă în permanență și cu statornicie să unească viața animală și vegetală cu aceea a gazelor și metalelor.

Totuși, teoriile acestea se departează prea mult în epoci distanțate peste măsură de noi și, în chipul acesta, adevăratul inel de conjuncție între om și ființa din care a avut imediată origină nu se poate spune că a fost găsit. Totuși, în timpul din urmă, misiunea arheologică ce face să pătrunzi în Palestina și care cuprinde diferiți antropologi, crede că a pus mâna pe inelul de conjuncție omenească până acum căutat în zadar, cu ocazia unei săpături operate prin lunile Iunie și Iulie ale anului acesta.

E vorba de scheletul unui copil, aparținând unei rase preisto-

rice, care posedă caractere antropologice cari nu se întălesc la nici o altă rasă, mai cu deosebire în alcătuirea craniului și a fălcilor.

Imediat după scheletul copilului, s'au găsit altele de adulți și a fost nevoie să se procedeze cu cea mai mare atențiune, pentru că rămășițele, dată fiind poziția corporilor, în starea primitivă, cu genunchii îndoiți, impunea o grijă într'adevăr extremă spre a nu se nimici totul. Cavitățile ochilor erau peste măsură de mari iar înfățișarea acestor oameni primitivi trebuie să fi fost înspăimântătoare. Fălcile inferioare erau nespuse de mari și eșite în afară, iar ei trebuiau, fără îndoială, să umble cu genunchii oarecum îndoiți.

Asemenea oameni ar însemna trăsura de unire între maimuța antropomorfă și omul? Cine știe! Învățații par înclinați să fie de părerea aceasta, dar nu s'a spus încă ultimul cuvânt.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

EREDITATE

— Georgescu e foarte tare la matematici: în două clipe știe să extragă orice rădăcină.
— Explicabil, tat'său e dentist.

Poveste de iarnă

I

— Ce iarnă cumsecade! Nu te poți plânge: nici frig nu-i, nici ninsoare!

II

— Da... nu știu dacă-ți amintesti ce troene erau acum trei ani!

III

— Acum trei ani nu era nimic. Eu îmi amintesc că în 1901...

SUPĂRARE

— O văd pe Alice foarte abătută, dela o vreme încoace!
— Păi nu știi? Bancherul...
— ...nu e atât de bogat cum se lauda?
— Ba da! Inșă nu e atât de bătrân. Are numai 60 de ani și el spunea că are 75!...

O SOȚIE CURIOASĂ

— Unde pleci, acum la 10 seara?
— Cum unde? Acasă!
— Așa devreme?
— Desigur!
— Te așteaptă nevastă-ta?
— Nu! Acum doarme. Numai când mă întore târziu, mă așteaptă!...

CONFESIUNE

— Nu tăgăduesc, aspir puțin la zestrea fevei, dar aspir mai cu seamă la inima ei, aspir cu deosebire la virtuțile sale.
— Cum văd, ești un adevărat aspirator!...

CAUZA RELELOR

— De ce ai atâta ciudă pe Petrescu?
— A fost primul logodnic al soției mele...
— Ei și?
— Și a desfăcut logodna.

UN PRETENDENT GRABIT

— Dudaie, am onoarea a vă cere mâna.
— Vai, domnule, nu mă așteptam la așa ceva... Lăsați-mi câteva minute de gândire.
— Grăbiți-vă, vă rog, căci mă așteaptă un automobil la poartă.

DE NECREZUT, ȘI TOTUȘI

Ghiță, după o noapte de chef, se scoală, dimineața, cam... amețit. Voind să se bărbiezească își caută oglinda cu mâner și, din greșală, apucă peria de cap.
Privind ca într-o oglindă. Ghiță exclamă:
— Dumnezeu, cum mi-a crescut barba de ieri până azi!

CURTOAZIE CONJUGALA

O serată în lumea mare. Amfitrionul îi șoptește, încet, soției:
— Mă doare grozav capul: nu-i chip să expediem musafirii?
— Ești nebun? Cum îi poți da, acum, afară?
— Stai c'am găsit un mijloc: vrei să cânti o sonată la pian?

STRICTUL NECESAR

Un domn chel intră la un coafor și cere să i se taie părul din părți.

— Să scot gulerul? întrebă el pe coafor.
— Da, răspunse acesta, dar putești lăsa pălăria pe cap.

PREZENTARE

— Scuzați îndrăzneala mea, doamnă... dar... mi se pare că v'am mai întâlnit undeva...
— Într'adevăr, domnule, eu sunt soția domnului care vă palmuit ieri la Casino.

Exclamația tuturor

— Ducă-se dracului!

TATA ȘI FIU

Judecătorul. — Tatăl d-tale e un paznic de noapte foarte cinstit și bine văzut de toată lumea. Nu te-ai gândit la dânsul, când ai intrat să jefuești depozitul.
Hoțul (concentrat): Ba da, m'am gândit foarte mult. Imi ziceam: să nu care cumva să-și facă el rondul chiar acum!

TREC ANIL...

— Soția d-tale mai e așa frumoasă ca acum cinci ani?
— Da, însă trebuie să-și piardă mai multă vreme ca să se mențină.

AVANTAGHIILE TEHNICEI

— I-am spus în față că e un mincinos și un imbecil.
— Ce anume te-a făcut, deodată, atât de curajos?
— Telefonul!

GREU DE PRICEPUT

— Închipuie-ți, Lenuto, Virginia a învățat, în două săptămâni, să vorbească franțuzește. Eu nu pricep asta!
— Te asigur că nici Francezii nu o pricep.

POLITEȚA STÂNGACE

Se povestește că într-o zi Victor Hugo, ducându-se să viziteze o școală, ar fi întrebat pe unul din elevi:
— După părerea ta, cari sunt cei trei mari scriitori cari au existat?
— Homer... Dante... — începu scriitorul.
— Și pe urmă?
— Pe urmă d-v., dar nu știu cum vă numiți.

ANGAJAMENTELE DE ASTAZI

— Cum merg treburile?
— Minunat: am șase funcționari, cu câte zece mii de lei fiecare.
— Zece mii de lei salariu?
— Nu, zece mii de lei garanție.

CA IN RAIU

Un American se întoarce din Rusia.
— Cum e acolo? îl întreabă prietenii.
— Ca în raiu.
— Adevărat?
— Da; nu are nimeni ce să îmbrace.

Proces de intenție..

VANZATORUL: Regret, domnule, revolvere ne lipsesc în acest moment, însă avem trânghii bune, suple și solide.

NUNTA LA MAHALA

Foto «Oglinda Lumii»

Nouile Prețuri Reduse

ale cărților din EDITURA «EMINESCU» S. A.
București 1 — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — București 1

Cereți
gratuit
Catalogul
complet

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: În noaptea nunții
F. M. Dostoievski: Vrajitorul . . .
Björnson: Poveste de dragoste
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică
D'Annunzio: Pisica (Nuvele)
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare
Maurice Level: Naufragiații vieții
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor
Epinghoven: Tainele Curtii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptățile războiului
Miguel Zamacois: Accidentul
Honoré de Balzac: Iubita imaginată
André Theuriot: Coleta, roman . . .
Lynkeus: Frivolități . . .
Cady: Mica cerșetoare . . .
P. B. Hașdeu: Sic Cogito . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei
Alex. Pușkin: Fata căpitanului . . .
Guy de Maupassant: Nuvele . . .
Georges Meirs: Pata de sânge
Mihail Eminescu: Geniu pustiu
L. L. Caragiale: Cănuță om sucit
Dr. Frumușanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire
Lia Hârsu: Împărăția de zăpadă . . .

Cărți noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat I... LEI 60
L. Lewisoohn: Israele Încotro? . . . 60
Panait Istrati: Tața Minca . . . 60
Panait Istrati: Nerantsula . . . 40
Klabund: Borgia, romanul unei
familii . . . 50
Remarque: Pe frontul de vest
nimic nou . . . 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 . . . 60
Joseph Delmont: Evrei în
lanțuri . . . 60
Torberg: Bacalaureatul elevu-
lui Gerber . . . 100
Emil Ludwig: Napoleon . . . 240
V. Margueritte: Vitele umane . . . 40
V. Margueritte: Corpul tău îți
aparține . . . 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I . . . 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II . . . 40
Mihail Eminescu: Poezii . . . 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei . . . 40
Marie-Lise Emilian: 1313 în-
trebări și tot atâtea răspunsuri
Musset: Spovedania unui în-
dragostit . . . 40

AVENTURILE DETECTIVULUI ROB. PARKER

55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL”

25 volume Fiecare volum LEI 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym . . .
J. Kessel: Nopti Siberiene . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispășirea, roman . . .
George Ohnet: Prințul fatal . . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
Răzbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockey
Louis Hemon: Battling Malone . . .
Victor Eftimiu: Kiriachița, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greulescu: Cronicile lui Popic . . .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la
Polul Sud. Vol. I—VI.

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI

Aventurile extraordinare ale lui ARSENE LUPIN
Arsène Lupin, Gentleman-Apaș LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Her-
lock Sholmes . . . 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . . 20
Arsène Lupin, '813 . . . 20
Cele trei crime . . . 20
Dopul de cristal . . . 20
Confidențele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . . 20
Insuția cu treizeci de sicrie . . . 20
Piatra Miraculoasă . . . 20
Colții Tigrlui . . . 20
Secretul omului invizibil . . . 20

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viața amoroasă a Caterinei
cele Mari
Margueritte: Talionul, roman . . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată
Margueritte: Prostituta, roman . . .
Eftimiu: Elfiona, roman . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sf.
Antoniu
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman . . .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însăr-
cinate

AL. MARGHILOMAN

NOTE POLITICE

5 volume mari Lei 1600

— Tăiați și păstrați acest anunț —

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IASI-

OCLINDA LUMII

1 IANUARIE 1933

ANULXII

No. 1

20 PAGINI
LEI 5

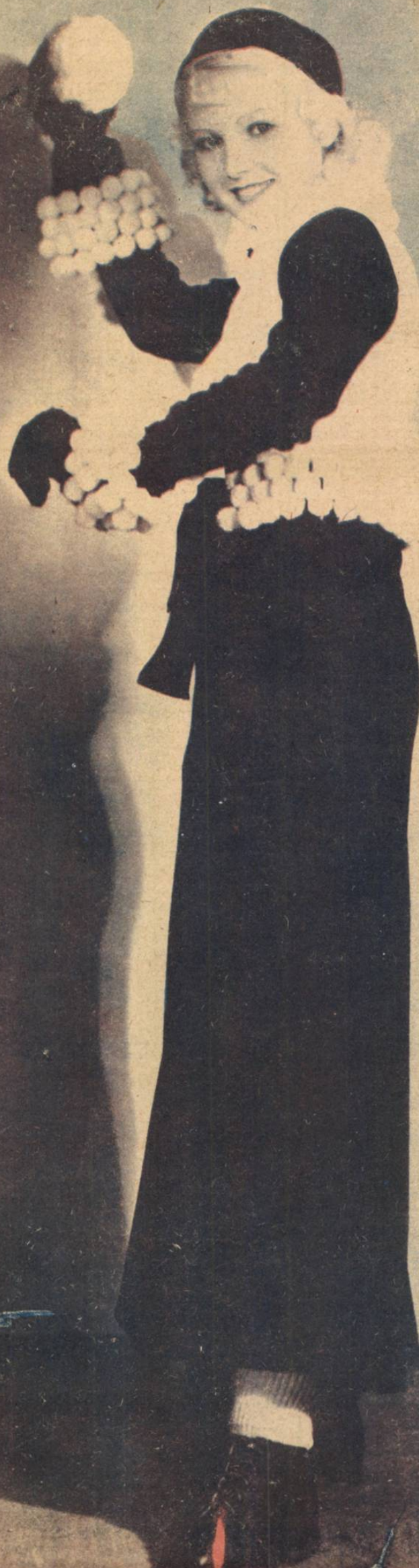
1933 își pregătește debutul..

OC-LINDA LUMII

7 IANUARIE 1933

ANULXII

No. 2

20 PAGINI
LEI 5

CADOUL DE NUNTA

Chiar în dimineața căsătoriei ei cu Robert Allenson, Margaret Thomer primi un pachet însoțit de această scrisoare:

«Scumpa mea nepoată,
«Sunt adânc îndurerată de a nu putea lua parte la fericirea ta, numărându-mă printre cei de față la ceremonia căsătoriei deoarece un accident de automobil m'a oprit în drum, silindu-mă să caut adăpost într-o fermă pierdută în mijlocul unei din acele nesfârșite singurătăți australiene ce-ți dau, caidoma, iluzia pustietății.

«Mașina care mă aducea în orașul vostru, din pricina unei mișcări greșite a șoferului, a capotat, iar noi am fost salvați numai grație unei adevărate minuni... Salvați, vreau să spun, de la moarte... căci într-o clipă privește persoanele... Șoferul care un picior rupt, iar sârmana ta mătușă, Dorothy, o luxație la piciorul și mâna dreaptă, precum și numeroase răni pe corp, ceia ce deși nu-i pune viața în primejdie o va sili să stea în pat, cel puțin trei sau patru zile.

«Nu te alarma, nici tu, nici mama ta, nici sârmanul meu frate și bunul tău tată; nici un pericol nu mă amenință. Te poți mărita în liniște. Ai binecuvântarea mea, precum și urările de fericire ce ți le trimit din toată inima, împreună cu darul meu de nuntă. E o pendulă de masă, înzestrată cu un mecanism ingenios și interesant. La miezul nopții, precis, când tu vei porni acasă la brațul bărbatului ce te iubește și-l iubești, pune la ureche ceasornicul ce ți-l trimit și ascultă... «vei auzi o voce ce-ți va spune, «cu toată dragostea urările escumpei tale mătuși.

Dorothy»

P. S. «Caligrafia mea e oribilă, nu-i așa? Dar trebuie să te gândești că scriu cu mâna dreaptă bandajată și chinată de niște dureri grozave».

*

Prea frumoasa și tână soție citi nespuse de emoționată această scrisoare, apoi deschise pachetul, scoase pendula și o așeză pe masă, unde erau adunate și alte cadouri. Se uită la oră: era zece. Ceremonia trebuia să se celebreze la unsprezece. Așa dar, era încă timp. Dar acum începuse să sosească invitații și prietenii, ca să felicite pe nouii căsătoriți. Salonul cel mare se umpluse de lume când iată că intră îmbrăcat în haine de sărbătoare, cu o floare la butonieră, și zâmbetul pe buze, Benjamin Bush. Apariția lui stârni un murmur de mirare, repede înăbușit. Fel de fel de șoapte, umblau din gură în gură.

— El, care...

— Dacă a venit, înseamnă că l-au invitat.

— E prieten cu soțul...

— Dar mai înainte a fost îndrăgostit de Margaretă...

— Știu; și mai știu că trebuiau să se căsătorească amândoi.

— Și de ce s'au despărțit pe urmă?

— Mi se pare că ea n'a vrut să-mai știe nimic...

— Un băiat frumos, dar un caracter, un temperament ce nu-i prea face cinste...

— Judecând după înfățișare, ai crede că nu-l interesează de loc faptul că a fost îndepărtat... Priviți-l cum zâmbeste...

— Eu aș jura că în adâncul inimei lui, plânge. Fața lui de acum, e o mască. Unde va mai întâlni o altă fată atât de frumoasă și cuminte ca Margaretă? Și apoi, fericirea altora supără, în dispreț și paguba propriei tale fericiri, nu-i așa?

Adevărate sau false, aceste presupuneri ce umblau în șoapătă dela ins la ins, sigur era însă faptul că Benjamin Bush avea înfățișarea unui tânăr multumit de sine însuși și de alții. El salută soția cu o înclinare grațioasă, susurându-i un compliment mângâlior, strânse mâna soțului, cu căldură, și rămase să bea cu prietenii, în așteptarea întoarcerii cortegiului, care între timp pornise la biserică.

Perechea fericită, apără cu un sfert de oră înainte de miezul nopții salutață de aplauze și urările invitaților.

Margaretă își aminti de darul mătușei, și, apropiindu-se de

masă, luă scrisoarea ce-o pusese sub pendulă.

— Prieteni. — le zise ea, vă rog să sați liniștiți câteva minute... Motivul îl veți înțelege ascultând cele ce-mi scrie buna mea mătușă, Dorothy. Și tânără soție, mișcată până la lacrimi, citi scrisoarea cu vocea puțin tremurândă a unei ființe ce împlinește un rit misterios.

*

Sfârșind scrisoarea, o puse pe masă și luă, în mână, cu o emoție vădită, pendula și se uită la oră. Mai lipseau două minute până la douăsprezece.

— Ssst! — făcu ea ducând ceasornicul la ureche...

În momentul acela, în mijlocul tăcerii ce se făcuse, se auzi șgomotul unor pași și un nou oaspete întârziat își făcu apariția în salon.

O exclamație de uimire se ridică din toate piepturile...

— Mătușă... Dorothy... Dar atunci...

Margaretă lăsă în jos mâinile ce țineau pendula și se uită în juru-i. Alături de ea sta Benjamin Bush, cu nelipsitu-i zâmbet pe buze, accentuat de râsul acesta printr-un fel de strâmbătură.

Margaretă, îi puse orologiul în mâini, zicându-i:

— Te rog, păstrează-l o clipă. Și porni în întâmpinarea mătușei Dorothy.

Miezul nopții: o explozie, un răcnet sfâșietor, urmat de tipete de groază și de o imbulzeală generală... Apoi, în salonul devenit pustiu, un bărbat întins la pământ, în agonie: era Benjamin Bush.

După trecerea primejdiei, cei dintr-o cameră intrară să dea ajutor rănitului, fură Margaretă și Robert. Dar nu mai era nimic de făcut.

— Ertăți-mă, — murmură cu glas stins muribundul, — cerul m'a pedepsit cu aceeași armă... cu care voiam să mă răzbun pe d-ta... Margaretă... Mătușă, pe care desigur a adus-o aici vreun automobil în trecăt pe la locul accidentului, vă va spune totul... Eu sunt acela... care am provocat accidentul, făcând-o să rămâie într-o fermă... departe, și care am înlocuit darul ei cu al meu, o mașină infernală cu ceasornic, imitând scrisul ei... Fiți fericiți...

Și-și dădu sufletul...

INTERPRETARE AD LITERAM

— Cum, ai luat totuși o prăjitură de pe dulap? N'ai auzit că am spus nu când m'ai întrebai?

— Da, însă tata repetă mereu că, atunci când o femeie spune nu, ea crede da!

Intărirea simțului onoarei

(Foto excl. Keystone)

Școlile de educație fizică ale Italiei au deschis câte un curs de scrimă, unde mii de tineri fasciști («ballila») învață mânăuarea spadei și se pătrund de intransigența simțului onoarei.

No. 2
Anul XII.

„OGLINDA LUMII“

7 le

Redacția și Administrația București 1, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35

Abonare

Patruzeci și trei de zile printre bandiții chinezi

Mistress Muriel Pawley, o fată în vârstă de optsprezece ani, fiica doctorului Phillips dela spitalul englez din New Ciang, după ce a stat șase săptămâni în mâinile bandiților manciurieni, a sosit la Panchian, cu un tren blindat. Era însoțită de Charles Corkran, care împărțise cu ea pri-

Muriel Phillips Pawley, fotografiată în ziua nunții sale (Iunie 1932).

mejdile și chinurile prizonieratului. Aventura aceasta, aidoma unei fabule ultramoderne, s'a sfârșit cu bine pentru toată lumea: Mistress Pawley își scrie acum memoriile ei de «ostatecă a bandiților» pentru ziarul *Daily Mail*, care-o plătește cu sume fabuloase; Corkran, și-a văzut situația îmbunătățită și consolidată la «Asiatic Petroleum Company», iar răpitorii, la rândul-le, au fost angajați de către poliția manciuriană, poate tocmai pentru competența lor în materie... de banditism.

Cei doi tineri au fost prinși în vecinătatea orașului New Ciang, și de-acolo duși în ascunzători sigure. Răpitorii au trimis numai-decât un mesager, cerând un preț de răscumpărare enorm: 700.000

dolari mexicani, 2000 revolve, 20.000 cartușe de revolver și 20.000 pentru armă, 100 inele și 35 sornice de mână și de buzunar, toate de aur. Dacă în decurs de o săptămână nu intrau în posesiunea tuturor acestor obiecte, cei doi prizonieri urmau să fie împușcați.

E lesne de închipuit groaza părinților și a prietenilor, deoarece e de-ajuns de cunoscută ferocitatea bandiților manciurieni. Milionara Edith Nettleton s'a ales cu degetele mâinilor tăiate de către bandiți fiindcă rudele ei zăboveau să trimită prețul de răscumpărare și un deget însângerat însoția fiecare cerere a nelegiuitorilor.

Generalul Sir Corkran, tatăl prizonierului, precum și doctorul Phillips, căutară să câștige timp, încercând tratativele cu răpitorii pe când din Japonia și din Anglia se trimeteau trupe și vase de război pentru căutarea bandiților. Zilele se scurgeau în chipul cel mai tragic. «Vă rog», scria blonda Muriel, — spuneți poliției să nu se ocupe de această afacere, căci altminteri bandiții ne vor împușca. Ei nu vor să ne spună cât anume cer pentru răscumpărarea noastră, dar sper că suma să nu fie exagerată. — De aceea, liberați-ne cu orice preț! Picioarele ne dor îngrozitor, ale lui Charles sângerează. — N. B. Pentru D-zeu, trimiteți-mi pudră, cremă și roșu de buze, deoarece sunt lipsită de ele de vreo șase zile. Bandiții cer inele de aur, după care pare-se că sunt nebuni. Dar vă sfătuiesc să cumpărați din cele eftine. De asemenea, pretind și ochelari de soare și Dumnezeu știe ce vor mai cere. Incep să devin nervoasă».

Scrisoarea aceasta care a făcut înconjurul ziarelor din lumea întreagă, a creat o legendă de eroism în jurul femeii blonde care, sub puiștile bandiților, nu se

gândea decât la frumusețea ei, la pudră și cremă.

Trei câini iubiți de stăpâna lor o însoțise în captivitate și Muriel trebuia să se îngrijească și de ei, deoarece bandiții făceau tot ce era cu putință ca să se descotorosească de animale, în care nu prea aveau încredere. Într-adevăr, oedincioasele dobitoace au murit, afară de unul. În timpul acesta, pe măsură ce zilele treceau, pretențiile răpitorilor deveneau mai puțin exagerate. În ultimul timp, s'ar fi mulțumit cu 35.000 lire sterline, arme și bijuterii. La sfârșitul săptămânii a doua, un servitor credincios al familiei Pawley, anume Ma-Foo, isbuti să ajungă până la stăpâna lui și să aducă astfel o scrisoare din partea acestuia doctorului Phillips. «Bandiții intenționează să-mi taie urechile — scria dânsa — și să vi le trimită ca un prim mesagiu macabru, spre a vă hotări să plătiți. Aceiași soartă îl așteaptă și pe Charles. Eu, din parte-mi, prefer să-mi păstrez urechile la locul lor. Adaug de asemenea că dacă în trei zile nu li se va plăti prețul cerut pentru răscumpărare, ne vor masacra. Pe de altă parte, sunt murdară și doresc cu nerăbdare să fac o baie».

Servitorul Ma-Foo, deveni astfel un fel de punct de legătură între bandiți și familiile victimelor, ducând propuneri și contrapropuneri, dar păstrând secretul cel mai riguros asupra ascunzătorului bandiților, pentru descoperirea căruia aeroplanele japoneze cutreeră zadarnic întreaga Manciurie!

Niponii, ne putând face altceva, ca să compromită soarta celor doi prizonieri, se mulțumiră să îngăduie libera trecere a emisarilor dintr-o parte și din alta și astfel se întâmplă că însuși unul dintre bandiți izbuti să ajungă până la doctorul Phillips, ducându-i și un

ultimatum care-i da un răgaz de patru zile pentru predarea răscumpărării «la locul ce urma să se stabilească».

Drama mergea cu pași repezi spre încheiere. Tratativele au fost angajate de către o asociație patriotică japoneză «Seigidan» care vânsă 130 mii de yeni (aproape 15

Muriel Pawley în ziua eliberării sale din lagărul bandiților chinezi.

milioane de lei) 250 livre de opiu și haine de iarnă.

În chipul acesta, după 43 de zile de prizonierat, blonda Muriel a putut să fie liberată și să se întoarcă triumfal la New Ciang unde era urmată de unul din câinii săi credincioși, singurul scăpat ca prin minune de la moarte.

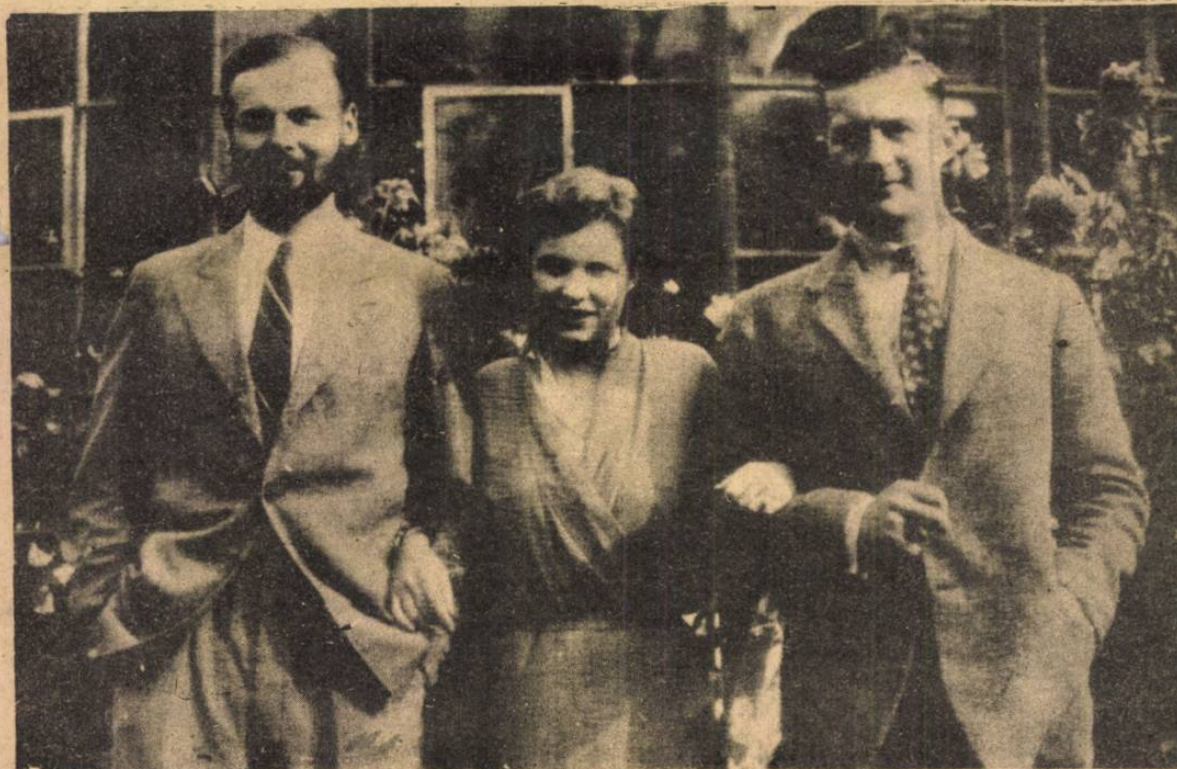
Superioritatea animalelor în ce privește simțurile

E fapt adevărit că simțurile omului sunt cu mult inferioare în ce privește finețea simțurilor unor animale situate pe o scară zoologică mult mai joasă. Și nu numai față de animale suntem înapoiți, ci chiar față de vegetale. Căci pe când pentru noi e deja noapte anumite animale mai «văd» cât se poate de clar.

Noi nu percepem decât o parte din undele sonore; noi, nu reacționăm sub influența razelor ultraviolete, al căror contact florile îl simt prea bine.

Pestii cari trăiesc la adâncimi mari au un organism extraordinar pentru absorbirea razelor luminoase, de existența cărora nici nu ne dăm seama. Sărmanii noștri ochi par a fi niște începuturi rudimentare față de finele aparate de optică ale anumitor insecte.

Poricele, acest parazit sprinten și supărător care sare cu îndemănare depe un câine pe om, are, în ce privește simțul văzului, caracteristica de a fi sensibil la căldură; un corp la temperatura de 37° grade i se pare că iriază la umbră, întocmai cum vedem o sobă încinsă de tuci. Ne închipuim prea bine că această facultate prețioasă îi ușurează... operațiunile, îngăduindu-i să-și vadă victima. Hotărât lucru: natura nu are copii preferați; tuturor ea le-a dat arme de atac ori de apărare, variând la infinit mijloacele de ocrotire cari permit celor slabi să trăiască în poșta celor tari, ba uneori chiar pe seama lor!

Primul document fotografic transmis din Manciuria la Tokio prin televiziune: reprezintă pe Charles Corkran, Mrs. Pawley și pe soțul acesteia, după eliberarea primilor doi, din înfiorătoarea lor captivitate de 43 zile.

O VIZITĂ ÎN ȚARA MONGOLILOR

Peregrinările mele m'au dus, străbătând Pacificul în ascunzișurile unui vapor-cisternă care, într-o bună zi mă lăsă în chiar inima bătrânei Chine. Dar experiențele mele nu începură decât în ziua când am debutat ca ziarist, la Peking. Acolo, în cursul explorărilor ce făceam în oraș, am izbutit să-mi apropiez câțiva diplomați și studenți chinezi cari îmi vorbiră de Mongolia, țara Tă-

Abia mijea de ziua când părăsirăm străzile din Kalgan. Orașul se deștepta la viață, cocosi cântau, porcii grohăiau, negustorii se frecau la ochi, prăvăliile se deschideau pentru comerțul zilnic. Ajunserăm la una din porțile orașului pe unde și alți călători se grăbeau de asemenea să treacă. Aceștia se aprovizionau de dir belșug cu haine călduroase, căci se apropia anotimpul fri-

Ici-colo, se ridicau colibe mici cu acoperișurile în formă de seceră, împodobite în toate colțurile cu figurile grotestice ale zeilor. Nu departe de acolo era un izvor. Cămilele se opriră, vărându-și capetele în apă. În susul colinelor, în stânga noastră, se întindea, cât puteai răzbate cu privirea, marele zid chinezesc. Din loc în loc, se înălțau ruinele turnurilor de pază.

Eram adâncit în gândul că voi vedea în curând triburile acelea barbare împotriva cărora se ridicase aceste formidabile lucrări, mândrii Mongoli cari, dela începuturile istoriei au prădat toate provinciile agricole ale Chinei, izbutind chiar să ție China sub dominația lor generații întregi! Organizați în bande de câte o sută sau o mie, conduși de eroi ca Jenghis Khan și Kublai Khan, în secolul al XIII-lea și al XIV-lea, ei au săvârșit în toată China și aproape în toată Asia pustiiri sângeroase. Europa întreagă tremura înaintea lor, până în momentul când au fost opriți la porțile Vienei. Ei au făcut din Asia cel mai mare imperiu pe care l-a cunoscut omenirea vreodată, întrecând în întindere Imperiul britanic de astăzi.

Dar, dacă Mongolii erau înzestrați cu instinctul barbar al cuceririi, n'aveau și facultatea de a civiliza și administra ținuturile

nii țineau mult la curățenie se grăbi s'o șteargă pe a mea cu turbanul ce-l purta înfășurat în jurul capului.

Un bătrân mongol aristocrat, cu servitoarea lui.

Pornirăm iarăși la drum. Călărirăm câteva ceasuri de-alungul unei câmpii și apoi prin locuri proaspăt arate. Colibele de pământ ale țărănilor chinezi erau grupate la intervale. Norocul ne ajută să descoperim un han un-

Capre cari se întâlnesc și în câmpiile Mongoliei.

tarilor, ținut situat la nordul marelui zid chinezesc.

Cu trenul, am ajuns în orașul de frontieră Kalgan, la capătul Mongoliei chineze. Colonia străină nu număra aci mai mult de douăzeci și cinci de persoane. Printre ele întâlui un strein care tocmă se pregătea să plece dealungul Mongoliei cu o caravană de cămile. Cum rămânea una liberă, o luai eu. Un american îmi dădu arme, muniții și vestimente călduroase. Marron, șeful expediției, era un mongol falnic; deosebit de aceasta, în nici una din călătoriile mele n'am întâlnit o călăuză mai inteligentă ca dănsul. Până la Ourga, capitala Mongoliei, trebuia să străbatem aproape o sută de mile, numai prin deșert.

Plecai într-o dimineață posomorâtă de Septembrie și-l ajunsei pe Marron care, între timp își învâlmase cei doi poney mongoli.

guros. Sentinelele ne opriră la poartă. Imi cerură permisul de călătorie, ceiace n'aveam. Marron le vorbi în limba chineză. Tot ceiace am putut să aud și să înțeleg nu arăta altceva decât că eram American și un om prea cumsecade. Arătai pașaportul, dar hârția aceasta era departe de a-i mulțumi. In cele din urmă le-am dat cartea mea de vizită. Pe neașteptate, sentinelele pârură că sunt satisfăcute, gândindu-se, fără îndoială, că dacă aveam o carte de vizită trebuia să fiu un personaj de mare importanță, și mă lăsară să trec.

Odată trecute zidurile cetății, intrarăm într-o vale. Toată Asia se desfășura parcă înaintea ochilor noștri. Cămilele, ducând bagaje, lănuri, blănuri, legate una de alta cu frânghii trecute prin niște inele fixate în nărilor lor, pășiau agale de-alungul câmpiei.

O caravană de 70 cămile în drum prin deșertul Gobi.

cucerite. Aceasta a și fost pricina decăderii lor.

Ajunserăm la jumătatea înălțimei muntelui. Un templu chinez se ridica pe un platou de verdeață unde chiar atunci se desfășura o procesiune religioasă. Femeile erau îmbrăcate într-un soi de mantale lungi, de mătase. Bărbații, dimpotrivă, erau, cea mai mare parte, în zdrențe. Numai întâmplător zărisem câte un Chinez bogat, în haine de mătase fină.

În fața templului se ridica un teatru unde pelerinii se grăbeau să urmărească un spectacol, care de obicei, însoțește totdeauna marile procesiuni religioase. Nu departe de templu, intrai într-o mică construcție, un fel de salon pentru ceai. Ne oprirăm câteva clipe acolo, eu și cu Marron. Căștile erau foarte murdare și Marron, auzind spunându-se că stră-

de să ne petrecem noaptea. Ni se dădu o cameră mare unde cămilele, boii și oamenii puteau să mănânce și să doarmă. Într-un colț erau păturile sau mai degrabă platformele durate din pământ și acoperite cu paie. A doua zi dimineață, nota de plată care trebuia să cuprindă alimentele pentru Marron, ceaiul și hrana mea, furajul celor doi cai ai noștri și adăpostul pentru noapte, nu se ridica la mai mult de zece franci francezi. Oamenilor economi, le recomandăm bucură, șederea în Mongolia!

În seara următoare eram în drum spre Tătari. Pentru întâia oară în viața mea, am văzut un sat mongol. Cum ne apropiam un călăreț veni înspre noi. De cum se găsi față în față cu Marron, sări jos de pe cal. Amândoi își făcură complimente, scoaseră pi-

Vânătoarea e una din îndeletnicirile de predilecție ale mongolilor.

pele, și așezându-se jos, pe pământ, începură să fumeze. Această nu înu multă vreme, căci cup-torul acelor pipe era atât de mic încât nu putea cuprinde mai mult ca jumătatea unui bob de mază-re.

Muzicant mongol

Satul se compunea dintr'un grup de corturi. Acestea erau toate rânduie în linie dreaptă, cu ușile deschise spre miază-zi. Ni-mic mai prielnic ca adăpost, vie-ții pastorale. N'am rămas decât puțină vreme în satul acela și du-pă ce am trecut câmpia și întâl-nit alte grupuri de locuințe, iată

chizându-se o ușă, un mongol tânăr, cu părul scurt și pieptănat cu cărare, după moda europeană, se ivi în prag, ținând o lumânare în mână.

El mă invită să intru și, adresându-mi-se în englezește:

— Vă este foame? Vreți să va odihniți?

I-am răspuns că, spre regretul nostru, aveam nevoie și de una și de alta.

El porunci unui bucătar chinez să ne pregătească de mâncare și adăuse că misionarul plecase prin împrejurimi, dar că în curând vom avea prilejul să-l vedem. Într'adevăr, pe la jumătatea mesei, auzii un sgomot în curte. Puțin după aceea, un misionar suedez, nespun de voios, deschise ușa, mi-adresă un bun venit în englezește și mi spuse că viața în pușta mongolă era atât de solitară încât se simțea fericit să aibă niște musafiri. Imi explică apoi că de o săptămână cutreera triburile învecinate. Imi prezintă pe soția sa, arătându-mi și o mică armonică ce-o ducea cu sine, în peregrinările-i prin sate, și din care cânta ca să-și acompanieze psalmii.

În zilele următoare, vizitai satele mongole, observând obiceiurile populației. Mă plimbai în to-vărășia tinerilor călăreți, urmărind antilopele și alte bestii ră-mase în stare de sălbătăcie. Mon-golii se dovediseră nespun de prie-tenoși și de-o ospitalitate ce mi se păru în contradicție vădită cu tot ceiace gândisem despre cruzi-mile lor sângeroase.

Boii în Mongolia, duc tot atât de bine pe călători ca și mărfurile.

că noaptea ne surprinse în drum. Intinericul îl neliniștea pe Mar-ron care se îndreptă spre o lumi-nă. Mai târziu, zărirăm o altă lu-mină, în depărtare; la vederea ei, însoțitorul meu pronunță câteva cuvinte pe cari nu le-am putut înțelege. Și în curând, lângă noi, se auzi galopul furios al unor că-lăreți, și trei Mongoli răsariră din bezna nopții. Mă înfricoșai. Totuși, bieții oameni erau înșufle-țiți de gândurile cele mai curate. Cel mai tânăr dintre ei mă in-vită să-l urmez. Ajunși lângă lu-mina ce-o zărisem în drumul noș-tru, mă apropiai și bătui în ușa casei. După o așteptare ce întrecu răbdarea noastră, o voce (vbecă de femeie, cea mai aspră ce-am auzit-o vreodată) pronunță câteva cuvinte în graiul mongol și des-

Viața aceasta liberă, în mijlo-cul naturii, pare că le-a dat obi-ceiuri profund patriarhale, cu toate că traiul lor nu e dintre cele mai înfloritoare. Depinde în-tru totul de turmele de berbeci, de capre și cămile. Ori de câte ori locurile de pășune sunt secătuite, ei sunt siliți să emigreze ca să gă-sească o vegetație mai îmbelsuga-tă. Peregrinările acestea dese îi o-bișnuiește să-și strângă corturile cu repeziciune; ei le încarcă at-unci în spatele cămilor ca să se ducă spre regiunile unde tem-peratura e mai îndurătoare.

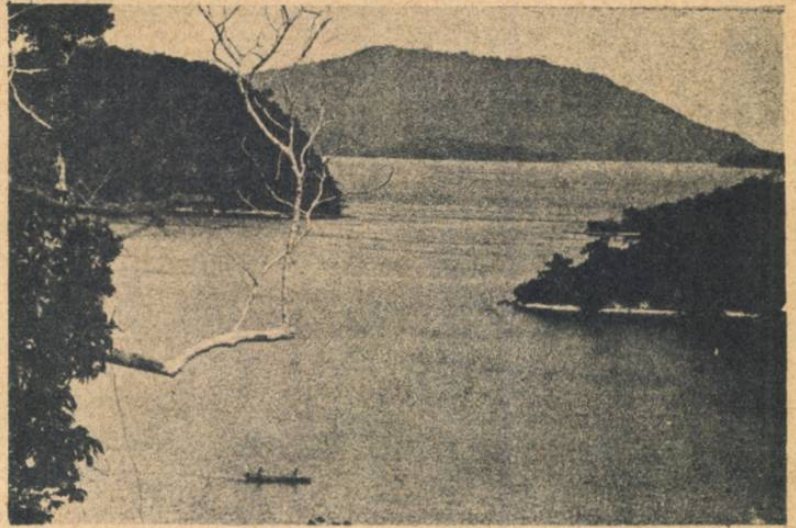
Confortul la Mongoli lasă, mult de dorit. Dacă corturile lor sunt călduroase iarna și răcoase va-ra, sunt totuși prea mici și când toată familia se strânge în inter-iorul plin de fum, e cu neputință

să dormi așa cum trebuie.

De-alungul pereților sunt rân-duite rafturi pe cari membrii fa-miliei își așează uneltele. În fie-care cort se află câte o imagine a lui Budha. Lângă intrare, e un spațiu gol unde poți să stai. Nu-mai după ce am intrat în mai multe corturi mongole am aflat că spațiul acela era un loc de cinste și că n'aș fi trebuit nici odată să mă așez acolo, fără să

împreună cu noi. Nici nu trecu-se un ceas de când pornisem și iată că încep să ningă. Viscolul împrăștiă apoi zăpada pe toată întinderea câmpiei. Ne-am simțit fericiți găsind adăpost într'un han unde am petrecut noaptea.

A doua zi, după o cursă gră-bită, când am ajuns la trecătoa-rea Kalgan, zăpada atinsese o înălțime de șase picioare. Negu-torii, cu poveri grele, înaintau a-

Una din pozițiile rarissime din Mongolia unde natura e generoasă.

fiu invitat. Totuși, Mongolii nu s'au mirat niciodată că violasem astfel codul bunelor maniere.

Mongolii au o înclinare deose-bită pentru prejudecăți. Religia lamaistă care este una din for-mele budismului sfătuiește popo-lul să nu calce legile naturii. În ceiace privește baia, curățirea tru-pească, pare să fie cu totul în afara de natură. Aceasta a și fă-cut să se spună: «moroase ca și un Tătar» și ne putem închipui aerul ce se respiră într'un cort de o familie din acești indigeni.

În țara aceasta, alimentația se compune, în general dintr'o supă ușoară și o farfurie cu orez. Du-pă un proverb, bogăția unui Mon-gol se poate pretui după stratul de grăsime ce-l are deșus pe hai-ne, căci atunci când mănâncă de obicei carne se umple de grăsi-me atât pe mâini cât și pe îmbră-căminte. Și numai acei cari sunt înstăriți mănâncă astăzi carne.

Iarna e timpurie în Mongolia. Și, cum misionarul se pregătea să plece în China, mă hotărâi să-l însoțesc. Mai mulți Mongoli cari se temeau să călătorească sin-guri, de frica bandiților, plecară

nevoie, prin noroiul și zăpada dru-mului. Mulți dintre ei se întor-ceau în China și erau îmbrăcați în vestimintele de vară; aceștia sufereau cunșpit prin uraganul de zăpadă. Viscolul bănuia a-cum până sus, în vârful trecătoa-rei, dar se potoli când începurăm să coborâm coasta cealaltă a muntelui.

Însfârșit, în fundul văii, soarele strălucea din nou. Imi desbrăcai haina de blană. Se făcuse cald. Eram tot atât de fericit să mă în-torc în China, după cum fusesem și în momentul plecării în Mon-golia.

Mintea, împovărată de mii de icoane și reflecții, caută să se li-bereze de greul material acumu-lat. Dar amintirile stăruiau, zile și săptămâni, într'un amesec confuz de icoane și experiențe. Până, în cele din urmă, reminis-cențele începură să se limpe-zească, să se sîtueze pe un plan clar și ordonat. Și, atunci, am scris scurtele impresii de mai sus...

JOHN H. HAESEBER

Mongolia nu este numai țara de șertului jafnic ci și un cuib de seculară frământare artistică: de vadă, interiorul acesta animat de munca expertă și rafinată a că torva tinere țesătoare.

TRIUMFUL BLUFFULUI...

Cum a putut câștiga Jack Dempsey, complet ruinat după divorțul său, 40 milioane în 18 luni

Cariera sportivă a lui Jack Dempsey este una din cele mai prodigioase care s-au putut înregistra în analele sportului.

DEMPSEY SE INSOARA

După o tinerețe obscură și fără glorie, Dempsey, ajuns în culmea gloriei sale, se căsătoriește cu artista de cinema Estelle Taylor. Acesta fu începutul nenorocirilor sale, mai întâi conjugale,

Jack Dempsey

apoi financiare. Idila nu dură decât câțiva ani, pentru că apoi, certurile să se țină lanț.

DUPĂ CASATORIE «DIVORȚUL»

Urmează divorțul și, din răsunare, adorata din 'ajun, încă pe soful său, care câștigase o avere respectabilă, înaintea tribunalelor, pentru plata unei sume enorme de daune interese. Și cum Estelle Taylor nu era numai frumoasă, dar chiar o dibace femeie de afaceri, ea obținuse ușor divorțul în profitul său și Jack fu condamnat să-i plătească o cifră mare de dolari.

DUPĂ DIVORȚ, RUINA

Ea îi trimite o armată de oameni de lege, ale căror mijloace erau cu mult mai puternice decât ale fostului «omorător de oameni» și cari fără să se servească de crochetură, directe, joburi sau upercuturi îl făcuseră... groggy cu singurele cuvinte de «în numele legii». Apoi unul dintre ei înaintă spre adversar, uimit de această primă lovitură și scoase un capăt de hârtie din buzunarul său, grație căreia el putu, fără nici o reacțiune din partea lui Dempsey, să pună pecetea și să-l sechestreze. Acesta fu knockoutul definitiv al învingătorului lui Jess Willard, Carpentier, Strennan, Firpo, și Gibbons.

Dempsey trebuia să plătească, să plătească, să plătească mereu, până în momentul când nu-i mai rămase nimic, nici o para chioară. Murise ca financiar, după cum murise și ca sportiv, după ce cedase titlul său tânărului Gene Tunney: el nu mai posedă

nimic afară de vechea lui glorie și marele său nume.

DEMPSEY SE ASOCIAZA CU LEO SACHS

În acest moment, când totul părea pierdut, pentru Dempsey, apare un om, Leo Sachs. Sachs, excelent om de afaceri, reîntoarce într-o zi o vizită lui Dempsey și-i solicită o convorbire. Cei doi oameni se întrețin timp de mai multe ore, și când Sachs pleacă, reîntorcerea lui Dempsey în ring era decisă.

În acest timp Sachs lupta pe de altă parte pentru reîntorcerea noului său sugaci Jack Dempsey nu după cum obișnuiseră să facă foștii campioni. Acesta se adresau simplu, organizatorilor rugându-i să le dea ocazia să urce din nou ringul. Dibaciul Leo Sachs nu făcu nimic în această privință.

CAMPANIA BLUFFULUI

Puține zile după ce pactul dintre cei doi oameni fu semnat, articole de mai multe coloane apărură în marile cotidiane. În ele se vorbea de incomparabile acte de strălucire ale fostului campion Jack Dempsey. Se făcea aluzie la Stribling, Sharkey, Schmelling, că fostul campion mondial era capabil să-i bată cu ușurință.

Apoi veni rândul lui Dempsey să scrie un mare articol unde declara că performanțele acestor campioni n-aveau nimic remarcabil. Această campanie de presă, condusă cu abilitate, sfârși prin a atrage atenția publică și sutele de mii de sportivi nu aveau alt subiect de discuție decât acesta:

«Pentru Dempsey n'ar putea să-i bată pe toți oamenii noi!». Îndată, toată lumea se mai ocupa decât de reîntorcerea lui Dempsey. Și Americanii suspinau zicând: «Dacă noi am avea încă un Dempsey! Unde e bătrânul nostru Dempsey?».

AMERICA VA CHIAMĂ

Apoi apărură un articol senzational în «Ringul» jurnalul pugilistic cel mai important din Statele Unite semnat de celebrul critic Nat Fleischer, purtând ca titlu: «Unde sunteți voi, Dempsey, Tunney, Firpo, Carpentier? Noi avem nevoie de voi, America vă chiamă!».

IATA-MA

Acesta era momentul pe care-l aștepta Leo Sachs. Îndată apărură Dempsey pe scenă, și toate zările înregistrară răspunsul fostului campion la strigătul de alarmă aruncat de «Ringul». «Iată-mă! voi m'ăi chemat, eu sunt aici gata să readuc în Statele Unite titlul mondial».

America era entuziasmată, Americanii se găseau în al noulea cer! Jack Dempsey, campion printre toți campionii lumii revine în mijlocul lor.

Jack Dempsey, «omorătorul de oameni» a plecat în munți ca să-și recapete forțele. Dempsey a reluat antrenamentul, Dempsey al nostru, teribilul Dempsey, va face o imbucătură din Sharkey, va înghiți pe Carnera, și va fărâma pe Schmelling. Acestea erau titlurile articolelor care se puteau citi în toate ziarele din Statele Unite.

După ce a lăsat să se producă efectul acestor articole senzaționale, Leo Sachs, făcu să se însereze o noutate prin care se anunța că Dempsey se găsește într-o formă mai bună chiar ca înaintea matchurilor cu Tunney și că Estelle Taylor nu mai era aproape de dânsul ca să-i facă zile amare, și că Dempsey este gata să facă o probă contra elitei «greilor mondiali».

ZIUA EXHIBIȚIILOR

«Dempsey este gata să-l întâlnească pe Schmelling, Sharkey și Primo Carnera», publică Leo Sachs, în toată presa mondială. Apoi anunță un turneu de exhibiții prin Statele Unite.

«Ați auzit?» se vorbea printre mii de sportivi din întreaga America, «Dempsey este gata să-l întâlnească pe gigantul Primo Carnera; el va închide gura pretențiosului și sgomotosului Sharkey; va face praf din germanul Max Schmelling». Și în toate micile și marile orașe unde Dempsey mergea să facă exhibiții, oamenii ziceau: «Trebuie absolut să mergem să-l vedem pe Dempsey al nostru»: face o exhibiție în asta seară». Și toți se duceau să-l vadă pe Dempsey al lor» făcând să curgă valuri de dolari în casa vicleanului Sachs; repede un adevărat flux de aur se revărsa asupra lui Dempsey.

Acesta alerga cu o înălță vertiginosă dintr-un oraș într-altul, din sat în sat, făcând exhibiții peste exhibiții, făcând pretutindeni sală plină. Mareu creșteau sumele sale. Îi bătea prin k. o. în prima repriză pe toți, pe Jean Miteux, Jack Froussard, Bill nu mă atinge, Bob care se culcă, Battling inofensivul, Dick puțin teribilul etc., etc.

Publicul era fascinat, și alerga în masse compacte să vadă cum Dempsey pune knockout — adesea dintr-o singură lovitură de pumn — această cohortă de păpuși, în timp ce Sachs multiplica trucurile minunate sale publicității.

PROVOCARI IMAGINARE

«Dempsey este în legătură cu Jimmy Johnston, noul director al lui Madison Square Garden, și Joe Jacobs, managerul lui Max Schmelling. El a lansat o provocare lui Schmelling și este gata să-l întâlnească pentru o bursă de 500.000 de dolari» anunțau ziarele.

— «Ați citit? Dempsey cere 500.000 dolari», zicea unul.

— «Nu vă gândiți, 500.000 dolari pe timpurile de azi!»

— «Da, însă e vorba de Demp-

sey, și nu există decât un singur Dempsey pe lume.

— «Ați luat bilet pentru exhibiția de astăzi? să ne grăbim, căci altfel nu mai găsim locuri.

Pretutindeni sala plină, Sachs, la casă, nu mai este vizibil; el dispăre într-o avalanșă de bancnote în timp ce în sală Dempsey pune din nou trei cumetri k. o. El nu ține să facă decât o repriză.

— «Ați citit ziarul de azi dimineață? Johnston refuză să-i plătească lui Dempsey o bursă de 500.000 dolari. Ce om imper-tinent.

— «Știți, sfârșesc prin a crede că lui Schmelling îi e frică de Dempsey.

NIMENI NU E MAI BINE SERVIT DECAT PRIN EL INSUȘI

— «Dempsey al nostru» nu mai are însă nevoie să boxeze pentru un organizator. Ați citit ziarul de astăzi seară: Dempsey va organiza el însuși la Reno, matchul «Dempsey — Carnera».

— «Știți că trebuie cu orice preț să mergem astăzi seară să vedem exhibiția. Vreau să văd în ce formă este actualmente «Dempsey al nostru».

Toți Americanii se prezintă, cu câte un bilet de 5 dolari fiecare ca să vadă cum Dempsey pune pe Jean le Miteux, Jack le Froussard și Battling Inofensivul knockout. Și dacă nu erau complet convinși că Dempsey pe care ei îl vedeau, nu era același cu Dempsey care sdrobise pe Jess Willard, ei erau totuși mulțumiți că-l văzuseră pe «Dempsey al lor», plătind tributul lor nemuritorului Dempsey.

ZIUA DIN CHICAGO

Apoi veni marea zi din Chicago. Trebuia de opus lui Dempsey un om de o altă clasă decât aceia a lui Jean Miteux și tovarășii săi. I se puse în față pe tânărul King Levinsky care era foarte popular în orașul gangsterilor. King Levinsky nu cunoștea mult box, dar privindu-l mai deaproape se putea spune că nu avea nici cea mai mică idee despre acest sport. Era însă foarte ambițios și nu voia să înțeleagă nimic din comedia cu k. o. în prima repriză. Dacă acest fiu al unui mare negustor de peste ignora tot din «nobila artă» știa în schimb să lovească atât de solid încât, într-o zi, el doborâse un bou cu o singură lovitură de pumn. King Levinsky se precipită asupra lui Dempsey, făcând teribile «mulineuri» cu brațele sale puternice și cum Dempsey nu mai avea privirea aceea pătrunzătoare și picioarele sale iuți ca altă dată, el fu de mai multe ori lovit din plin, așa că «omorătorul de oameni» se găsi în situația neplăcută a unui om zăpăcit și fu învins la puncte.

INVINS, DAR MEREU POPULAR

Să nu-și închipue nimeni, cu

(Urmează în pag. 37)

MISTER...

Iunie 1921. Abd-el-Krim înăbușise răzcoalele interne din zona spaniolă a Marocului și trupele lui războinice se grăbeau să ajungă în orașele de pe coastă.

Generalul Silvestre, ca să înfrângă sufocătorul cerc, voi să dea o bătălie în câmp deschis și spaniolii izbutiră să ocupe cu ușurință înălțimile dela Annual înțercând să se întărească acolo,

est de capul Juby, și cam la patru sute kilometri de pozițiile franceze. În anul 1925, după măturările lui Lopez, a fost adus acolo și grupul lui Silvestre și al tovarășilor lui, iar «Portughezul» își reamintea chiar numele și semnalmentele multora dintre ei. Prizonierii, după spusele lui, ar fi îmbrăcați în haine arabe și ar trăi izolați cu desăvârșire: ofițerii instructori în școlile in-

să-l libereze și să-i dea un cal, astfel că acesta a putut să se întoarcă la Erfud cu prețioasa sarcină de scrisori ce le încredință după aceea, în Spania, fiului generalului Silvestre care se însărcină să le distribuie adresanților. Dar persecuțiile împotriva «Portughezului» nu se sfârșise; într-adevăr, el fu arestat și expedit la Fernando Po și în alte locuri de deportare unde nu-i mai era cu puțin să comunice cu albi. Însfârșit, proclamându-se republica în Spania, s'a trimis un delegat în depărtatele insule căruia Lopez îi repetă aceiași povești extraordinară. Și astfel, în August trecut, Lopez putu să-și

recapete libertatea, dar la Cadix fu arestat din nou și pare că astăzi a dispărut cu desăvârșire.

Dar se poate ca toată istorisirea aceasta fantastică să fie fructul unei minți exaltate; dar un al fost prizonier al lui Abd-el-Krim, Marcellus Lopez Dominguez, afirmă că pe vremea evadării sale, se aflau peste șaptesute de spanioli internați în lagărul dela Elcamara. După înfrângerea căpeteniei riffanilor, mulți dintre nenorocii aceștia au fost masacrați. De aceea, câteva sute ar trebui să mai fie încă în viață. Se va lămurii într-o zi acest mister dureros?

H. G. W.

Bazar în Elcamara (Maroc).

în tranșee. Oboseală zadarnică. Măurii, adunându-și forțele, au reușit să înconjoare pe albi și să-i atace cu o strategie uimitoare, care dovedea prezența unor comandanți europeni printre trupele rebelilor. Fu un masacru înspăimântător. Multe rude ale victimelor încercară în zadar să regăsească cadavrele ființelor dragi în acel oribil abator de oameni. Pierise aproape trei sute de soldați și nici corpul generalului — despre care unii afirmă că se prăbușise ciuruit de gloanțe și cu revolverul în mână — n'a fost cu puțință să se găsească.

Debarcarea lui Allucemas și acțiunea coordonată franco-spaniolă, spălă rușinea înfrângerii dela Annual și Abd-el-Krim căzu în mâinile ahaților.

Primo de Rivera reuși după câțva timp să smulgă din infernul acela un număr de 150 prizonieri.

Astăzi, o veste romantică și înfricoșătoare s'a răspândit în Spania: generalul Silvestre, împreună cu 270 din sârmanii lui soldați s'ar afla încă în mâinile rebelilor, mai precis, în puterea renegatului «El Sevillano», un evadat din temnițele Ceutei, care ar comanda în prezent armata din Al Riff, ce numără aproape nouă mii de oameni, înarmați cu tunuri și mitraliere moderne.

Această știre uimitoare a fost adusă de un oarecare Antonio Emanuel (Lopez Esposito, zis «Portughezul», un pietrar ce lucra prin anul 1921 la construcția podului dintre Baracoba și Omen. — în Riff — și care căzu împreună cu alți tovarăși de-ai lui în mâinile șefului riffan, Pajarito.

Câțiva dintre nenorocii aceștia au fost împușcați imediat, iar alții, vreo treizeci la număr, — printre cari două femei și patru copii — după mai bine de o lună de marș forțat, au fost duși în lagărul «Sevillanului», la nord-

digene, iar soldații ca lucrători. Nenorocii speră mereu să poată fi răscumparați de acolo și un aeroplan ce-a sburat într-o zi de-asupra lagărului le-a redeseptat toate nădejtile și nostalgiile. Dar în zadar! Numai Lopez a reușit să evadeze cu opt camarazi dintre care unul a murit de oboseală, pe drum. Supraviețuitorii au fost primiți de către un ofițer francez din Erfud și de acolo, Lopez — tot după spusele lui — se repatriă în 1929 când a putut să fie primit de Regele Alfons și de Primo de Rivera care ar fi declarat că nu poate să facă nimic pentru nefericiții prizonieri ai Maurilor, deoarece îi lipsește fondurile de răscumpărare. Partea aceasta din povestirea lui face să nască îndoiiala asupra autenticității ei, deoarece De Rivera fiind cunoscut ca un soldat viteaz și generos, ar fi găsit cu orice preț modul de a-i libera pe spaniolii din Al Riff. Totuși, e oare cu puțință ca un om simplu și neînvațat cum este Lopez Esposito să fi fost în stare să nască această, din senin, toată povestirea aceasta, atât de bogată în detalii precise?

Fugarul, continuă să istorisească apoi că a fost invitat de guvern să se întoarcă în lagărul de lângă capul Juby ca să ducă o scrisoare prizonierilor.

Însoțit de agentul Alvarez și comandantul Batalla, el s'a dus la Erfud de unde se afundă în deșert, însoțit de o călăuză maură. Reuși în cursul nopții, să se apropie de lagăr, și să predea scrisoarea generalului Silvestre cu care avu chiar o convorbire mai lungă. Chiar și ceilalți prizonieri, aflând de prezența lui acolo, îl însărcinară să ducă în patrie scrisorile lor.

Dar în zorii zilei următoare, rebelii prinsă de veste că fostul fugar se găsea printre ei, îl prinsă, și-l legară de un palmier.

Din fericire, spaniolii reușiră

30 milioane de Biblii împărțite într'un an

Treizeci de milioane de exemplare ale Bibliei au fost trimise, anul trecut, de America, în toată lumea.

Treizeceteri din aceste treizeci de milioane s'au vândut ori dăruit de către societățile de propagandă religioasă. Așa se explică faptul de ce institutele de editură au vândut, anul trecut, numai 7.500.000 exemplare din Biblie.

În orice caz, este cel mai mare

re succes de librărie, înregistrat, vreodată, căci chiar cărțile cele mai celebre și mai populare din întreaga literatură a lumii nu au atins un tiraj mai mare de un milion de exemplare pe an.

E drept că Biblia e tradusă în 700 limbi și dialecte pe câtă vreme «Coliba Unchiului Tom», care cunoaște până în prezent, cel mai mare succes de librărie, nu a fost tradusă decât în douăzeci și trei de limbi.

Sporturile de iarnă, bucuria copiilor!

(Foto Keystone)

O sărutare tandră între doi bebeluși, pentru a se consola, reciproc, de căderea lor în zăpadă...

PREZICERI PENTRU 1933

Ce anunță astronomii și astrologii.-Stăpânitorul anului e Soarele

Oamenii, în dorința de a cunoaște viitorul, au crezut în toate timpurile în magi, prooroci și zodiaci. Prin tradiție astrologia se mai bucură de oarecare considerație la începutul Anului Nou, — publicul dorind să vadă câtă de puțin prin negura de nepătruns a vremii, — dar cum adevărul e de obicei invizibil ne mulțumim și cu precizări aproximative, chiar dacă unele din ele nu s'ar confirma niciodată.

M-me de Thèbes a devenit populară în Franța prin prooroci-

tr'adevăr să calculeze evenimente viitoare cu toată precizia, din nefericire numai în cadrul specialității lor.

CRIZA ECLIPSELOR

După o iarnă fără zăpadă e natural să avem și un an fără eclipse, deși nu e absolut nici-o legătură între eriză, zăpadă, eclipse. Constatăm doar coincidența.

În anul 1933 nu va fi nici-o eclipsă de lună și numai două e-

CE ANUNȚĂ METEOROLOGII

Meteorologia n'a ajuns încă la siguranța astronomiei.

Mémery crede însă că vara anului 1933 va fi extrem de arătoare. Comunicarea sa făcută societății meteorologice franceze a făcut mare senzație în cercurile specialiștilor. Criticat de unii, luat în răs de alții, Mémery e considerat drept unul din cei mai buni prognosticieni ai vremii, dispunând în calitate de director al Observatorului din Talence (sudul Franței) de un vast material de observațiuni seculare. Mémery știe cum a fost vara la 1733, la 1801 etc. și prin metode comparative cu ciclurile petelor solare face calcule interesante, a căror confirmare l'au făcut cunoscut în toată lumea.

Iarna aceasta a fost excepțional de ușoară. În ajunul Crăciunului termometrul arăta plus 11 grade la Bușteni, zăpezile s'au topit pe Omul și pe Caraiman, iar la 21 Decembrie sălcile au dat mășișori (amenți). *Primăvara la munte, de Crăciun!*

Cum va fi atunci adevărata primăvară de Paști?

Dar vara?

Pronosticul lui Mémery are dar sorți de confirmare.

Menționăm că vara 1932 a fost foarte lungă, prelungindu-se până în Octombrie, dar arșița a fost relativ moderată. La București temperatura cea mai ridicată în 1932 a fost de plus 37 grade la umbră, deși la Bruxelles termometrul s'a ridicat la 40.

Dacă prezicerea lui Mémery se va confirma, rezultă să avem la vară arșița de peste 40 grade la umbră. Să profităm deci cât mai mult de puțină răcoare a iernii.

ASTROLOGII EXPLICA REGENȚA SOARELUI

Anul 1930 a fost stăpânit de Saturn, 1931 de Jupiter, 1932 de Marte (probabil de aceia s'a amănât conferința dezarmării), conform tradiției milenare că fiecare an ar fi stăpânit de o anumită planetă.

1933 e sub regența Soarelui, vechii astrologi considerând soarele și luna drept „planete”.

Soarele a fost regentul anilor 1870, 1877, 1884, 1891, 1898, 1905, 1912, 1919.

Într'un vechi calendar românesc — așezat pe 7 planete — și în care se cuprinde 150 de ani începându-se dela 1902 și stăruiește la viitorul an 2051 găsim următoarele pronosticuri clasice:

„Planeta a patra care stăpânește anul 1933 e Soarele sub erizul 21, mâna de aur fiind 5.

Cu mare noroc stăpânește pe cei puternici și pe regi și pe foarte domniile, și din paseri pre vulturi și pre goîmi, și asupra lierelor (adică a fiarelor, animalelor, Nota Red.) pe Leu, pe Leopard și pe Tigri (majusculele aparțin sus citatului calendar pe 150 ani, Nota Red.). Face rânduială la ochi, la inimă, la creeri, la spline, la partea trupului despre dreapta; dragoste la oameni deopotrivă face pe oamenii mari cu înalte priceperi, gingași și

cinstiți, rânduială mare, îndreptători veseli, vrednici de cinste, mănuși, dar norocoși, însă cu răutate; ei urăsc adunarea lor cu oamenii mari. Anul uscat, de măsură roditor. Gânganii puține, nuște. Stricare de pomi. Pește de măsură, raci mulți; tună des, pere și mere de măsură; bucatele de toamnă prea bune, mazărea și orezul să se semene la loc cu reventală; fân mult, orz și vin iar mult.

Primăvara nădejde de moină. Aprilie amestecat; la Maiu frig însă întâi nu prea, dar roditor, înslășit puțin nădejde de zăpadă. Vara întâi nu prea bine, apoi se schimbă cu ploale, ziua cald noaptea rece. Iulie nu prea cald. Toamna luminată; bună nădejde de zăpadă; frig cu soare, iarna uscată și frumoasă. Întăiu frig, la mijloc cald, pe urmă răcoare.

Soarele, așa cum e simbolizat în cărțile de zodiac.

Ne oprim aci. Să sperăm că se va confirma numai tot ce e bun în această veche proorocie.

L. F.

*

Se aduce la cunoștință cititorilor, că din anul I al revistei

ȘTIINȚA

au rămas puține exemplare, toate numerele fiind aproape epuizate.

Cititorii noștri cari doresc să-și procure o colecție completă să se grăbescă a trimite prin mandat suma de 50 lei pe adresa: Revista „Știința” Casa Poștală 70 București I.

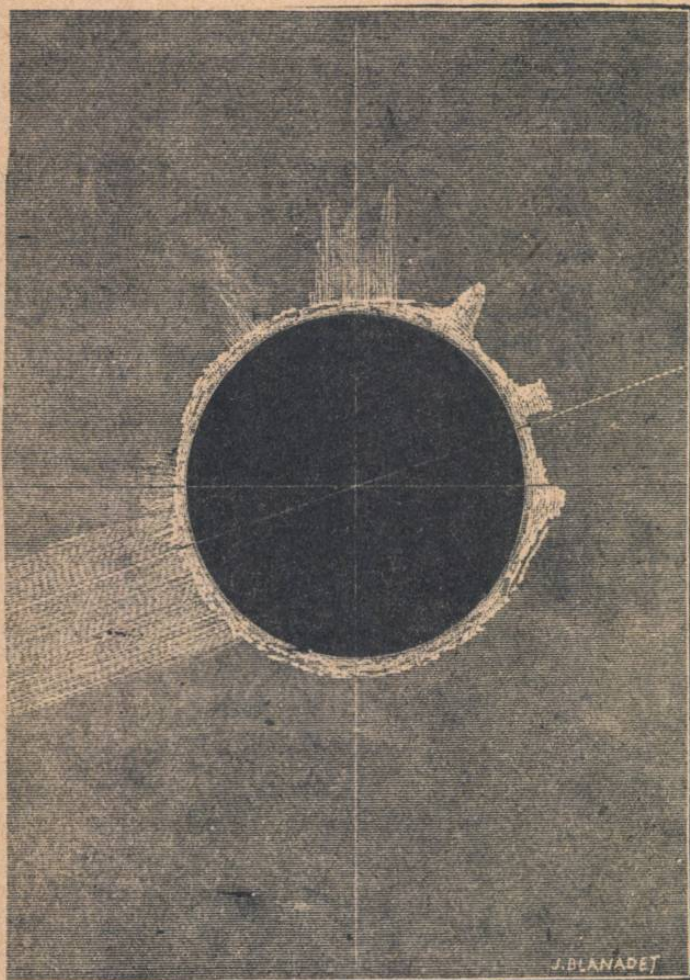
Abonamentul pe 1933 e de 100 lei. Amatorii de a avea „Știința” pe 1932 și 1933 vor trimite deci în total 150 lei.

Cel pușin

Cuconița nostimă (cântece un cupletist la modă). — Cântă-ne, te rog, noul d-tale cuplet.

Cupletistul (scuzându-se). — Nu pot conîta, e prea multă lume și cântecul e prea fără perdea.

— Bine, dacă nu poți să cânti, spune-ne barem textul.

Cum va arăta soarele la 21 August 1933.

le ei alelăuite de așa manieră că se confirmă mai totdeauna. La începutul fiecărui an prezice că va nouri un om mare în Franța, Anglia, Germania sau în America — ceace se confirmă întotdeauna. Fiind utăfia oameni iluștri e normal să moară cel puțin unul pe an. Clemenceau, Eoch, Joffre, Edison și Albert Thomas aparțin istoriei; alții vor urma pe drumul veciniei în 1933, 1934 și în toată seria anilor viitori, chiar fără prezicerile generale ale d-nei de T.

S'ar putea anunța, sub rezervă că în 1933 vor cădea aproape toate guvernele Europei; altele vor veni în locul lor. S'ar mai putea anunța eventuala reducere a impozitelor, a taxelor poștale, inflație, deflație, discutarea conversiunii și multe altele.

Să lășăm deocamdată pe prooroci de ocazie și să vedem în primul rând ce anunță astronomii, singurii oameni cari pot în-

clipsa de soare, anume:

1) Eclipsa inelară de soare la 24 Februarie vizibilă în Africa și în America de Sud.

2) Eclipsa inelară de soare dela 21 August, vizibilă parțial și în România, dis de dimineață, ceace va da prilej cititorilor noștri cari dorm târziu să se treziască la ora 5 și un sfert spre a vedea păsărind numai o jumătate de soare, a doua jumătate fiind acoperită de lună.

Va fi un răsărit de soare cum rar s'a văzut în țara noastră. Vom da la timp detalii.

Intuneecimile din 1933 au fost calculate acum vreo 80 de ani de Leverrier și avem siguranța matematică a confirmării lor până la precizia fracțiunii de secundă, indiferent de orice alte evenimente cosmice ar surveni. Numai să nu fie cerul înorat la 21 August 1933 spre a nu perde ocazia să vedem răsăritul unui soare eclipsat.

ACROBAȚII

«Frații Zemgano», «Cei șase Hustrei» și vestiții «Codonas»... Cuvintele acestea, imprimate pe frontispiciul luminos al circuitului, sunt suficiente ca să atragă publicul dornic de a petrece o seară de emoții. Fiindcă spectatorul, dacă se mai duce astăzi la cire, aleargă după senzații atletice sau acrobaticii. Clovnii și animalele sălbatece îl lasă indiferent. Afară numai dacă clovnii nu se numesc Grock, Fratellini sau Giacomino... Frații Zemgano sunt patru: trei bărbați și o femeie. Într-una din zile, un ziarist, un funcționar comercial și o femeie elegantă s-au întâlnit într-o cafenea cu omul sburător. Din vorbă în vorbă, au pus bazele asociației «Frații Zemgano».

Timp de câteva luni, la marginea Parisului, lucrărilor de dimineață până seara când la trapeze, când la inele, supunându-și mușchii la o muncă dintre cele mai înzestrate pentru ea după aceea să capete gloria numelui scris cu litere luminoase în toate metropolele lumii. Acum un secol, un oarecare avocat, cu numele de Léotard, a inventat trapezul sburător. Lepădă toga și îmbrăcând un tricou, porni să cuture circurile, privit la început cu nepăsare, apoi cu admirație de mulțimea palatelor, de călăreți și gimnastici, euri

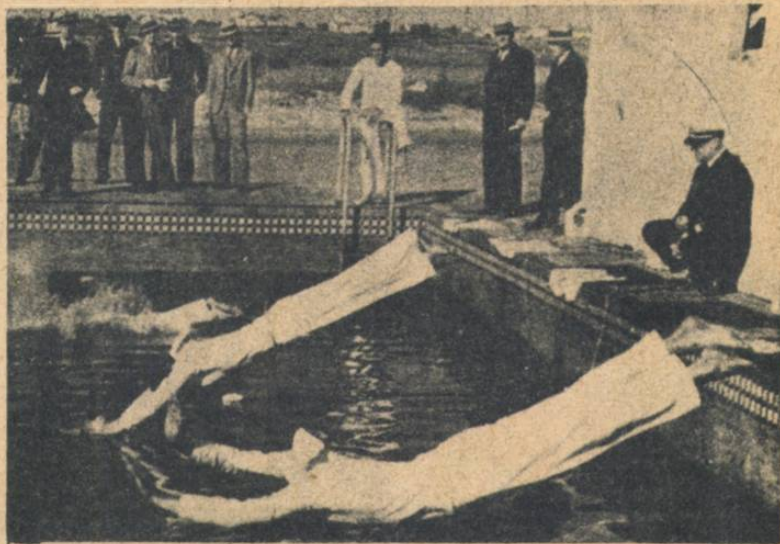
nat, se străduiește și astăzi să-l învețe tainele și vicleniile acestei meserii.

Acrobații aerului sunt socotiți astăzi ca un fel de aristocrație și respectați de lumea celor din arenă. Într-adevăr, dacă Léotard, inventatorul trapezului a fost avocat, Strehly — regele sburătorilor — era profesor de matematică, iar Zemgano, un ziarist.

Frații «Codonas» câștigă astăzi patruzeci de mii de lei pe seară, iar cei trei Rixford ar putea să trăiască numai din venituri. Dar toți duc o viață retrasă și modestă; în ceasurile lor de libertate, se duc să-și admire colegii proletari din circurile de la mahala. Uneori, dau naștere și câte unui roman. Când, acum câțiva ani, cîncul Gleich, a venit pentru câteva zile la Berlin, soția unui avocat celebru, patroană a nu știu câtor opere de binefacere, cu un salon de primire pe Unter-den-Linden, se îndrăgosti de unul din sburătorii aceștia și porni să-l urmeze în viața lui de pasăre călătoare.

Eră nelipsită dela fiecare spectacol unde fixa din primele rânduri cu privirea și zâmbetul pe buzele ei, care se încăpățână să nu se sinchisească de ea și nici de atențiile ei zilnice. Cu toate acestea, femeia merse după cire și în

pentru cinematograful, fără nici un mijloc de apărare în caz de accident și Alfred Codonas, sburătorul fără egal în triplu-salt, mărturisea că pentru tot aurul din lume n'ar mai fi repetat bravura aceea inutilă!

(Foto New-York Times)

O neasemuită acrobație în apă: înotătorii reușesc să se mențină în echilibru, sprijinindu-se cu degetele picioarelor de marginea unui bazin, în timp ce întreg restul corpului se lasă pe seama mâinilor dibace.

Frații Zemgano au lansat pentru prima oară în lume trapezul sburător în întuneric, îmbrăcați în tricouri luminoase, pe când o parteneră curajoasă dansează la douăzeci și cinci de metri de pământ pe o lespede de cristal.

«Cei șase Hustrei sunt de fapt cinci tineri în tricouri albe și un clown acoperit cu dungi albe și verzi care le acompaniază în modul cel mai comie, din arenă, toate mișcărilor lor. Ei de asemenea lucrează fără plasă. Se întinde o sârmă de oțel între două prăjini, la o înălțime de douăzeci de metri, legând prăjinile de pământ cu niște scări de frânghie. Unul din acrobați, duce un scaun pe sârma întinsă, îl așează în echilibru, stă pe el, se ridică, trece pe deasupra, scaunul se răstoarnă în mijlocul groazei ce stăpânește publicul care respiră ușurat în clipa când echilibrul ajunge la capătul prăjinei. Atunci, vin alți doi să-l înlocuiască, alunecând pe frânghia de oțel, unul pe umerii celuilalt! Al treilea se aruncă apoi în gol cu bicicleta. Acum e rândul clownului vârgat cu verde care face exercițiile cele mai periculoase, cu tipete și un zâmbet macabru pe buzele grotestice de carmin. Se răsucesc pe sârma de oțel — asemenea unei roți metalice — la douăzeci de metri de-asupra publicului, cade, se ridică, se svârcolește, dansează în vârful picioarelor. E îmbătrânit în meserie, de oarece are peste treizeci de ani de cire și spune că a văzut cel puțin o duzină de morți în situații analoge cu a lui. Ultima victimă despre care-și aduce aminte a fost o fetiță care plutea în aer, ținută în dinți de sora ei. Deodată, dinții acesteia s'au deslipit din gară și nefericita copilă a rămas sdrăcită în mijlocul arenei. O pată de sânge, și șaptesprezece dinți presărați ici și colo... O palmă mănioasă și disperată a șters apoi

senzație de siguranță. Unul dintr-înșii, în America, a căzut dela o înălțime de cincizeci de picioare sfărâmându-și un braț în trei locuri; bunicul lor, murise tot într-un asemenea accident, în Germania, Dincolo de Atlantic, au culestat să-și facă exercițiile la patruzeci și cinci de metri înălțime, fără plasă. Familia Hustrei, e compusă de vre-o zece generații, numai din gimnastici pe frânghie și șeful actual al trupei a debutat la vârsta de patru ani.

Pentru ea cineva să ajungă un as al trapezului, al echilibrismului sau acrobației, îi trebuie ani îndelungați de muncă neîntreruptă, suferințe și aspirații, la început, învață exercițiile pe teren. Lucrează cel mai anevoios constă în a-l convinge pe debutant să se arunce în gol. Dacă scapă tenfar, cariera atleților se încheie după cincisprezece ani de muncă cu o diplomă de profesor al educației fizice în vre-o școală secundară din provincie. Sic transit...

Mulți ani au trecut din vremea fericită când avocatul Léotard, iubitor al sborului prin aer renunță la tribunal și coduri ca să inventeze trapezul sburător. Era înzestrat cu geniul invenției, avocatul acela care a adus o clientelă numeroasă tuturor trupelor de cire. Murind, aproape acum un secol, Léotard a lăsat un testament moral pentru elevii lui și urmașii acestora.

Astăzi, filii numeroși ai avocatului-acrobat cari cuture lumea jucându-se cu moartea, nu au altă grijă sau alt gând decât acela de a adăuga ceva nou și frumos în același timp artei lor pururea primejdioase. Și zboară cutureători prin spațiu, pe de-asupra plase-lor întinse, plase ce sunt cu totul altceva decât un deliciu și constituie un lux pentru acrobații săraci.

Foto «Wide World»

Nu e un lucru de disprețuit să teții în echilibru pe patine cu roțițe, mergând, totodată, într-un ritm destul de accelerat. Când ne gândim, însă, că tânărul depe ilustrațiunea noastră, studentul Richard Landau, din Los Angeles, a fost paralizic timp de 14 ani, pozițiunea lui ne apare și mai extraordinară. Prin trudnice exerciții gimnastice el a reușit să-și pună în mișcare mușchii, ajungând astăzi campion acrobat. El urcă și coboară treptele, cu o viteză amefitoare, finându-se în mâini pe patine cu roțițe și nu dă greș niciodată...

li socoteau un «domn» și oarecum un intrus.

Astăzi, toate trupele acestea de acrobați sunt copiii avocatului Léotard și își au obârșia, în mare parte, într-o sală de antrenament din Joinville-le-Pont, pe malurile Marniei, unde bătrânul «papa Rai-

Spania și în Italia.

În cele dintâi timpuri ale trapezului sburător, nu se cunoștea încă plasa; dar trupele cari se produce astăzi fără plasă, constituie o atracție dintre cele mai senzaționale.

Frații Codonas, au lucrat odată

VISUL LUI CEZAR

de ALEXANDRU KUPRIN

Menageria lui Iohann Müller sosise. Făcută la înjeală din scânduri, servitorii nici nu avuseser încă timpul să aprindă lămpile și publicul sosise în mare număr. Aerul era greu și stricat de mirosul iute al micilor animale sălbatice.

Tremurând de frig și ghemuindu-se unul lângă altul, prizonierii dormeau, adânc, în colivii lor.

Linistea ce domnea în menagerie era întreruptă din când în când, de gemetele sau de oftatul vre-unui animal.

Cezar doarme liniștit ca un câțel. O labă ieșită afară din colivie, iar capul culcat pe cealaltă labă.

Cezar visează: se vede în Sahara, pe o noapte frumoasă. El, stăpânul pustietății, cu câte un răcnet teribil, face să se cutremure întreaga natură. Toate animalele se ascund de spaimă. Deodată, se aude un sgomot de copite: e o trupă de bivoli, cari vine la adăpat. Leul nu se mișcă, dar picioarele dindărăt se strâng, gata să sară cu înjeala fulgerului. Cezar își alege prada lui, un bivol tânăr. Dintr-o săritură i s'a înfipt în spinare. Bieșul animal fuge de spaimă și face sforțări ca să-și alunge groaznicul inamic, dar totul e în zadar, cade în nesimțire pe nisip. Pustiul răsună iarăși de răcnetul leului; Cezar, în coliviea lui, murmură incetșor...

Servitorii aprind lămpile. Lumina cade drept pe fața lui Cezar, și el se deșteaptă. Nu se desmeticise încă, și tot mai simțea pe limbă gustul sângelui cald, dar când își veni în fire și văzu realitatea, sări în sus și răcni așa de puternic, că toate animalele se cutremurau și se

ghemuiră de frică, unul lângă altul.

Cezar, nu-și mai amintea de visul lui cel frumos, dar nici odată nu-i părea coliviea mai mică și nici odată nu l-au plictisit mai mult chipurile omenești. Incepu să se plimbe dela un capăt la altul al coliviei și să urle ca un disperat.

Reprezentafia începe, și servitorii arată publicului toate animalele. În timpul acesta muzica execută un marș.

— Ludovic, a sunat, — zise o bătrână deschizând ușa unei odăi, unde se îmbrăca îmblânzitorul animalelor.

— Indată, mamă, — răspunse Ludovic.

Îmblânzitorul, fratele stăpânului menageriei, stătea în fața oglinzii, îmbrăcat în tricou. Fratele lui Ioan era schiop și nu eșea pe scenă decât ca să ajute pe fratele său dându-i revolvere, foc bengal, etc.

Era palid. Cum auzi muzica, simți cum tot sângele i se grămădește în inimă, dar emoțiunea aceasta nu era un semn de frică. De ani de zile simțea, regulat, aceleași senzațiuni.

Muzica, tricoul, curiozitatea și frica publicului, curajul lui nebunesc, când rămânea singur cu leul în colivie, toate acestea îl emoționau grozav mai înainte, acum însă nu.

— Dă-mi biciul, — spuse el fratelui său.

Ioan îi dădu biciul. Ludovic aruncă oglinda pe un scaun și ieși iute din odăia unde se îmbrăcase.

Înainte de a ajunge la coliviea leului, un servitor îl opri și-i spuse ceva la ureche.

— Ce-ai zis? Cezar nu-i liniștit?! Sbiară? — întrebă înadins tare. Ludovic, ca să-l audă publicul. Nu face nimic! Îl fac eu să fie mai blând ca un miel.

Cezar seșea rezemat de grilaj. Se uita curios la public. Turburarea îi ajunsese la culme, când zări cunoscuta figură a îmblânzitorului.

Acesta trecu iute prin public și dintr-o săritură se află în colivie de apărare. Cum duse mâna pe clanță ca să intre înăuntru. Cezar dintr-o săritură se aruncă înaintea ușii, ca să n'o poată deschide.

— Cezar, îndărăt! — strigă Ludovic și fixă animalul cu o privire grunț.

Animalul suportă privirea și rămână dîntii.

Atunci Ludovic începu să-l biciuiască peste cap. Cezar răcni, dar dela ușă nu plecă.

— Destul, destul! — strigă publicul.

— Destul! — îi zise și Ioan cu vocea emoționată, și fără să bage cineva de seamă, scoase un revolver din buzunar.

— Nu! — strigă Ludovic. — Cezar, îndărăt!

Dar Cezar se aruncă din nou cu mai multă putere la ușă, de se cutremură toată coliviea.

— Destul! Lasă-l! — strigă publicul.

— Adu-mi foc! — ceru Ludovic, care era foarte supărat pe animalul neascultător.

Ioan îi aduse o vargă de fier, înroșită în foc, și un bețisor cu foc bengal.

Publicul orbit de lumină nu văzu ce face Ludovic, dar văzu cum Cezar sări dela ușă cu un răcnet de durere și în același timp și Ludovic fuse în colivie.

În menagerie se făcu tăcere mormântală.

Nu se auzea decât fâșăitul focului bengal și borbăiala lui Cezar care se ghemuise în colțul coliviei.

Deodată izbucnește o gălăgie fără seamăn. Nimeni nu-și putea

da seama ce se întâmplase. Se auzi un strigăt îngrozitor al lui Ludovic, un sbierat teribil al lui Cezar, trei detunături de revolver, țipetele publicului și plânsetele bătrânei mame: «Ludovic, Ludovic, Ludovic!»

Pe podeala coliviei, zăcea Ludovic sfâșiat cu totul, în agonie, alături de el Cezar, lovit drept în cap de gloanțele lui Ioan.

Traducere de Carol Drimer

Câte cărți se tipăresc pe an în lumea întreagă

Se pare că, de când s'a inventat tiparul, numărul cărților publicate, fără a se socoti edițiile Bibliei nu trece, în toate țările din lume, de 15 milioane.

Franța, Italia, Olanda și Germania posedă, în total, vreo 25.000 incunabile ori cărți primitive, apărute între 1436 și 1500.

Dela această din urmă dată, până la 1536, se socotește că me din anuală în producțiunea cărților, nu atinge mai mult de 1250 opere; mai târziu, ea crește, progresiv, dar nu trece de 10.000

decât abia prin 1700. În 1887 numărul cărților tipărite ajunge la 100.000 pentru ca în cursul ultimilor zece ani, dimaiute de războiu, media cărților editate în întreaga lume să treacă de 174.375 opere pe an.

Războiul a făcut ca această cifră să scadă cu mult. Totuși, se poate afirma că, astăzi, se tipăresc, într'un singur an, de o sută patruzeci de ori mai multe cărți, de câte s'au publicat între anii 1500 și 1536.

Pentru o bănuială

(Foto-excl. Keystone).

D-na Beatrice Ferguson Snipos a fost condamnată la moarte de Curtea de Casație a statului Carolina (America) fiind bănuită că a ucis pe un polițist care a încercat să o aresteze pe ea și pe soțul său. D-na Snipos este mama unui copil și așteaptă în curând, un altul. Desperată, a adresat un apel mișcător autorităților, rugându-le ca electrificarea ei să nu aibă loc înainte de a fi născut.

A apărut:

ADRIENNE THOMAS Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE
DIN ALSACIA-LORENA

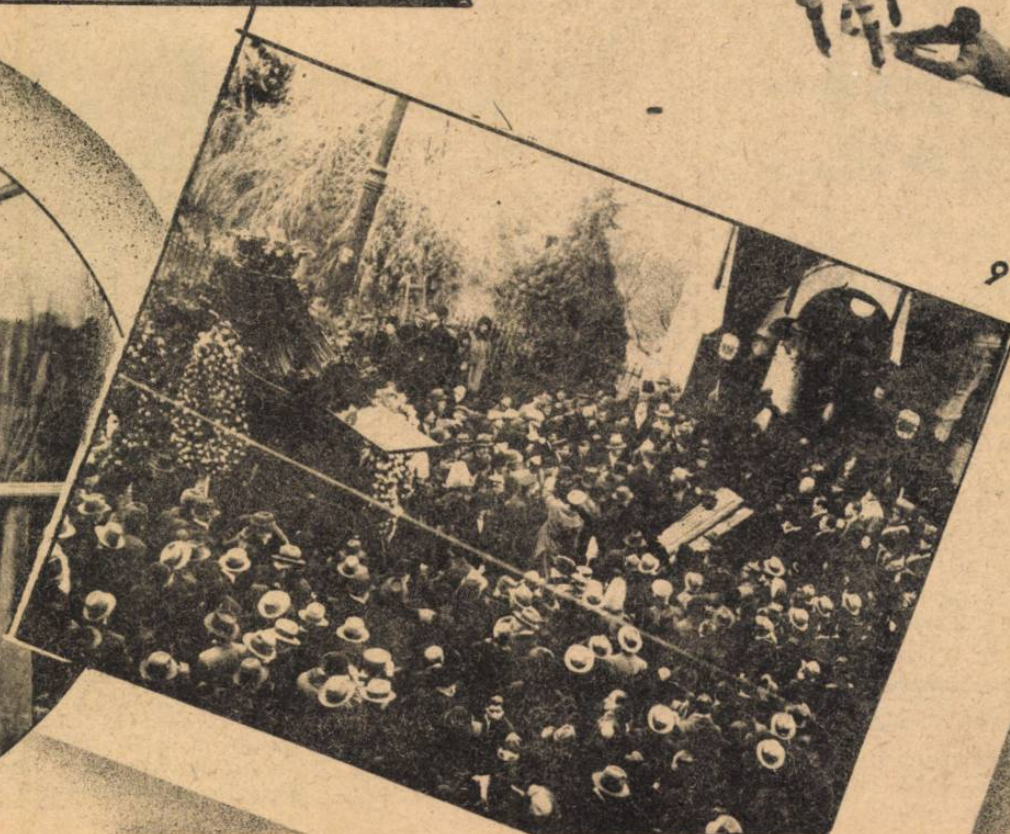
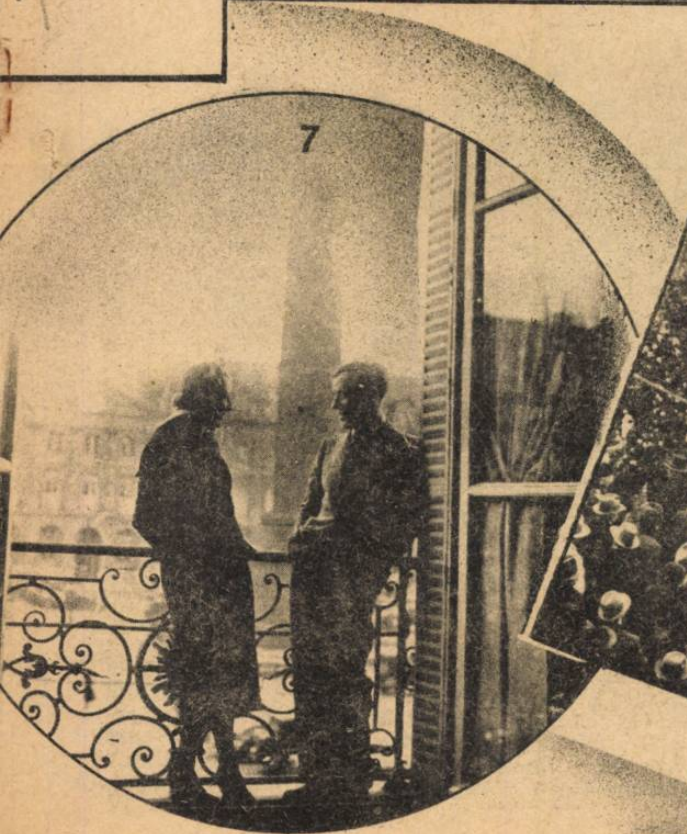
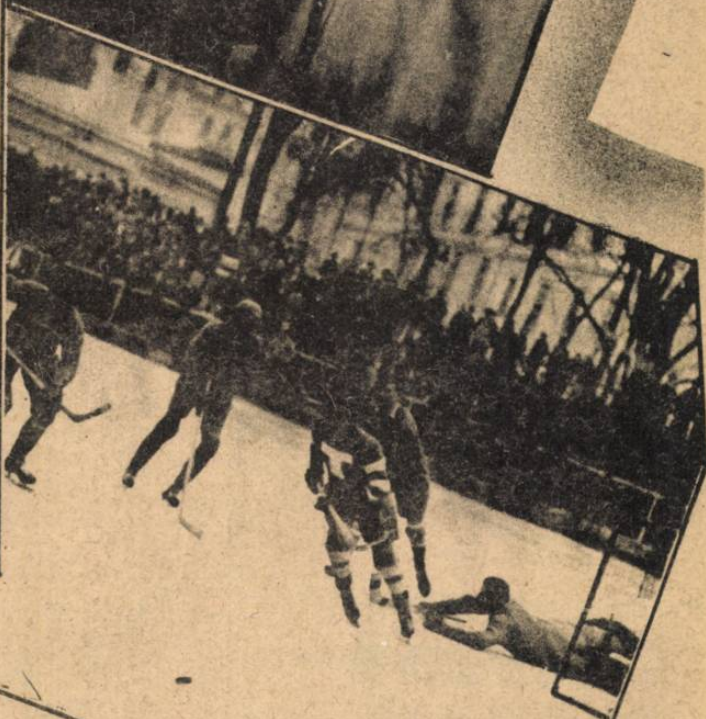
=====

Romanul unor experiențe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura și cea mai puternică vizionă redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare și s'au anunțat ediții noi în toate limbile.

=====

Cereți la toate librăriile precum și la Editura „Eminescu”, București I, Str. Anghel Saligny 2

EVENIMENTE *ale* SĂPTĂMĂNEI

1) Regele și Voevodul Mihai ieșind dela Patriarhie, după te-deum-ul zilei de Anul Nou. — 2) Suveranul trecând în revistă trupa de onoare în curtea Patriarhiei. — 3) Slujba religioasă și înhumarea preotului paroh Auner, dela catedrala Sf. Iosif, la cimitirul catolic din București. — 4) Primul ministru, d. Iuliu Maniu, părăsind palatul Patriarhiei, după recepția de Anul Nou. — 5) Membrii corpului diplomatic străin din Capitală, prezentându-se la Palatul Regal, pentru urările de Anul Nou. — 6) Sosirea în București a lordului Melchet, președintele de onoare al unor sportive mondiale «Macabi». — 7) «Menajul sburător» la Paris: Mrs. Mollison și soțul său, doi din așii de frunte ai aviației internaționale, și-au petrecut sărbătorile la Paris, recreindu-se depe urma raidurilor lor de record. — 8) Înfirmarea fostului ministru Ion Grădișteanu. — 9) O fază a matchului de hockey «Pilsen-București», în prezența ministrului Cehoslovaciei, Ian Šeba. — 10) Doi boxeuri români cari obțin mari succese la Paris: Nelu Oprescu și Gh. Covaci.

(Foto «Oglinda Lumii» și Keystone)

2

5

6

Arhipelagul pitoresc

Venirea democrațiilor americane la putere, a făcut să renască în locuitorii insulelor Filippine speranța mult râvnitei lor independențe. De altminteri, se știe că ei au început, de câțiva timp, o vie agitație pentru atingerea acestui scop și că au găsit în parlamentarii democrați un sprijin foarte larg.

Insulele Filippine sunt puțin cunoscute la noi. Depărtarea lor extremă de Europa, lipsa unor comunicații directe, însăși poziția lor în afară de liniile regulate ale traficului ce unesc Mediterana cu Extremul Orient, fac ca să avem prea puține cunoștințe despre arhipelagul acesta interesant.

Și e păcat. La drept vorbind, insulele Filippine, pentru frumusețea lor, pentru nesecata varietate a peisajelor, pentru splendoarea vegetației tropicale ce le împodobește, pentru caracterul lor muntos și vulcanic, afară de numeroasele rase indigene ce viețuiesc acolo, rase atât de felurite una de alta, — prezintă într'un cadru fermecător, într'o sinteză admirabilă, toată incântarea, toată vraja, și toate ademenirile panoramice, precum și toate sugestiile exotice pe cari partea extremă a Asiei le poate oferi călătorului occidental.

Arhipelagul acesta se află situat chiar între marginele extreme ale Asiei și limitele Pacificului; de aceea China, Japonia, Malesia, Australia, India și însăși Africa și-au lăsat urmele lor etnice, religioase și artistice, precum și obiceiurile lor bizare.

Dar cetătorul poate să-și facă o idee mai exactă despre aceste ținuturi, urmărind cele câteva date geografice și istorice ce le dăm acum.

Așa dar, Filippinele, situate între marea Chinei și Oceanul Pacific, au în lungimea lor maximă, adică de la nord la sud, o întindere de aproape 1500 km. și sunt alcătuite din peste o mie două sute de insule și insulețe printre cari se deosebesc trei mari ținuturi: Luçon, la nord-vest; Mindanao, la sud-est și Palawan la sud-vest.

Toată împărțirea aceasta de insule și ținuturi oceanice nu ocupă, totuși, ca teritoriu, decât o suprafață de numai 296.000 klm. pătrați. Dar, cum e lesne de înțeles, trunchierea coastelor arhipelagului și modul cum sunt împărțite insulele (ceea ce face să ne gândim la îmbucătățirea unui continent, scufundat în parte) face întinderea lor și mai vastă, iar comunicațiile între o localitate și alta, încete și anevoioase, încât locuitorii unei insule nu văd decât arareori chipul unui european și ani de zile nu zăresc catarișul unui vapor, în timp ce, prin contrast, Manilla este astăzi unul din orașele cele mai moderne și dezvoltate ale Asiei.

TINUTURILE ARZATOARE

Arhipelagul e vulcanic în gradul cel mai înalt. Marile insule Visaya, Samar, Masbate, Neye, Negras, Zebu, Bohol și Panais sunt pline cu crătere eruptive, printre cari vulcanii Taal, Mayon, Bulusan, Babuyan și, mai

ales, Apo, înalt de 3900 m. ce se înalță în insula Mindanao.

Pe această vastă risipire de ținuturi muntoase, ce se ridică din mare în decoruri de o frumusețe orbitoare, apasă totuși o căldură cumplită, umedă, greoaie și bolnăvicioasă, prea puțin prielnică europenilor.

Aceasta explică și izolarea, din punct de vedere turistic, în care se află Filippinele. Una din amintirile cele mai puternice ce-o lasă călătorului european o vizită la Manilla, e tocmai căldura apăsătoare ce domnește acolo. În schimb, o adevărată temperatură de seră, face să se reverse din pământul acestui arhipelag o vegetație rodnică, de o bogăție

Vedere din luxurianta insulă Manilla

și varietate ce adeseori se apropie de ireal, de paradisi.

Firește, umiditatea care, mai cu seamă în anotimpul musonului, strânge pe culmile munților turme înfricoșătoare de nouri, gata să se reverse în ploii torențiale asemănătoare potopului, pentru moment îmblânzite de efectele unui soare prea arzător și de o lumină prea orbitoare, a dat insulei o hidrografie destul de bogată. Și, într'adevăr, rodnicile văi ale celor mai multe din insulele Filippine, sunt toate străbătute de râuri, de șuvoaie și pârâuri cari înlesnesc desfășurarea oricărui gen de cultivare tropicală: cuișoare, scorțișoare, camfor, piper, cafea, vanilie, ananas, banane, cauciuc și alte plante reșinoase, aromatice și medicinale.

Dar Filippinele nu sunt bogate numai în substanțe vegetale. Subsolul lor dă din belsug aur, fier și aur. În apele înconjurătoare ale insulelor, se pescuiesc, iar Marea lui Jolo, printre altele, le dăruiește cu perle minunate.

«OAMENII PADURILOR»

Precum am spus, populația acestui arhipelag e pitorească și variată. Primitivii negritos, rămașițele unei rase foarte vechi, de origine ca năică și care a populat, în epocă preistorică, ținutul Dekkan, peninsula Malacca și Siamul, se fac din ce în ce mai rari. Acești adevărați și proprii «oameni ai pădurilor» (orangutanii) refractari oricărei civilizații și cari ocolesc până și contactul cu indigenii, se mai întâlnesc acum numai în pădurile și junglele insulelor mai mici. Mult

mai înaintate sunt visayas, populațiile malesiene de pescari și agricultori, astăzi în număr de 250.000, vicolsii, în număr de aproape 500.000, înțeleptându-se, cea mai mare parte, cu pescuitul, și tagalii. Tagalii, cu caracteristicile totale ale rasei galbene, în număr de aproape două milioane reprezintă populația indigenă cea mai tipică și muncitoare, precum și dezvoltată, a insulelor Filippine.

Ei trăiesc în număr mare, în valea Pasig și în împrejurimile Manillei. Obiceiurile lor, cari au suferit influența malezilor, a indienilor și a altor popoare din Orient, sunt mai mult decât pitorești. Ceremoniile lor de nun-

tească nici o fâșie de pământ și fără să fi întâlnit furtuni în calea lui. Și abia la nouăzeci de mile spre răsărit de micul arhipelag zis «al hoților», flota lui măsură cu privirea ținutul Samar, care constituie una din insulele cele mai răsăritene ale arhipelagului Filippinelor.

Arhipelagul trecut, firește, în posesiunea Spaniei, care-l păstră până la 1898, când odată cu începerea războiului hispano-american, mica divizie a contra-amiralului Dewey nimici cu desăvârșire flota adversară ancorată în golful Cavite.

De altminteri, Spaniolii, nu prea se îngrijiră de colonizarea Filippinelor. Unica lor preocupare era aceea de a boteza indigenii, astfel că aproape jumătate din locuitorii arhipelagului poartă nume spaniole.

Cu ocupația americană însă, lucrurile s'au schimbat mult și arhipelagul deveni din ce în ce mai puternic.

De exemplu, Manilla, este astăzi un oraș înzestrat cu toate trebuințele unei vieți civilizate și apare, pe de-asupra, cu mult mai mare decât le-ar face să orezi cei 250.000 de locuitori ai lui.

Brăzdată de canale (arroyos), ca și restul multor orașe, asiatică, ea prezintă, totuși, un contrast izbitor între diferitele cartiere. De pildă, centrul, are un aspect tipic american, cu străzile largi și drepte, asfaltate, străbătute de mii de automobile, cu edificiile ei moderne printre cari, locul întâi îl ocupă clădirea mănăstirii locale, Parlamentul insular, vasele-i grădini publice și hărnicia înfocată a locuitorilor. Dar, la doi pași, orașul spaniol sau «ciudad vieja» oferă un contrast surprinzător cu venerabila-i catedrală, bisericile, mănăstirile și zidurile-i masive, de-acum inutile, pe când suburbiile Manillei cari se pierd în oceanul verde al plantațiilor păstrează aproape neatinsse tipicele lor caracteristice asiatice, cu locuințele subrede din lemn de bambu și pământ precum și colibe le jaranilor tagali.

PUTINA ISTORIE

Filippinele au fost descoperite de către navigatorul spaniol Ferdinand Magellan, care avu ca tovarăș de călătorie pe vestitul geograf italian, Antonio Pigafetta, căruia îi revine meritul de-a fi înconjurat globul pământesc pentru întâia oară. Magellan, care trebuia să-și piardă viața într'o cursă ce i-o întinse indigenii din insula Zebu (27 Aprilie 1521) botezase arhipelagul cu numele de Insulele Sfântului Lazăr, schimbat apoi în Filippine, după numele lui Filip de Austria, fiul lui Carol Quintul.

Extraordinară a fost călătoria aceia memorabilă. Atingând coastele Braziliei cu prețul unor greutăți nemai auzite, descoperind gurile neștiutului Rio de la Plata, mica flotă a lui Magellan compusă acum din patru corăbii, nu întârziă să intre în labirintul de prăpăstii și trecători primejdioase al pururea înzăpezitei «Țară de foc», pentru ca după douăzeci și patru de zile de navigare să pătrundă în Oceanul Pacific, necunoscut încă pe vremea aceea. Aci, Magellan pluti mai bine de patru luni, în timpul căruia parcurse douăsprezece mii de kilometri, fără să ză-

Mai poate bate inima după moarte?

O revistă franceză relatează că profesorul Bontario, dela Facultatea de medicină din Dijon, a văzut cu uimire reîncepând să bată, în timp ce era afundată într'o soluție de sare marină, inima unei broaște care fusese lăsată animalului cu câte-va zile înainte.

Experiențele sunt continuate în diferite laboratorii și se speră că se va ajunge a se dovedi că misterul vieții în lumea animală și-ar avea baza în radioactivitate. Profesorul Bontario declară că, injectând în vine o soluție marină de 7 grame, inima continuă să se dilate și să se contracteze cași în viață.

Profesorul Bontario adaogă că, atunci când a repetat experiența cu sare pură, inima n'a dat nici un semn de viață. Sarea pură — clorură de sodiu — este, într'adevăr, lipsită de potasă ce există în sarea marină.

Cum se prind hoții de bijuterii

Senzațional reportaj dintr'o anchetă mondială de mare actualitate de: L. B. O'CONNOR

2)

Ele le iubesc, le idolatrizează, se înnebunesc după ele fiindcă le socotesc că un adaus indispensabil al nemăsuratei lor vanități, dar nu le păzesc cu grija și prudența aceia cu care ar trebui să se simtă îndatorate.

De altminteri, priviți femeia, în general, precum și pe aceia care posedă numai un inel cu briliante, valorând, să zicem, numai trei sute de dolari. Ea se va feri să lase pe măsura de toaletă, expuse vederii oricui, trei hârtii de câte o sută dolari fiecare, dar nu ezită de loc să lase un inel care prețuiește trei sute de dolari (vorbește de dolari: cititorul să ia aminte că mi-am făcut ancheta în Statele Unite). Femeile bogate, adică ale celor patru sute de multimilionari, sau numai acele ale milionarilor, socotesc că e o adevărată jignire pentru lenevia și nepăsarea lor, faptul de a-și închide bijuteriile, nu zic chiar în caseta de siguranță a băncii din apropiere, ci chiar numai în casa de fer a locuinței lor.

Ca regulă generală, când «milady» se întoarce acasă istovită după o serată de voioșie și emoții, uncori chiar turburată de gustul băuturilor prohibite cu strictețe, își scoate, de exemplu, un colier de perle de 100.000 dolari (adică o avere!) și, cu o ușurință copilărească, îl pune pe o măsută, sau într'un sertar care se află mai la îndemână. Câte una, mai «prudentă» îl «ascunde» sub o perină sau sub saltea, sau îl atârnă de o hamă, în garderobă... adică acolo unde hoții răscolesc întotdeauna!

Și putem să le auzim spunând bărbatului care le recomandă cea mai mare grijă:

— Dar bine, dragul meu, cine vrei să poată intra aci? Nu s'a întâmplat niciodată așa ceva și nici nu se va întâmpla! Ție, întotdeauna ți-e teamă de orice... La urma urmei, nu sunt asigurate bijuteriile mele?

Hoțul mai știe că cea mai mare parte din femeile bogate, îi consideră pe servitori ca și cum ar fi oameni surdo-muți sau cel puțin orbi. Rareori își dau seama, că sunt ființe omenști, înzestrate cu un suflet la fel cu acela care vibrează în intimitatea femeilor cu avere.

Acum, servitorii, servitorimea în general, au defectele lor, punctele lor de slăbiciune, lipsurile lor omenști. Și hoțul de stil, ca bun psiholog, știe cum să tragă folos din aceste slăbiciuni, știe cum să se poarte cu această clasă de oameni. Puteți să fiți siguri. El știe că servitorii sunt mai mult sau mai puțin curioși să afle și să vadă tot ceea ce se întâmplă în casa unde dorm; că arătând cea mai mare nepăsare și rezerva cea mai strictă, în realitate își spionează stăpânii; că sunt în curent cu orice amănunte din viața

familiară a acelor care se folosesc de serviciile lor. Și se știe că servitorilor, când nu mai sunt în casă, le place să vorbească despre stăpânii lor și vorbesc uneori cu satisfacție și orgoliu, dar mai totdeauna cu amărăciune și dispreț...

CAPITOLUL II O DOAMNA FILANTROAPA ȘI... TIRANA

Ini amintesc de cazul când un ingenios furt de bijuterii a fost descoperit numai grație sentimentului de ură și răsunare din partea unei perechi de servitori ai unei familii foarte bogată.

Doamna mai ales, nu reușise să se lepede de unele obiceiuri ordinare, cari îi caracterizase străbunicii, făuritorii unei averi fantastice isvorâtă din niște stânci la cari aceștia lucrase cu sapa și târnăcopul. Femeia aceea, atât de gentilă și «inhibitoare a celor nevoiași», când era în societate, în intimitate, își trăda obârșia adevărată: era neomenoasă, sgârbită, disprețuitoare. Servitorimea era pentru ea un fel de animale. De aceea, îi trata cu asprime, stârnind sentimente de dușmănie și ură. Perechea era alcătuită din cameristă și fecior, bărbat și nevastă. După ce servise cu credință timp de zece ani, fiind tot timpul obiectul de dispreț și umilire, aceștia se simțiră la un moment dat atât de insultați, încât, oferindu-li-se prilejul, nu-l lăsară să le scape și s'au răzbunat. Cum? Dând, fără să fie răsplătiți cu nimic, informațiunile cerute de un hoț, informațiuni cari îl puseră pe acesta în măsură să deschidă casa de fier a doamnei egoiste și să ia cu el pietre prețioase și bijuterii în valoare de peste 150.000 dolari.

Eu însumi, m'am ocupat, ca reporter, de furtul acesta senzațional și ați rămâne surprinși dacă v'aș destăinui numele doamnei.

Dar sunt altele cazuri în cari servitorimea furnizează informațiuni prețioase pentru alte motive și în cea mai perfectă bună credință.

De exemplu: în comitatul Westchester, am avut prilejul să-l urmez pe un cunoscut detectiv în ancheta ce-o făcea în jurul unui furt de bijuterii, săvârșit la vila unde locuia familia unui foarte bogat antreprenor de clădiri.

Detectivul interogă numaidecât, cu cea mai mare politețe, pe cei doi servitori ai casei. Un bătrân servitor, care făcea și pe grădinarul și o tânără suedeză, Olga, de parte de a fi atrăgătoare.

Cel dintâi era în slujba acelor oameni de peste douăzeci de ani, și eu, care ascultam convorbirea, mă convinsese că era în afară de orice bănuială și că, chiar fără să vrea, el nu putuse furniza nimănui informațiuni fără de cari furtul n'ar fi putut să fie săvârșit. Dar din răspunsurile suede-

zei Olga, ne-am făcut convingerea că, într'un mod oarecare, numai ea putuse să contribuie la succesul loviturii, fiind sau chiar nefiind părtașă. Dar ne feriam (eu și detectivul) să ne dăm în vileag sentimentul acesta; astfel că ne prefăcuserăm că suntem mulțumiți cu lămuririle sale.

Totuși ne-am dus la stăpâna casei și o rugăm să ție servitoarea pe lângă sine, pe când noi vom face o inspecție în camera acesteia.

După ce am răscolit ici și colo, în salteaua «domnișoarei Olga», am găsit un pachet cu scrisori și o fotografie din acele făcute de fotografii ambulanti, impimate pe câte o placă de tinichea.

Erau două carete, unul lângă altul, într'o poză de idilă campească... Într'unul se descoperi trăsăturile Olgaei, iar în cellalt, pe ale unuia dintre cei mai iscusiți hoți de bijuterii, Sim Barkley, alias Jimmie Ashland, alias John Wasbburgher.

Făcui în grabă o anchetă printre neguțătorii din împrejurimi și putui astfel să află că Olga fusese văzută de mai multe ori în tovărășia unui tânăr, ale cărui semnalmente se potriveau ai-doma cu acelea ale vestitului Sim. O bătrână, chiar, ne asigură că o văzuse pe Olga și tânărul ei prieten într'un restaurant italian din oraș. Vizitai restaurantul și aflai dela patron că Olga îi spunea însoțitorului ei Antony Smith, nume sub care îl și prezintase ca logodnic.

Olga fu supusă unui nou interogatoriu. Ea nu ezită cătuși de puțin să recunoască faptul că era logodită cu un anume Antony Smith, care ei, i se prezintase ca agent de asigurări.

— Dar unde are biroul, logodnicul d-tale? — o întrebă detectivul.

— La New-York.

— În ce stradă?

— Nu știu. Nu mi-a spus-o niciodată.

— La biroul postal, din Avenue General Delverg.

Era nevinovată sau chiar părtașă fata aceasta?

Se recurse la o stratagemă.

— Ascultă — i se spuse —: trebuie ca d-ta să ne ajuti să descoperim misterul ce planează asupra acestui furt. Ești o fată cumsecade și de ispravă — nu ne înșoim. Dar cum spui că ai văzut o figură necunoscută și suspectă dând târcoale pe lângă vilă, zilele trecute, am vrea să vii cu noi la New-York, unde-ți voi arăta o serie de fotografii. Și printre ele, poate vei recunoaște pe vreunul din acești suspecți...

Olga primi bucuroasă, ceea ce mă încurajă să cred că era într'adevăr nevinovată.

La New-York, fu condusă la

cartierul central al poliției, direct în sala «Rogue's Gallery» unde sunt colecționate mii și mii de fotografii ale criminalilor cunoscuți.

Olga era foarte impresionată. I se prezintă numai decât portretele hoților specializați în furturi de pietre prețioase. Și printre cei dintâi se găsea fotografia lui Sim Burkley, acela pe care ea îl cunoștea sub numele de Antony Smith.

— Il cunoști pe acesta? fu întrebată, arătându-i-se chipul lui Burkley.

Biata fată se îngălbeni și dacă n'ar fi fost susținută la timp, ar fi căzut, negreșit, la pământ.

— Așa dar, îl cunoști?

— Dar... dar... are o asemănare extraordinară cu Antony Smith!... Totuși, nu poate să fie el... nu... nu!...

— Ei... cine știe!... își dădu cu părerea, detectivul.

O încurajai cât putui mai bine pe Olga și izbui să află că «Antony» al ei, îi dăduse întâlnire pentru a doua zi, pe o străduță singuratecă, în apropiere de gară.

— Antony nu va veni la întâlnire, Olga! — îi spusei eu.

Ca să fiu mai scurt, Olga nu-l mai văzu pe «Smith» decât după o lună, când acesta fu arestat pentru furtul bijuteriilor stăpânului ei.

Dar iubirea acestei fete cumsecade se preschimbă în ură și se prezintă să depue contra pretinsului Smith, sau mai bine zis Sim Burkley.

Biata Olga! Nici frumoasă, nici atrăgătoare, se lăsase lesne ispitită de arta interesată a tânărului și frumosului Smith, care o întâlnise la un cinematograf. Olga nu mai auzise spunându-i-se, în toată viața ei, cuvinte atât de dulci și plăcute ca acelea ce i le șoptea elegantul și seducătorul Sim. Acesta o curta ca și cum ar fi avut de-aface cu divina Greta Garbo!... Și-i fu ușor să capete parecare stăpânire asupra ei, măgulind-o cu promisiunea căsătoriei, făcând-o să viseze că nu va mai avea nevoie să fie servitoare, ci dimpotrivă, va fi stăpână, în casa ei proprie. În chipul acesta, se stabilă între ei o intimitate așa de strânsă, încât copila nu-i mai ascunse nimic din ceea ce era și se întâmpla în casa stăpânului ei, de băgățile ce le aveau aceștia și mai cu seamă de bijuteriile, de o valoare considerabilă, pe cari doamna le păstra într'un scrin zidit în perete și ascuns de un tablou, în camera ei de dormit. Și, tot de bună credință, fiind, ea îi destăinuia și locul unde doamna păstra cheia scrinului: într'o ascunzătoare, alături de camera de baie, împreună cu alte fleacuri, într'un vas japonez.

(Continuarea în No. viitor)

DE PRETUTINDENI

6 milioane dolari pentru o bibliotecă

Trei miliardari din New-York, pe cari criza nu i-a «atins», prea dureros, Rockefeller, Dayne Whitney și Ednard Hackness, au donat împreună, Bibliotecii Municipale suma de șase milioane dolari. Donațiunea e mare, considerabilă, dar și nevoile bibliotecii sunt colosale. Numai pentru răs-pândirea cărților e nevoie de vreo cinci milioane de dolari pe an.

Donațiunea celor trei miliardari e destinată să producă un venit anual suficient serviciului care se ocupă cu informațiunile științifice. Această secțiune a bibliotecii va putea lucra, pe viitor, fără deficit. Biblioteca publică a New-Yorkului socotește ca una

din primele sale datorii și ca o mândrie a ei să ofere vizitatorilor tot ce e imaginabil și cu puțință.

Biblioteca e instalată într'unul din cele mai mari și mai frumoase edificii ale New-Yorkului.

La suma totală de șase milioane dolari au contribuit: Rockefeller cu trei, Whitney cu două și Hackness cu un milion dolari.

5 milioane de stele fotografiate

Institutul Carnegie din Washington, în decursul câtorva ani, a fotografiat Calea Lactee, care e compusă din mai multe milioane de stele.

S'a publicat și un atlas, reprezentând... 5 milioane de stele. Ce lucrare gigantică.

N'ați vrea să fiți în locul lor?

Ființele dragălate pe cari le vedeți aci, adăpostindu-se sub umbreluțe de plajă, sunt fericite californiene cari nu au altă preocupare acum în Ianuarie decât aceea de a-și menține frăgezimea pielii. În vreme ce noi luptăm cu gerul. Orice comentariu e inutil.

O pereche frumoasă..

(Foto excl. Keystone)

Clara Bow, celebra vedetă de cinema, își etalează farmecul și grația, într-o călătorie prin Europa, alături de un mai puțin frumosul ei soț, Rex Bell, după care suspină nenamărate inimi de femeie...

Cariere de romancier

Ziarul «New York Times» a adresat celor mai de vază poeți americani rugămintea de a povesti cetitorilor săi, cea mai nostimă întâmplare din viața lor de scriitori. Dintre răspunsurile primite, cel mai amuzant este acela al romancierului Theodor Dreiser.

«Cea mai nostimă întâmplare din viața mea — scrie acesta — a fost vizita unui tânăr care voia cu, tot dinadinsul, să se facă romancier.

— Cum vrei să devii romancier? îl întrebai eu.

— Ah, mister Dreiser — îmi răspunse el roșind și sfios — adevărat e că nu sunt nici prea deștept, nici prea sârguitor. Tata spune că nu mă pot face negustor, judecător ori preot, pen-

trucă n'am desulă minte. De asta vreau să-mi aleg o carieră foarte ușoară, pentru care nu e nevoie nici de muncă multă, nici de cunoștințe bogate — și m'am hotărât să ajung romancier ca dumnea-ta».

Câte fire de păr avem pe cap?

Un medic englez și-a satisfăcut fantezia de a număra firele de păr de pe capul omului și a constatat că un cap cu părul roșu are în medie, 90.000 fire, unul cu părul negru 103.000 fire și unul cu părul blond 140.000 fire.

Acelaș medic original mai afirmă că cel mai subțire păr de om e de vre-o opt ori mai gros decât firul viermelui de mătase și de vre-o 60 de ori mai gros decât firul unui păiajen.

Auto... romachie

(Foto Keystone)

O originală «corrida» (luptă de tauri) organizată de asociația șoferilor, s'a desfășurat, săptămâna trecută, la Valencia. Toreadorii în loc să umble călare, luptau cu taurii dela volanul unui automobil, în plină viteză. Interesant și, mai ales... foarte puțin pri-mejdios.

Legende în jurul numărului 13

Superstiția populară care atribuie o putere nefastă numărului 13 e foarte veche. Înainte de era creștină numărul acesta era simbolul morții. În jocurile de cărți de cari se folosea țiganii ca să ghicească viitorul, cartea a treisprezecea era reprezentată printr'un schelet înarmat cu o seacă.

O urmă a acestui simbol se găsește în următoarele cuvinte ale Kabbalei ebraice:

«Iodhe vanhe», pe care Evreii nu trebuiau să-l rostească niciodată și pe care numai marelui

preot avea dreptul să le spună, odată pe an.

13 era cifra sfântă a Mexicaniilor și a popoarelor din Yukatan, pentru că acolo se aflau treisprezece șerpi-zei.

În mitologia norvegiană Zeul Răului vine la un banchet dat în Walhalla, ca să fie al treisprezecelea conmesean și după cum își pusese de gând, isbutește să omoare cu o săgeată de vâșe pe Balder, Zeul Păcii.

Cina cea de taină pe care o părăsește Iuda (fiind al 13-lea), ea să-și urmeze soarta, a înrădăcinat și mai mult în sufletele popoarelor prejudecata împotriva acestui număr fatidic.

JOCURI

Cuvinte încrucișate

SPORT

NELLU IORDACHESCU LOCO

ORIZONTAL:

1) Isbândă covârșitoare asupra unei echipe. 7) Sport — costă uncori enorm — la hipodrom. 12) Cel ce deține o victorie, un record. 13) Ceala! 14) Literă din alfabetul grec. 15) Se poate spune despre un sportsman bun, capabil. 16) Lipsit de un corn. 18) Unealtă gospodărească. 19) Marchează la fiecare persoană. 21) Națiune. 23) Strămtoare în Europa. 28) Gust particular. 30) Operă Shakespeare (inv.). 31) Pronume relativ. 32) Fluvii care udă Casalul. 33) Se spune despre un balon bătut la «melle» și scos regulamentar. 37) Fig. îndurăm. 38) Fiu. 39) Adversar în focat (nu al sportului), ci al aristotelismului. 1515—1572. 41) Fluvii ce izvorăște din Altai. 42) Nota-bene. 43) Are meritul de a primi o cupă. 44) Bot. specie particulară de arbori. 46) Insulă japoneză. 48) Matchurile pentru cupa balcanică se țin în fiecare... 49) Teren sportiv în Capitală. 50) Oameni creștini. 52) Titlu de noblete în Anglia. 53) Echipă de foot-ball campioana României 1932. 54) Fundaș în echipa Ripensia (-i). 55) Fluvii irlandez.

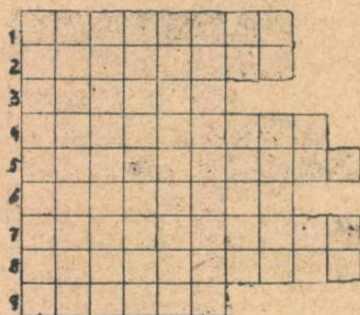
VERTICAL:

1) Puternică echipă de foot-ball a Munteniei. 2) Notă muzicală. 3) Argilă întrebuințată în pictura cu ulei. 4) Sportul național al unui popor din Vest. 5) Insulă răsturnată. 6) Imbibat. 8) Echipă de foot-ball din Brașov. 9) Târgușor în Peru. 10) Jucător în echipa de foot-ball «Universitatea» din Cluj. 11) Războiu între două sau mai multe echipe sportive. 7) Asemănare. 20) Numărul jucătorilor al unei echipe de foot-ball. 22) Un fel de pește cilindric. 22) Acum nu România a deținut Cupa Balcanică. 24) Foarte puternică formație de foot-ball din România. 26) Artist, a cărei apariție pe terenul sportiv a produs senzații. 27) Mare cursă de cai, ce are loc în fiecare an la Băneasa. 29) Portarul «Ripensiei». 31) Formație de foot-ball, ce a întreprins în Apus un turneu. 34) Poet latin (370—459). 35) Echipă de foot-ball care ia parte la

Divizia Națională. 36) Tare beat. 38) Rasă europeană. 40) Claie de fân. 43) Râu în Franța. 47) Putem zice «liga de...?». 49 ...de Paști. 51) Alifie.

Joc-enigmă

de Aisner Arnold (Loco)

Să se completeze pătrățelele cu litere astfel ca orizontal să se formeze 9 (nouă) cuvinte cu următoarele semnificațiuni: 1) Scriitor român (1819—1852); 2) Scriitor și arheolog român (1854—1893); 3) Poet și publicist român (1815—1880). 4) Poet dramatic român (1849—1908); 5) Scriitor contemporan; 6) Poet român (1830—1889); 7) Poet român (1821—1890); 8) Scriitor român (1858—1922); 9) Scriitor român (1788—1871).

Inițialele cetite de sus în jos vor da numele unei sărbători.

Joc misterios

de Sorel Avramescu (Constanța)

I. — Să se găsească 10 (zece) cuvinte cu următoarele semnificații:

1) Antonimul lui «sori»; 2) Nume feminin (dim.); 3) Cuvânt alinător (fam.); 4) Culoare; 5) Aviatorul nenorocos; 6) Culoare; 7) Trândăvie; 8) Personaj mitologic; 9) Omor; 10) Roman de Vlahuță.

II. — Adăugând acestor cuvinte, câte o literă și combinându-le, vor da alte cuvinte:

1) Jesuit francez, supranumit «l'Apôtre du Vivarais» (1597—1640); 2) Localitate industrială

în România; 3) Agăți; 4) Oraș în România; 5) Antonimul lui «incălzit»; 6) Oraș în România (s.); 7) Nume feminin; 8) Flori; 9) Împărat Roman, născ. la Cezarea; 10) Grup alegoric, de

Carpeaux, la Opera din Paris (1869).

III. — Literele adăugate sau finalele noilor cuvinte, citite de sus în jos, vor da un celebru compozitor francez (1835—1921).

Soluțiile jocurilor din „O. L.” No. 52

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

REBUS

Cu ocazia sfintelor sărbători ale Crăciunului, «Oglinda Lumii» urează cititorilor ei, sărbători fericite.

JOCUL DESLEGĂTORILOR

Moș Crăciun

DESLEGĂTORII JOCURILOR NOASTRE

Maior Aslan Dumitru, căpitan Stoescu Constantin, Calman H. Simon (Chișinău), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Lică I. Constantinescu (Roșiori de Vede (Teleorman), Pusescu Constantin (Alba-Iulia), Manole V. Mărzea (Galați), Corneliu M. Chelaru student (Buzău), Petre Samofina (Constanța), Mitică Gheorghiu (Pitești), Nelu Niculescu (Timișoara), Sandu și Tică Mihăilescu (Turnu Severin), Marioara și Gheorghe Ionescu (Mărășesti-Putna), Popescu Smaranda (Militari-Ilfov), Clara Rosenberg (Buzău), Florica Sebastian (Pitești), Ionel Stoicescu (Arad), Floarea Petraru (Sibiu), Ion Șerban (Broșteni-Argeș), Jean Tapu, Costel Botez, Avram I. Avram, Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu (Ploiești), Plutonier-majori N. Gurău și V. Bucătaru (Roman), Boris M. Schopoff (Ismaïl), Mioara și Ionel Triculescu (Craiova), Nicolae Cimpoeșu (Arad), Alex. Jipa și Lilly Apostolescu (Brăila), Elena Feteanu (Domnești-Argeș), Ovidiu Dorondoc (Galați), Mircea Gellu Mihăilescu (Vaslui), Al. Stănculescu (Fălticeni-Baia), Nicolae Gheorghiu (Cernăuți), Ketyșor din Alexandria (Teleorman), Băcilă Moise (Timișoara), Carol Iancovici (Chișinău), Isidor și Iosif Alterovici (Tg.-Sulița-Botoșani), Popa Ignat (Focșani), Aneta Rădulescu (Buzău), Vințilă Leon (Moreni-Prahova), Mișă Strojewsky (Tighina), Carol Popescu (Iasi), Titus Petculescu (Orhei), Sublocotenent Constantin Ionescu, Carol H. Iancovici (Chișinău), Romulus Munteanu (Cuhurești-Orhei), Olga Stătescu (Slatina), Nicolae Popa (Reni),

C	O	L	I	N	D	A	T	O	R	I
O	L	O	G	I				N	A	N
L	I	N						R	A	R
I	C	O	A	N	A		T	F		S
N	A		T	A	S	S	O		C	
D	I	V		S	A	T	R	A	O	S
E	A		T	R	E	I		L	A	
T	I		R	E	I	A		R	I	N
R			O	R	T			R	E	N
M	O	A	L	E		P	I	N	D	U
I	D	A		A	J	U	N		A	S

Dorel Drăgulescu, Monel Orenstein (Focșani), Coca Petrescu (Câmpina) Mihail C. Baiu (Focșani), Viorel și Deliu Petroiu (Arad), Pendă C-tin-Coper (Bărlad), Mariana și Ionel S. Vlad și Rodica Anghel (Iasi), Bereu Enghelberg (Bacău), Solomon și Mauriciu Breiman (Drochia-Soroca), Ionel și Dida Buzica (Giurgiu), Nicolina I. Popescu (Caracal), Alexandru I. Adace (Iasi), Romulus I. Munteanu-student (Popești-R-Sarat), Ticu Rădulescu (Timișoara), Ioan Vanjensky (Focșani), P. Coroin (Oradia), Titus Albulescu (Alexandria-Teleorman), Aurel și Nelu Iordăchescu (Ploiești), Al. Dobrinescu-Alado (Bărlad), Bică Pisoschi Craiova, Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad), Ionel Constantin-Locos (Craiova), Daniela Iabomitanu (Pietroasele-Buzău), Cristea Ioan (Pitești), Ionel Petrescu (Craiova), Natan Goldstein (Cernăuți) Coca Stănescu (Ploiești), căp. Ioan Vasiliu (Vaslui), Herman L. Herscovici (Roman), Mișu C. Simulescu, George Dumitrescu, Vlad Noica (Alexandria-Teleorman), Mieluță N. Pompilian (Iasi), Ionel Preda-Misleanu, Nicușor Lupescu (Dorohoiu), Mircea C. Ionescu (Ploiești), Mihai Petcu (Cernăuți), Antonescu M. Ioan (Focșani), C. Rădulescu (Brăila), Săndulescu G. Paul (Slatina), Constantinescu Aurel (Pitești), Mircea Grossu Migro (Bărlad), Ionescu Constantin (Iasi), Ilie Lișteveanu (Craiova), Pinteanu S. Paul-Papiu (Craiova), Victor Dumitrescu-student (Galați), Iosif Gherșcovici (Cahul), Sandy Cristici (Craiova), Puican Maria (Dej), Andrei Ionescu (Alba Iulia), I. Nicolaescu (Balș-Romania), Clemana Ionescu, Romeo Cristian (Focșani), Siderius Dobos (Pesac Toronto), Pincu A. Saul Piasa, René Goldenberg (Focșani), Cos-

(Continuarea în pag. următoare).

„Oglinda Lumii” No. 2

BONUL JOCURILOR

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 36)

tel Ionescu (Beni-Cahul), Spiru Teodorescu stud. ((Stribarej-Olt), Theodor și Anna Stoicescu (Ploesti), Anghelescu Constantin (Giurgiu), Rică Timofteșcu (T. Severin), Maior Popovici Pom-piliu Anibal (Arad), Petre Mihăilescu (Sasut-Putna), Valeriu Ponta (Pecica-Arad),

Nicu C. Slavu Sphinx (Câmpina), Margareta și Lucrăția Palade (T. Măgurele), Petriche St. Crința (Dumitrescu-R. Sărat), Traian Popovici (Gătași), I. Popescu (Arad), Florin Tasse (Craiova), Ilie T. Lupița (Caracal), Gheorghe Gherghel (Sibiu), Nae Russu (Bolgrad), Tudorică N. Popescu-student (Carol II R. Sărat), Paul M. Alexandrescu (Chișinău), Simon Schächter, Alter Segal, Marcel Fiertel, Florica Grigoriu (Odobesti-Putna), Dumitru Tocan (Moreni-Prahova), Ceakowsky Mișu (Orhei), Plopi-na și Sandu Sărățeanu (Curtea de Argeș), Petruș N. Danau (Cluj), Const. Simionescu (Balaciu-Ialomița), Nicolae Gr. Arsene (Buzău), Vițu Târlea (Constanța), Emil Williginsky student (Craiova), Ionel Ionescu (Băicoi), Pintea Costel (Lugoj), Mitică Nicolaescu (Brăila), Vainer Iancu, Dora și Herman Iacobsohn, Petre Nicolaescu (Focșani), Samy Goldstein (Ploesti), Nella Dumitrescu (Orhei), Anton Sandu (Iasi).

DIN CAPITALA

Mișu C. Antonescu, Raluca M. Tzudick, Mihail Georgescu, Ștefan Popescu student, Aurel Bărsan student, Gh. Em. Teodorescu, Tudor Popescu, Nicolina Popescu, Aurel și Herman I. Gross, Ionescu, Petruș Dragomirescu student, Ion Nistor, Jean Marinescu, Sandy și Petrica Vasilescu, Coca Rădoi, Simion Pitaru, ing. Marga Luca-Szathmary, Aurel Nicolaescu, Popp Liviu, Sică Drăgulescu, Popa Iane, Lazăr Wolf-Gilbert, Constantin Paulescu, Cleo dr. Paulina, Luca V. Constantin, Traian Nichiforescu student, Puica Stătescu, Titus I. Sahar, Preda Costinescu, Andrei Berceanu, Eustațiu Mărculescu, Alexandru Iordănescu, Vasile Iordan, Mircea și Iorgu Axente, Nellu Gheorghiu, Pancianu Nicu, Tudor Teodorescu, Ioan Popescu student, Rădulescu, Ana Zucherman, Sandy Smith, R. H. Simion, Solo Smith, Izu Schwartz, Jean Arsene, Nicolae Dumitrescu-student, Valentin Cărbăniu și Puica Băncilă, Victor Dumitrescu-Toraz, R. H. Simion, Mircea I. Popescu-Remy, Nae Ilescu, Teodorescu V. Paul, Marinela Sărbulescu Stelian Gh. Constantinescu, Russu D. Nicolae, V. Cărbăniu, P. Băncilă, Niculescu F. Aurel, Nicolae Petrescu, Marcel Zucherman, Fănică Nicolaescu-Bals, Florica Ettingher, Weiss Leopold, Paul Gă-lășeanu, Nicolae Vârtej, Titel căpitan Panaitescu, Tully Grun-berg, Antonescu Ioan, Clemansa Traian Popovici, locotenent Costel Nicorescu, Nellu Blumer, Nicu Marcovici, Many Pitaru-Weiss, Mișu C. Lascu, Rénée și Licuța Mălaieru, Nellu Iorgulescu, Nicușor Sonea student, Maria Metaxa, Folescu A. Ion, Carol Rădulescu, Gogu Neagu, Titi Cornea, Sara Wolf, Pavelescu G.

Traian, P. Klein, Ion Ionescu, Novac, St. Ionel, St. Petrescu, Popovici, Victor Constantinescu, Mimi Ionescu studentă, Sică Ne-greanu, Stănculescu Aurel, Saul Rothstein, N. St. Lăzărescu-Nyl.

PRIN TRAGERE LA SORTI AU CĂȘTIGAT:

1. Căp. Stoescu C-tin reg. 6 Grăniceri (Chișinău).
2. Carol Popescu, student (Iasi).
3. D-ra Coca Rădoi (Loco).

Concursul nostru de jocuri

Au mai soluționat problema eliminatória, dar care a sosit la redacție cu oarecare întârziere, următorii deslegători: Fănică Nicolaescu (Bals-Romanați); Constantin Simionescu (Balaciu-Ialomița); Ilie T. Lupița (Caracal); Sorel Avramescu, P. Samofina (Constanța), Ioan Țapu, Const. Botez (Ploesti), Florica Ettingher (Loco), Clemansa Ionescu (Focșani), Nellu Iorgulescu (Loco), Ionel Constantin-Iocos (Craiova), Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu (Ploesti), Pincu A. Saul-Piasa, Renée Goldenberg (Focșani), Demetrian V. Georgescu (Alexandria-Teleorman), Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad).

N. R. Într'unul din numerele viitoare vom începe publicarea unui nou concurs de jocuri. A-mănunte asupra acestui concurs vom da în numărul viitor al revistei.

Poșta jocurilor

Ilie T. Lupița (Caracal). Anagrama e bună; se va publica într'unul din numerele viitoare.

Sorel Avramescu (Constanța). Vom alege din jocurile trimise și vom publica.

Nicu St. Lăzărescu-Nyl (Loco). Se va publica jocul de cuvinte încrucișate «Lira» într'unul din numerele viitoare.

Nellu Iorgulescu (Loco). Silabele încrucișate sunt slabe, nu atât din punct de vedere al formei, ci al fondului. Apoi desenul lasă mult de dorit. Se va publica celălalt joc «Sportul».

Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad). Jocul de cuvinte încrucișate ar fi publicabil dacă ar fi lucrat în întregime în tuș. Celălalt mai târziu.

Ștefan Doșlea (Fintez-Timiș). Jocul e bun; se va publica într'unul din numerele viitoare.

Ioan Aurel Gheorghiu (Ploesti). Am luat notă de cele scrise și ne bucurăm că recunoașteți cele scrise de noi. Relativ la jocul de 1 Ianuarie a sosit prea târziu spre a mai putea fi înserat în coloanele revistei noastre, celălalt e bun și se va publica într'unul din numerele viitoare.

Rică Timofteșcu (Turnu Severin). Jocurile sunt bune. Vor vedea lumina tiparului în numerele viitoare ale revistei. Cât despre chestiunea de care-mi scriți cred că articolul din numărul trecut v-a confirmat ceea ce v-a spus amicul dr. Wassy.

Vestitorii Anului nou

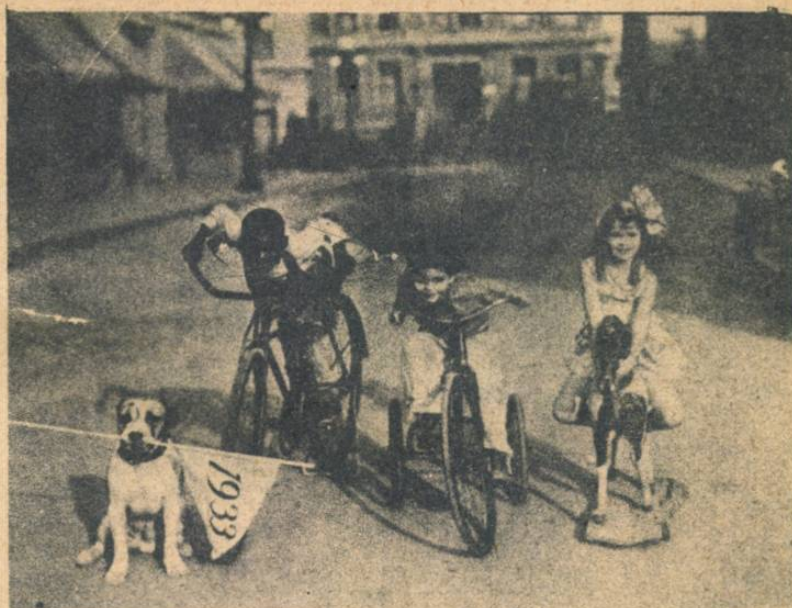

FOTO M. G. M.

Acest adorabil trio de fânci a vestit pe străzile Londrei, în cadrul unei fastuoase serbări populare, venirea anului nou 1933. «Startul» cursei l-a dat întrepridul căfel din stânga.

Triumful bluffului

(Continuare din pag. 26)

toate acestea, că această înfrângere a lui Dempsey ar fi umbrit reputația sa de om invincibil și că marele său turneu de exhibiții, atât de bine început, s'ar fi putut termina printr'un fiasco complet.

DEMPSEY RAMÂNE NEMURITOR

Dibaciul Leo Sachs, declară într'adevăr, fără a roși, după match, că Dempsey prins de o criză de reumatism în camera sa de hotel, în urma unui curent de aer nu a putut fi la înălțimea «teribilului Jack» într'o partidă în care ar fi dat cu siguranță tot ce poate.

Toată lumea îl crezu pe cuvânt și toți se aruncară a doua zi la ghișee, pentru a fi martorii unui nou fapt senzațional; knock outul unui Dempsey, complet refăcut în urma reumatismului... El continuă să knockouteze pe Jean Miteux, să lanseze provocări lui Schmelling, să amenințe pe Carnera și să declare că va distruge pe Schmelling dintr'o lovitură de mână.

MAI MULȚI DOLARI DECAT LOVITURI DE PUMNI

Cu toate acestea când anul 1931 se termină toată lumea află că Dempsey câștigase într'un an mai mulți bani decât Schmelling și Sharkey la un loc; că întâlnise 142 adversari în cursul a 44 de exhibiții și că rețetele se urcau la 480.000 dolari, adică peste 80 milioane lei, din care partea lui Dempsey a fost 250.000 dolari adică circa 40.250.000 lei; la care trebuie adăugate sumele importante pe care le câștigase arbitrand mai multe matchuri mari, cam 6 milioane în total. Dempsey dovedește încă odată cu toți cei 37 ani ai săi că el este boxeurul care realizează cele mai mari rețete.

ȘI COMEDIA CONTINUA

În 1932 asociația Sachs-Dempsey continuă politica care le reușise atât de bine, cu un an înainte. Ei continuă matchurile de exhibiție și anunțau ca... iminente matchuri cu Schmelling, Carnera și Sharkey.

Cu toate acestea s'a constatat că Dempsey nu se gândise nici un moment să se măsoare cu acești trei ași de ultimă oră și că nu s'a servit de numele lor decât ca publicitate pentru matchurile sale de exhibiții.

Se crede că, până astăzi, Dempsey a câștigat vre-o 80 milioane lei și că poate să câștige și mai mult de acum înainte... Pentru un om care n'a făcut nimic valoros în 2 ani, și care era complet ruinat este o frumoasă performanță rezultatul care n'a fost realizat încă decât de un singur om: Jack Dempsey și care nu e posibil decât într'o singură țară din lume: Statele Unite.

JAMES HARDEN
Traducere de J. A.

Cine n'a citit

PE FRONTUL DE VEST NIMIC NOU
de Erich Maria Remarque

CONTINGENT '924

de Ernst Glaeser

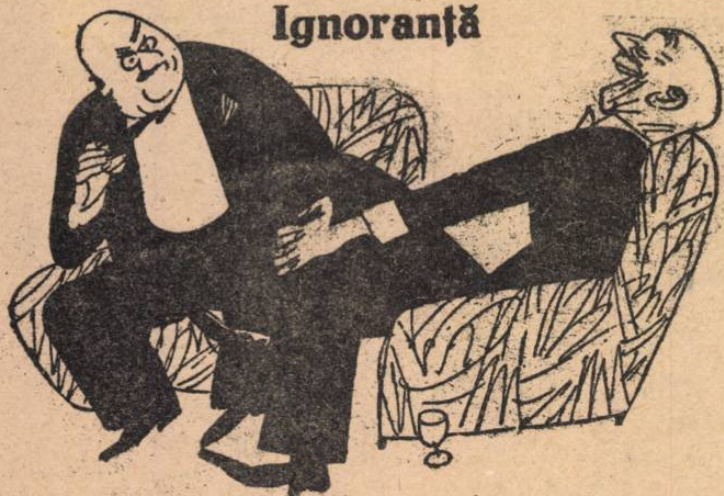
CATRINA SOLDAT

de Adrienne Thomas

nu cunoaște procesul veritabil al războiului, surprins de acești trei mari autori în cele mai sezizante aspecte. Procurați-vă aceste volume cari costă numai Lei 60 fiecare la librăriile din țară sau la Editura „Eminescu” București I, Str. Inghine- Anghele Saligny, 2

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Ignoranță

— Există o sută de feluri de a câștiga bani, însă un singur fel cinstit.
— Și care-i ăla?
— Vezi! Eram sigur că nu-l cunoști!

PAȘTE MURGULE!

— Când aveți de gând să-mi plătiți datoria?
— De îndată ce voi încasa ceul, pe care mi-l va trimite editorul meu, pentru romanul ce am intenția să-l scriu, de îndată ce voi avea inspirația necesară!

EFFECTUL CULORII

— Asta ți-e frățiorul? Ce ciudat... tu ești atât de blondă și el atât de oacheș!
— De! când s'a născut el, mama avea încă părul negru.

INFORMAȚIE

Procuristul. — D-le director, o firmă ne cere informații asupra fostului nostru funcționar Popescu. Ce să-i răspund?

Directorul. — Serie că, fiind aci, a furat, a mințit și înșelat tot timpul și că tot ce știe la noi a învățat!

Prudență

DIRECTORUL CIRCULUI (adresându-se atletului): Dragul meu, vrei să fii atât de bun și să-i spui boxerului că-l concediez?

CATASTROFA NAVALA PE UN VAPOR

Soțul (dând busna în cabină). — Repede, Ireno, — vaporul se scufundă!

Ea (căutând tubul de rouge de buze). — Ingrozitor! Așteaptă un moment! Vreau să mă aranjez întâiu!

OBSERVAȚII AMARE

O singură dată linguşirea displace femeii: când este adresată alteia.

A încredința un secret unei femei, este a ascunde un bilet de bancă sub o placă de sticlă.

Nu există niciun învățat, căruia femeia să nu-i poată spune: «Știința, sunt eu!».

Femeile fac pe supăratele, când li se spune «te iubesc»; dar sunt supărate cu adevărat când nu li se spune.

Femeia rea e mai rea decât furtuna; căci pe când furtuna te gonește în casă, femeia rea te gonește afară din casă.

Unui bărbat, cel mai scump lucru ar trebui să-i fie nevasta: de cele mai multe ori însă, îi este garderoba ei.

GRABA SUSPECTA

Un tânăr a spart geamul mare al unei vitrine și o ia la fugă. Un sergent de stradă îl ajunge și, după ce-l face de două parale, vrea să-l ducă la secție.

— Dar nu înțelegi, omule, protestează tânărul, că m'am grăbit acasă ca să iau bani pentru plata geamului!

CUM CALCULEAZA FEMEILE

— Fără să fim indiscret, d-nă, s'ar putea să-mi spuneți ce vârstă aveți?

— Treizeci și doi de ani.
— Cîndat, anul trecut credeai că ai spus că aveți treizeci și trei!
— Așa e, dar am un an mai puțin de trăit... și îl scad.

ARITMETICA

— Presupune că ți se dau 48 mere, 30 piersici, 2 pepeni, ce vei avea?

— Curere de stomac, de sigur!!

LUNA DE MIERE

— Mamă, cât timp durează de fapt așa zisa lună de miere?

— Fetișo dragă, durează până ce trebuie să ceri bărbatului bani!

OM MILOS

Cerșetorul. Fie-vă milă de un nenorocit. Mi-e foame că-mi vâjăie urechile! Inima îmi palpită, vederea mi se întuneacă. Pânțele mi se contractă! Da-ți-mi să-mi cumpăr o bucată de pâine...

Trecătorul (medic). — Nu se poate! Omul nu trebuie să mănânce când organismul său e atât de turburat!

PREZENȚA DE SPIRIT

Un polițist sosește tocmai în momentul când un spărgător, încercat cu pradă, sare pe fereastră și-i spune:

— Am sosit, pare-se, tocmai la timp!

— Nu, ceva prea de vreme! răspunde borfașul.

GENEROSITATE CU TALC

— Ești un risipitor fără pereche. Dai la garderobă douăzeci de lei bacșiș!

— Tac! N'ai văzut ce blană scumpă mi-a dat!

Rezon!

MEDICUL: Nu-mi plac de loc picioarele d-tale...

PACIENTUL: Dar bine, doctore, mă iei drept Marlène Dietrich? Eu sunt șofer...

GURA PROSTULUI...

O servitoare e trimisă grabnic la un doctor.

— Ce s'a întâmplat, întrebă medicul.

— Ah! suspină slujnica, coana mare tipă că vrea mai bine să moară.

— Perfect! Ați făcut foarte cuminte că m'ați chemat pe mine!

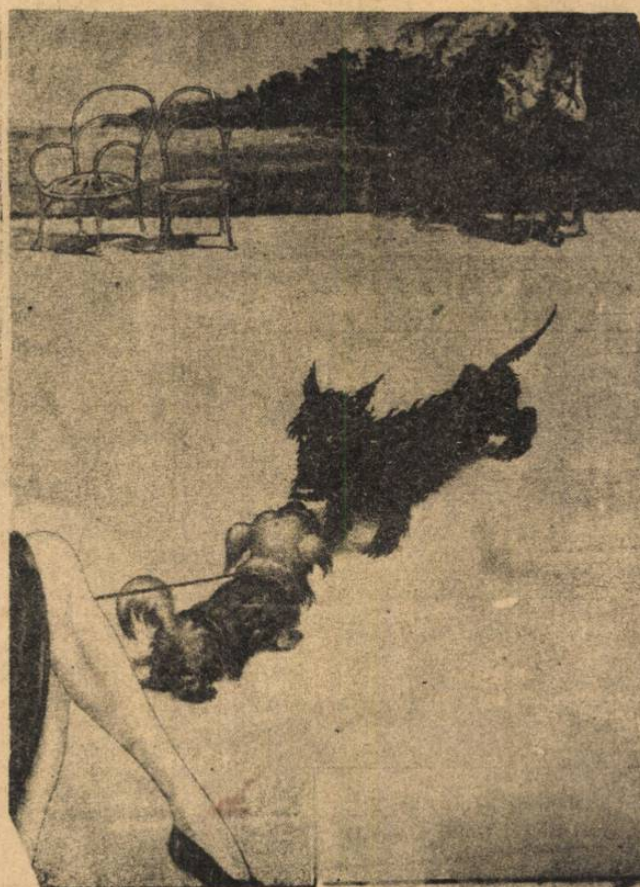
COMBINAȚIE

— Vrei să devii soția mea?

— Niciodată.

— Atunci dă-mi voie, cel puțin, să devin soțul d-tale!

In misiune specială

ACOLO UNDE E SOARE...

Hollywood: cetatea plăsmuirilor vremelnice ale ecranului, este și ținutul de vis unde soarele strălucește fără contenire. «Stelele» pământene se răsfăță — ca în ilustrațiunea noastră Carole Lombard, de pildă, — sub azurul veșnic senin și întremător.

CEREȚI LA TOATE LIBRARIILE SAU DIRECT
ULTIMELE CARTI DE MARE SUCCES ALE

EDITUREI „EMINESCU” S.A.
BUCUREȘTI I, — Str. Inginer Anghel Saligny, 2. — BUCUREȘTI, I

FRIEDRICH TORBERG: Din tragediile școlii

Bacalaureatul elevului Gerber

În românește de F. ADERCA

În acest roman autorul redă torturile unui suflet tânăr pus în fața celor dintâi iubiri, violenței și dușeri ale vieții. E cea mai puternică și pură oglindă a sufletului unui Werther modern. În același timp autorul redă spectacolul complet al tragediei bacalaureatului pe care o trăiesc mii de tineri și mii de familii din zilele noastre.

ERNST GLAESER

Contingent '924

Succesul cel mai mare nu va fi destul de mare pentru cartea aceasta. E mai mult decât literatură pentru adulți; timp de multe generațiuni ar trebui să se dea oricărui băiat, dela 15 ani în sus, cartea aceasta, drept avertisment pentru toată viața.

PANAIT ISTRATI

TAȚA MINCA ROMAN

O fată dela câmp iubește cu patimă, își sacrifică iubirea din avânt generos și se alege cu un „copil din flori” care îi umple viața de lumină nouă.

240 Pagini, Lei 60

NERANȚULA ROMAN

Neranțula e romanul vijelios al unei copile sălbatice, cu porecla ce o poartă: „portocală amară”. Doi tineri o iubesc și și-o împart, tustrei se rostogolesc în prăpastia aceluiași destin nemilos.

50 lei Volumul.

MAURICE LEBLANC AVENTURILE LUI ARSÈNE LUPIN

Și la noi ca și în toată lumea aceste aventuri delicioase, neîntrecute au obținut un succes neașteptat. Au apărut până acum:

Arsène Lupin, Gentleman Agas
Arsène Lupin contra lui Herlock Sholmes
Arsène Lupin, Acut scobit
Arsène Lupin, 813
Cele trei crime ale lui Arsène Lupin
Doput de cristal

Confidențele lui Arsène Lupin
Triumful de aur
Izbândă lui Arsène Lupin
Insula cu treizeci de stierie
Piatra Miraculoasă

Fiecare vol. complet, Lei 30

EMIL LUDWIG

NAPOLEON

În românește de EMAN. CERBU

Cartea care înfățișează fără să ascundă nimic, viața adâncă, vijelioasă și eroică a marelui împărat. Cartea care se citește cu înfrigurare. Cartea în care ne regăsim cu toții.

VICTOR MARGUERITTE

Romanul Adulterului

TALIONUL

În românește de Othilia Ghilbu

Problema veșnic dureroasă a adulterului pusă în acest roman, e cu atât mai tragică, cu cât sub această culpă grea a căzut o femeie. Amorul femeii adultere poate aduce în căminul soțului iubitor și neștiutor un copil care nu-i al lui dar pe care îl iubește ea pe al lui propriu.

KLABUND

Romanul unei familii

BORGIA

În românește de Victor Rodan

Acest roman, neîntrecut ca factură, evocă, într-o viziune uriașă, figurile pline de viață ale Renașterii, o furtună de patimi nestăpânite și de cinică cruzime. Papa Alexandru I, Cesare Borgia, Lucreția, Savonarola, Machiavelli, Michelangelo se apropie de priceperea noastră în mod omenesc, suguditor și în același timp înspăimântător.

Erich Maria Remarque

Pe frontul de vest, nimic nou

... cartea aceasta este un monument al războiului mondial, monumentul soldatului nostru necunoscut... e scrisă de toți morții, e testamentul tuturor celor căzuți, din toate națiunile, către toți cei rămași în viață...

DE LA POLUL NORD LA POLUL SUD de SWEN HEDDIN, Vol. I-VI. Fiecare vol. Lei 30

OC-LINDA LUMII

7 IANUARIE 1933

ANUL XII

No. 2

20 PAGINI
LEI 5

OCLINDA LUMII

14 IANUARIE 1933

ANUL XII

No. 3.

Karen Morley, una din ultimele «stele» de pe cerul Hollywood-ului. Merită să o priviți în toate aspectele...

20 PAGINI
LEI 5

OTRAVITORUL DIN MONS

— Misterul unei vile —

Către sfârșitul secolului trecut, o necunoscută, în mare doliu, cu înfățișarea pururea tristă și stărească de partea locului, stărnise curiozitatea locuitorilor din împrejurimile orașului Como.

— «Cine-o fi? se întrebau în tăcere ori de câte ori o vedeau bătrătorul pustietatea drumurilor de la țară, sau privind, visătoare, nemărginirea zărilor de pe terasa înflorită a vilei ce și-o alesese tocmai sus, lângă izvoarele acelei ape liniștite ce poartă numele de Laris.

Se șoptea că ar fi o nobilă belgiană, refugiată în ținutul acela ca să-și ascundă amărăciunea și desmădejdea.

Apartinea unei familii de militari, înobilată în 1753 de către împărăteasa Maria Tereza. După căsătorie, soțul o duse în Java, unde ocupă o slujbă oarecare de inspector; apoi plecă cu dânsa în Batavia și în urmă întemeie o colonie, în apropiere de țărmul fluviului Ohio.

Mai înainte de a ajunge în Batavia, soția dădu naștere unui fiu al cărui sfârșit spăimântător, o aruncase acum în mijlocul acelei singurătăți unde se mângâia cu speranța că ghimpele aducerilor aminte, va cruța bătrânețea ei vremelnică.

Până la vârsta de optsprezece ani, copilul acela a fost crescut printre sălbateci. Pe când mama zăcea bolnavă de pe urma vieții trudnice și hărțuită de primejdii, copilul fu îngrijit de o negresă care-i dădu să înghită inimă de leu, spre a se face, mai târziu un bărbat puternic și curajos. Era unul din obiceiurile tribului.

*

Făcându-se mare, tânărul conte Beirand sbură la Paris. Beirand era un nume fals ce-l născuse într'adins ca să-l înșele pe un chimist. Mai târziu, chimistul acela l-a făcut să urce treptele eșafodului.

La Paris, contele legă cunoștință cu o fată încântătoare, Lidia, nepoata unui notar din provincie. Aceasta era o ființă pasionată după romane, — și ea însăși romancieră. Trimisese lui Balzac un roman al ei, *Adeline Helney* și bunul autor al «Comediei Umane» venise s-o vadă.

Căsătorindu-se cu Lidia, contele o duse la vila părintească ce-o avea prin împrejurimile orașului Tournai, unde viața începu să se scurgă în liniște, dar lipsită de orice bucurii.

Contele, era un om artăgăs, tăcut, cu zăaturi pripite, barba și părul neîngrijite, pasul militar. Năzuia să dobândească într-o zi laurii de chimist.

Intr'una din încăperile sălei, el improviza un laborator misterios, populat cu euptoare, alambicuri, sticlării ciudate și fiole. În grădina cultiva ierburi otrăvicioase. Se dăduse cu trup și suflet studiului toxicologiei, în special al nicotii.

nei, pe care Gaspard Cerioli din Cremona o descoperise în anul 1807: alcaloidul tutunului.

Acest nou Faust, nu prea se bucura de stima concetățenilor săi cari îl porecliseră în batjocură. Fi fu și Sot-Comte. Și toamai concetățenii acestia au atras atenția poliției în ziua când văzură eșind un cadavru pe poarta vilei: acela al cumnatului contelui.

Ca să dovedească realitatea calomniei și să sculbere, în același timp, bănuiala că la mijloc fusese o crimă, poliția din Tournai făcu o percheziție la vila misterioasă, interogă servitorii, rude, etc.; dar toți păstrau același mutism, impus parcă de cineva.

Insă indiciile unei crime prinseră temei, încetul cu încetul.

Fratele Lidiei, Gustav, era pe punctul de-a se însura cu o contesă. Aceasta, nu vedea nici o piedică în sănătatea subredă a logodnicului și povara ce avea s-o ducă cu sine. În urma unei căderi de pe cal, nefericitul trebuise să mai suferă și amputarea unui picior, de deasupra genunchiului; dar era așa de plâpând, așa de bun d-nul Gustav și mai presus de toate, așa de bogat! De ce să refuze o asemenea partidă?

Vestea neașteptată a căsătoriei, încercă toate planurile soților cari, până atunci, erau siguri că-l vor moșteni pe bolnăviciosul frate și cumnat. Furia lor nu mai cunoscu margini din ziua aceea, totuși s'au ferit să-și trădeze sentimentele. Dimpotrivă, îl invitară pe logodnic la un prânz, în vila lor, ca să audă chiar din gura lui amănuntele fericitului eveniment. Banchetul se desfășură în mijlocul unei veselii neuitate.

La masă servea o cameristă nouă... De ce nu obișnuitul Carol? Contele îl trimisese departe, cu o însărcinare urgentă.

Se înopta... Contesa Lidia nu dădu voie cameristei să aprindă luminile. Stăteau atât de bine în penumbra aceia! Și-i zise:

— Du-te în camera copiilor! Din căsătorie, se născuse doi copii și contesa Lidia era însărcinată pentru a treia oară.

Putin după aceea, camerista auzi un răcnet. Cobori jos și desluși apoi horecâitul unei ființe în agonie.

Ambii soți eșiră din salon, strigând: «D-nul Gustav a fost lovit de un atac de apoplexie!»

Servitorii alergară îngroziți. Cadavru, lungit pe pământ, avea gura neagră, carbonizată.

O luptă trebuia să fi avut loc între criminal și victimă. Pe când contele (așa se presupunea) îl silise pe cumnat să bea paharul

cu vin otrăvit, victima îl mușcase de mână. Contele purta multă vreme, la mâna dreaptă, semnul unei mușcături cumplite, pe care-o ascundea totdeauna cu grijă.

Soții își petrecură ruda la cimitir, nespun de abătuti, în ținută de mare doliu.

În dimineața de 3 Mai 1851, contele, escortat de doi jandarmi, în trăsura, și alți trei, călări în urmă, fu adus la închisoarea din Mons. Tot astfel și contesa Lidia, însă în altă trăsura și pe alt drum.

Erau acuzați de otrăvire, dar tăgăduiră totul, admitând numai o nenorocire neprevăzută: apoplexia.

Dar un lucrător de care se servea contele în laboratorul lui secret, declară că lucrase timp de paisprezece zile și paisprezece nopți în șir, fără să stingă focul. Și adăuse că stăpânul lui se culca îmbrăcat, iar contesa venea adeseori să vadă cum lucrează «apa».

Judecătorul instructor, după multe străduinți, izbuti să afle că la mijloc era vorba de tutun.

Un chimist din Louvain, Jean Servais-Stas, examină cadavrul și stabili că victima fusese otrăvită cu o doză puternică de nicotină. Ca dovadă, extrase o fiolă cu lichid pe care-l turnă pe gâtul unui porumbel: acesta rămase mort pe loc.

*

În timpul acesta, ziarele vorbeau de un domn cu barba mare și haină de piele care, cu câteva săptămâni în urmă comandase la Bruxelles o trăsura vopsită în alb, ca să evite căldurile de vară. Din semnalmentele acestui individ, un chimist din Gand, profesorul Loppens, recunoscu în el pe acuzatul din Mons care, sub numele de Beirand, «chimist diletant», ventose să-l întrebe în ce mod extrăgea nicotina din tutun. Chimistul din Gand destăinuîi procurorului bănuielele sale, iar acesta la rândul lui, le transmise colegului din Tournai, până ajunseră astfel la judecătorul din Mons.

Contele fu confruntat cu chimistul din Gand, care-l recunoscu de la prima vedere. Pus în fața unor tăgăduiri repetate, chimistul fu nevoit să încredințeze judecătorului scrisorile pe cari falșul Beirand i le adresase în legătură cu compoziția nicotinei. Ultima scrisoare se încheia astfel: «În sfârșit, am învins! Experiența s'a făcut. Efecte fulgerătoare!» Scrisorile erau scrise de către contesa Lidia, care semna *Beirand*.

Dânsa, tăgădui de asemenea, dar în cele din urmă fu nevoită să-și recunoască propria-i scriere și atunci aruncă întreaga vină pe

seama soțului care-o silise (așa afirma) să-i fie complice, sub amenințarea cu moartea.

La rândul ei, contele își acuză soția, fiindcă ea pusese la cale, ca o romancieră dibace, cursa cu prânzul și tot ea comisese fratricidul ca să împiedice căsătoria și să pună astfel mâna pe o moștenire de care avea nevoie pentru satisfacerea numeroaselor ei capricii. «Moștenitoare a fratelui era dânsa, iar nu eu», încheiă bărbatul. «Eu, poate că am lăsat, din greșeală, puțin acid sulfuric într'un pahar, pe masă, și cumnatul meu crezând că e lichior, l-a băut. Dar de ce nu se vorbește de nicotină? Oare substanța aceasta e o otrăvă atât de puternică? Dacă ar fi intr'adevăr așa, nu s'ar mai găsi în omenire atâția fumători pasionați!»

Unul din medici susținu că găsisese în intestinele victimei acid sulfuric, iar nu nicotină. Insă fu desmintit de către profesorul Stas.

Contele chemă dela Paris pe faimosul avocat Lachaud, unul din apărătorii d-nei Lafarge, care, cu zece ani mai înainte își otrăvisese soțul. Ii ceru să separe cauza lui de a soției.

Procesul puse în fierbere întreaga Belgie. Mons pașnicul oraș al valencienelor fu cotropit de năvala curioșilor, veniți din toate colțurile Europei.

Contele fu împovărat cu tot soiul de învinovățiri, înainte și după proces. Totuși, fu respinsă acuzarea că el și-ar fi asasinat părintele ca să intre, cu câteva ceasuri mai de vreme, în posesia moștenirii.

Fu condamnat la moarte. Și chiar în anul acela se promulgase în Belgia desființarea pedepsei cu moartea; dar guvernul refuză să ție în seamă acest fapt.

Parte din nobilimea belgiană suferea la gândul că un conte urca eșafodul; o altă parte, dimpotrivă, invocă exemplul.

Contesa Lidia, care repeta mereu că trebuise să îndure voința de fier, constrângerile și teroarea soțului, găsi câțiva martori favorabili cari adevăriră brutalitatea contelui, ultragiile și persecuțiile îndurate de soție, deși era însărcinată.

Procurorul ceru pentru ea muna silnică pe viață, aceiași condamnare dată și otrăvitoarei din Paris; dar justiția belgiană făcu apoi uz, de clemență, luând în considerație starea ei de maternitate. Din ziarele timpului, nu rezultă când și cum a murit contesa Lidia.

Imediat după execuția din Mons, nefericita mamă a contelui comandă bustul fiului ungi, vestit sculptor din Paris.

Ea, sărmana, a crezut până în ultimul moment în nevinovăția fiului și în credința aceasta și-a dat sufletul.

Care mamă, în locul ei, n'ar fi avut aceiași încredere? G. R.

No. 3
Anul XII.

„OGLINDA LUMII“

14 Ianuarie
1933

Redacția și Administrația București I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35

Abonamente { pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

Intre „stele” și „aștri”

Dacă un copil, la vârsta de cinci ani, e în stare să capețe de la un altul, patru bile în schimbul unei cutii goale de chibrituri, am putea spune: «Băiatul acesta se va face negustor!» Dacă un

rat era Lucille Le Sueur.

Acolo, urmărind în ficte seară dansurile nebunești ale girls-elor și năzbățiile comicilor cari alcătuiau trupa lui Henry Cassin, Lucille căpăta gustul dan-

voiași, tristă și cenușie ca o cazarmă și ați fi întâlnit într-un coridor pe fata aceasta cu nasul lung, cu pieptănătura nostimă, îmbrăcată cu un șorț simplu negru. (Chiar în anul acela îi muri-

blicul că «azi dimineață celebra artistă a mâncat un ou fiert sau că aseară a eșit îmbrăcată cu o blană de zibelină?» Toate acestea sunt prostii? Suntem de acord. Însă câteodată prostia oamenilor face parte din atingerea norocoasă a unei baghete magice.

În cazul celebrităților masculine, lucrurile iau însă o înfățișare cu totul deosebită. Puterea de atracție a unui actor se bazează cel mult numai pe atitudinile și însușirile caracterului cari, de cele mai multe ori, se pot întâlni și la copil. Așa se explică de ce un «astru de cinematograf» e mai puțin mare decât o «stea».

Iată de ce în tipul din copilărie al lui Harold Lloyd întrezărim ceva din viitoarea palat; după cum și în acela al lui Buster Keaton vedem comicul grav și nepăsător care va deveni nota dominantă a bufoneriei sale; după cum și în acela al lui Wallace Beery, încă de atunci voinic ca un Hercule, dar totdeauna gata să apere cavalereste pe cei slabi, începea atletul sentimental și generos din marile lui creații: Șampionul și Demonii aerului.

Într-un cuvânt, copilăria marilor artiști ai cinematografului dovedește că noi ceilalți bărbați,

Greta Garbo: fetiță nai vă de 14 ani și «femeie fatată».

Wallace Beery, dintotdeauna un om solid...

alt copil, de opt ani, umple paginile cărților cu caricaturile profesorilor și colegilor lui, văzuți de aproape, se poate spune: «Băiatul acesta va deveni un pictor mare!» Dar cine poate să spună: «Copilul acesta, va deveni un mare actor de cinematograf?» Cine poate să prevadă dacă fetița care ne uimește cu drăgălășia chipului ei, la douăzeci de ani va fi fotogenică?

Aruncând o privire asupra exemplelor ce ne propunem să trecem în revistă aci, nu prea avem motive să ne bucurăm.

O frumusețe autentică a ecranului, este Norma Shearer, artista care prin bravura și voioșia ei pururea tinerească a cucerit un atât de statornic loc în inima publicului și la care distincția și farmecul specific femeinii au devenit însuși caracterul ei particular de stea a cinematografului. Și, totuși, văzând-o cum ni se înfățișează în fotografia de aci (stânga), când nu era decât copilă unora canadieni de trecă, care, iarna, se ducea la școală cu sania și fura marmelada din bucatărie, de bună seamă că nimeni nu și-ar fi închipuit că mura aceasta plăcută, dar lipsită de orice însemnătate, va apare astăzi în mii de ziare și reviste ilustrate din toate limbile.

Dar Joan Crawford? Despre fetița aceea grăsuță de cinci ani, cu trupul uniform și fără gât, nu ne vom înșela, dacă vom spune,

sului și m'crobul scenei.

Cât drum trebuie să fi făcut până să ajungă la succesul de astăzi. Câte bucurii și lacrimi, până să devie Joan Crawford pe care ziariștii entuziaști o numesc «femeia-orchidee», sau «regina nopților din Hollywood», al cărei lux, ale cărei extravagante și in-

se tatăl).

Fără îndoială că, dacă v'ar fi întrebat cineva: «Ce credeți că va deveni fata aceasta când se va face mare?» ați fi răspuns: croitoreasă, soția unui funcționar dela Poșta, dactilografă, spălătorească... Dar niciodată, aceasta e sigur, nu v'ar fi trecut prin

Joan Crawford, dela punctul plecării la acela al sosirii.

Buster Keaton (Malec) impasibil din naștere.

biri au stărnit, o anumită vreme, curiozitatea Americii întregi?

Și mai impresionant este saltul făcut de Greta Garbo, căreia îi redăm aci o fotografie recentă alături de o alta, luată la vârsta de paisprezece ani. Se vorbește despre zâne cari, cu o atingere a baghetei lor magice, preschimbă pe piticul diform într'un minunat Făt-Frumos. Dar care zână e, mai minunată decât viața, dacă

minte să preziceți că ea va deveni femeia cea mai vestită din lumea întreagă.

Și totuși, așa este astăzi, Greta Garbo, cu toată scurgerea inevitabilă a timpului. Există o altă femeie care să aibă o popularitate egală, o reclamă asemănătoare cu a ei? Există altă ființă care să găsească oameni dispuși să plătească cu trei milioane de lei pe săptămână privilegiul de a o

suntem mai sinceri, mai coherenți decât femeile. Ceeace de altfel se știa încă dela... Facerea Lumii!

Traficul cu sângele

Thomas Kaul, paznic de noapte într-o prăvălie mare din New York, și-a mai găsit o profesune care îi aduce un câștig frumuse.

El s'a supus, deunăzi, celei de-a cincizeci și noua transfuzii de sânge. Pentru fiecare operațiune de acest fel el capătă între 70.000 și 200.000 lei. Kaul a început «meseria» aceasta în 1914 și uneori «lucrează» de trei ori în mai puțin de două săptămâni.

Medicii îl consideră drept un fenomen. Kaul singur susține că sângele i-a crescut în cantitate mare, fiindcă se hrănește de preferință, cu ceapă crudă.

*

Azi nu se mai obișnuiește să se lase sânge, dar să nu uităm că, pe vremuri, mai ales în secolul XVII-lea, oamenii își lăsau sânge din motive igienice. Și Ludovic XIV, Regele Soare, l-a întrecut cu mult în această direcție, pe Thomas Kaul, dăruitorul de sânge american.

Norma Shearer, copilă și doamnă de o neîntrecută prestanță.

Harold Lloyd cu ochelari și... fără.

odată cu dvs. că este urâtică! Si cu toate acestea, astfel era acum câțiva ani, fiica d-lui Henry Cassin, proprietarul unui mic teatru de varietăți din Lawton, în statul Oklahoma. Numele ei adevă-

comparăm aceste două chipuri și aceste două destine? Închipuiți-vă că ați intrat atunci, dimineața, într-o locuință din cartierul Blekingegate din Stockholm, una din acele locuințe de oameni ne-

putea fotografia? Pentru care alta, afară de Greta Garbo și-ar fi mobilizat zierele engleze corespondenți speciali cu prilejul șederii acesteia în Suedia, numai pentru mândria de a informa pu-

DOUĂ INTRIGI CELEBRE

I

MEXICANA ÎNDRAGOSTITA

PENTRU NIMICIREA UNUI IMPERIU

În ziua de Miercuri 19 Iunie 1867, la orele șase dimineața, arhiducele Maximilian de Austria, împărat al Mexicului, după acel simulacru de proces care avuse-

Iată-l acum pe Fischer, un extraordinar aventurier german, când notat public și repede după aceea un disperat căntător de aur, care, în calitate de agent al Statelor Unite, izbuteste să devie sfetnic intim al lui Maximilian!

Faimosul colonel Redl, fotografiat în 1900, alături de un mai puțin temutul său câine polițist Dicky.

se loc la teatrul Iturbide din Queretaro, — era împușcat.

Povestea acestui împărat nefericit și a soției sale, este una dintre cele mai înfricoșătoare pagini ale istoriei, totuși intrigile secrete cari au determinat sfârșitul lui tragic sunt mai puțin cunoscute.

Se știe acum că expediția din Mexic a fost o greșală de căpetenie a lui Napoleon al III-lea care, cu războiul acesta oșitor și lipsit de un scop real, pretindea că va deslănțui invadarea Americii de Nord, pentru ca dimpotrivă să târască Franța într-un vârtej neașteptat care a și fost cauza catastrofei dela Sedan.

Dar America de Nord, după doctrina lui Monroe — enunțată în Congresul din 1823, — excludea cu desăvârșire orice amestec european în politica internă a Mexicului, astfel că a fost destul de logic ca tânărul Federație a Statelor Unite să ia poziție pentru înfrângerea aventurii ambițioase a francezilor.

Statele Unite, abia eșise (1865) din uriașul și sângerosul război civil și nu putea, astfel, să se gândească la o represiune armată contra invaziunii franceze.

Agenții secreți ai Statelor Unite intra în legătură cu Juarez, fostul președinte al republicii mexicane pe care francezii nu izbutise să-l alunge și care, cu câțiva oameni credincioși ai lui se retrăsese în interiorul țării. Alți agenți destoinici, bărbați și femei, maestri în îndrăzneală și iscusință, reușesc să dobândească încrederea aceluiași Maximilian și astfel se puse la cale tragica și inevitabila cădere a acestuia.

Iată-l acum și pe colonelul Michele Lopez, ajuns să câștige prietenia împăratului și care apoi pentru o răsplată de șapte mii de piaștri, va deschide drumul trupelor republicane. Și vin, unul după altul, Elin, Bombelles, etc., un grup puternic de intriganți cari, cuibăriți în America de Nord, pregătesc catastrofa.

Lipsesc femeile. Este un moment în care Maximilian, cu toată plasa de trădători, ce-l încercuiau, mai poate încă să scape.

Ziua de 20 Octombrie 1866: de la Charlotta, soția sa, care plecase în Europa să implore ajutorul neînduplecatului Napoleon al III-lea, vin știri din ce în ce mai rele. Partida este așa dar pierdută cu desăvârșire și Maximilian, părăsind orașul Chapultepec, se îndreaptă spre coastă, hotărât de-acum să treacă Oceanul. În portul Vera Cruz, îl așteaptă gata de plecare vaporul englez care trebuie să-l ducă totuși în Europa și pe care s'a încărcat o mare parte din bagajele imperiale: călătoria se va desfășura sub protecție specială, deși există un acord secret cu Juarez, capul răsvrățiților pentru ca repatrierea să nu fie turburată.

Dar Maximilian ajunge în frumosul orașel Orizaba: ceasurile sunt numărate; el va trebui să-și urmeze drumul imediat. Dar se oprește. De ce? Pasionatele stăruinți ale unei fermecătoare mexicane, care se preface îndrăgostită peste măsură de monarh, haricadează unicul drum de salvare ce mai există și, încheie actul al patrulea al dramei.

Femeia aceasta, care cu grațiile ei determină ruina arhiduceului, nu era decât o isteată complotice a lui Fischer, temutul a-

venturier despre care am vorbit mai sus.

SCANDALUL REDL

Se înnoptase de mult când patru ofițeri se înfățișară portarului hotelului Klausner din Viena. După câteva minute, ei străbăteau coridorul primului etaj, oprindu-se la ușa camerei cu No. 7. O bătaie discretă, o apăsare sfioasă pe clanță și ușa se deschise larg, în tăcere.

La o masă ședea un bărbat, oarecum în vârstă: scria. Trei sau patru scrisori erau gata; însă, după toate aparențele, avea încă intenția să mai scrie.

La intrarea celor patru ofițeri, el făcu un gest să se ridice, dar nu reuși. Chipul lui, de obicei voios și îmbujorat de om bine trăit se schimbă în clipa aceea, făcându-se de nerecunoscut; în pupilele ce le rotea asupra noilor veniți, era o expresie vecină cu groaza.

*

Nici unul nu vorbește. Cel mai mare în grad dintre cei patru ofițeri se apleacă, aruncă o privire asupra scrisorii ce-o scria bărbatul dela masă, apoi scoate un revolver și-l pune de-asupra hârtiilor. După câteva clipe cei patru ofițeri părăsesc camera.

Trece un ceas, două. Se lumina de ziua când deodată tăcerea imensă ce domnea în hotel e înfrântă de o detunătură.

Astfel, într-o noapte a anului 1913 s'a încheiat una din cele mai senzaționale drame ale spionajului mondial. În camera aceea de hotel, și-a pus capăt zi-

lelor, în chip tragic locotenentul colonel Alfred Redl, unul din șefii «Evidenz-Büro»-ului austriac vinovat că vânduse Rusiei planul secret al mobilizării austriace.

Atașatul militar rus la Viena, reușise, în schimbul unei recompense de 60 de mii coroane, dar mai ales printr-o dibăcie rară, să-l împingă pe colonelul Redl să comită această trădare care a fost descoperită, numai datorită întâmplării, de către serviciul de cenzură ce exista la poșta din Viena.

Sau făcut multe încercări pentru înăbușirea scandalului; dar totul a fost de prisos: toată lumea cunoștea cazul Redl și alte episoade nu mai puțin importante cari demonstau cât de periclitată fusese armata lui Franz Ioseph.

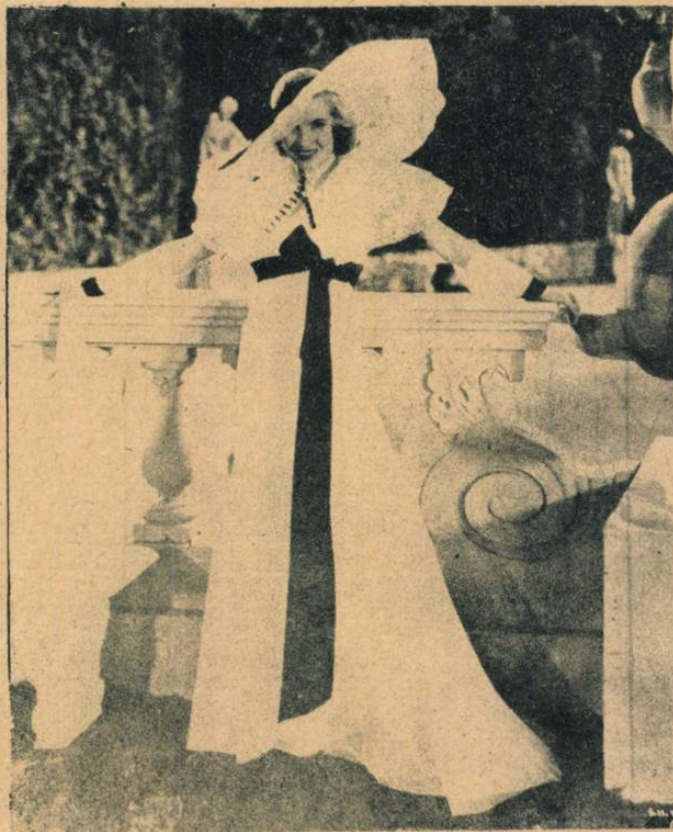
Bineînțeles, imediat ce s'a știut că planul secret al mobilizării nu mai era o taină pentru Ruși, generalul Conrad se grăbi să întocmească un al doilea.

Lucru îndelungat și anevoios care se termină către sfârșitul lui Martie 1914. Lucru inutil... deoarece, după trecere de câteva zile, adică la 8 Aprilie 1914, noul plan și fusese fotografiat de serviciul secret din Petrograd.

Așa dar, o nouă trădare care, după câteva luni, la izbucnirea războiului, ar fi asigurat o victorie fulgerătoare rușilor dacă, după cum se spune, amestecul poliției, n'ar fi zădărnicit și această îndrăzneală lovitură a spionajului țarist.

P. M. CH. KELLER

Fantezie și grație

(Foto excl. Keystone)

Amândouă aceste calități aparțin încântătoarei artiste Lily Damita care se odihnește actualmente într'un palac depe țărmul Pacificului.

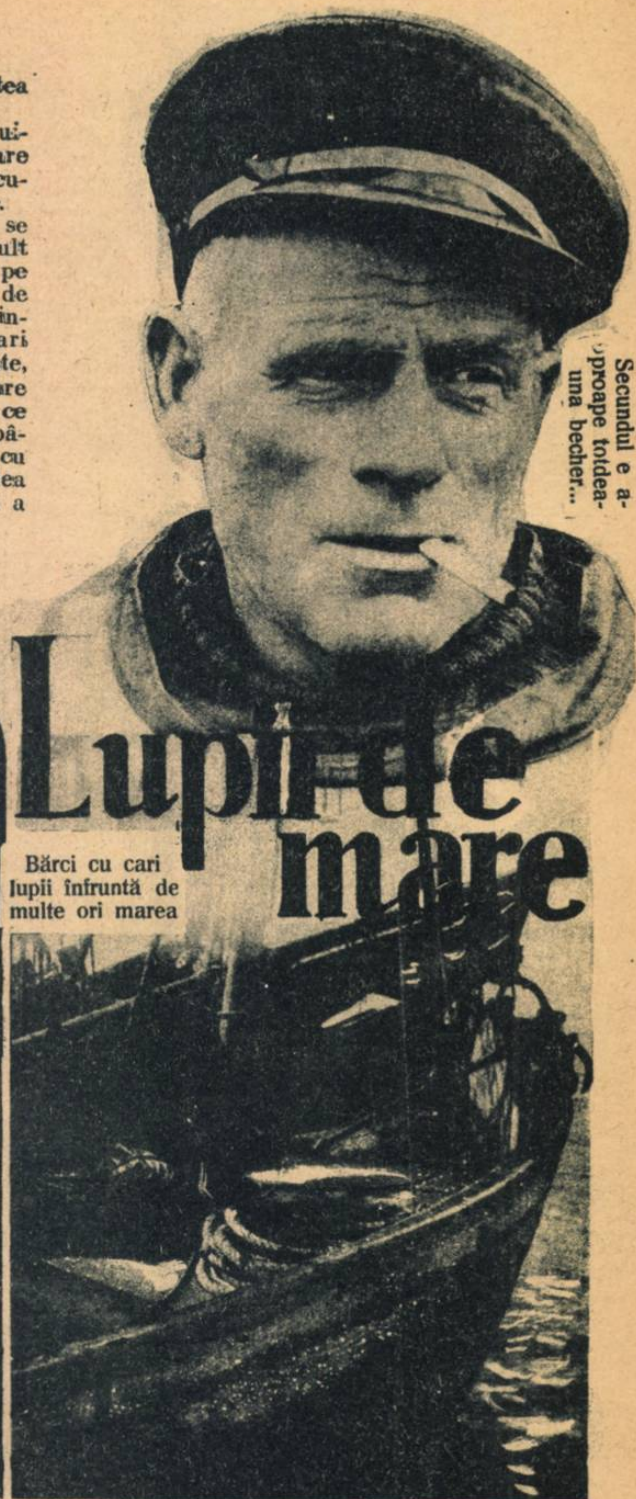

Zile de repaus când
bărcile se leagă de
vapoarele ancorate,
iar liniștea îi exasperă
pe lupii de mare

amintește totdeauna de puntea
unei corăbii.

Un gramofon nelipsit și fiu-
tor, repetă până la exasperare
cadența unui marș pe care-l cu-
nose oamenii din toate rasele.

Atmosfera e prietenoasă; se
îndrugă acolo povești de demult
și povești de ieri, se discută pe
seama rivalității companiilor de
armatori, reîmprospătează amin-
tiri de salvare, acelea pe cari
marele public nu le cunoaște,
fiindcă o mână de lupi de mare
cari naufragiază este o știre ce
rămâne în port și nu ajunge pâ-
nă în redacțiile ziarelor, mai cu
seamă dacă lupii își aduc pielea
la cantină pentru a zecea sau a
douăzecea oară.

Secundul e a-
proape totdea-
una becher...

Lupi de mare

Bărci cu cari
lupii înfruntă de
multe ori marea

Așa sunt: fiecare chip, un ta-
blou; fiecare cută o brazdă să-
pată de vânt, de apa sărată a
mării, de soare. Se entuziasmează
anevoie; după cum tot anevoie
devin prieteni sau leagă simpa-
tii. La fiecare plecare nouă în
larg, jură că aceasta va fi ulti-
ma; după fiecare naufragiu, da-
că au scăpat teferi, repetă că
«nu sosisse încă momentul de a
se fi sfârșit cu ei».

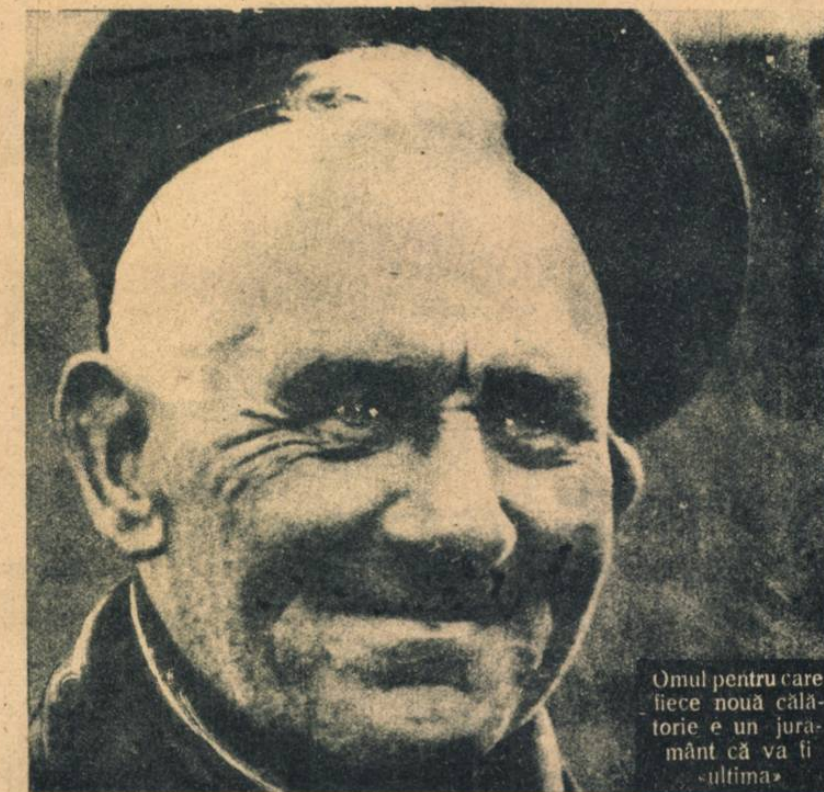
Nu sunt vorbăreți, oamenii a-
ceștia reci, generosi, rezistenți
tuturor oboseșilor și tuturor ne-
ajunsurilor. Marea e o școală
înaltă care-i ucide pe acei ce nu
știu să reziste examenelor ei;
acei cari rămân, devin «lupi de
mare» pe bordul vaselor expuse
furiei mărilor, timp de câteva
luni pe an. Sunt oameni nevoiți
să-și apere viața zi cu zi, vreme
de treizeci-patruzeci de sta-
giuni.

Aproape toți se cunosc între ei,
știu din memorie tonajul și ar-
mamentul mai tuturor vaselor
cari străbat mările din Tora de
Foc spre strâmtoarea Bering și
dela Papeete la Gibraltar. Iar
restul lumii nu mai contează
pentru ei; toți sunt «domni».

Ciudate existențe!

Din toate orașele de pe pământ
nu cunosc decât pe acelea
cari au un port și din port ra-
reori curiozitatea îi împinge spre
inima orașului. Nu aparțin nici
unei populații, nu se amestecă cu
nici o rasă. Vin de departe și
visează alte depărtări. Acolo
unde marea se închide la ori-
zont, ei știu că dunga aceea nu
înseamnă sfârșitul sau ținta
spre care năzuiesc. Ei indică un
nou drum; pauzele nesfârșitei
lor călătorii sunt tavernele de
prin porturile în cari au poposit.
Niște cămăruțe murdare și îm-
băcșite ce-și au clientela lor deo-
sebită și legendele lor. Tavernele
acestea sunt ținute aproape tot-
deauna de către un fost mari-
nar, astăzi în retragere; înfăți-
șarea lor de vizuină este curioa-
să dar ceva tainic într'ânsele îi

Fiecare chip, un
tablou; fiecare
sbărcitură, o
brazdă săpată de
vânt, de soare,
de apa sărată a
mării...

Omul pentru care
fiecare nouă călă-
torie e un jura-
mânt că va fi
«ultima»

Sunt zile de repaus, de odihnă
nesuferită pe pământul nemișcat.
Bărcile se leagă de molatec pe
apă, remorcherii fluieră, câte un
vaporas face legătura între mal
și corăbiile ancorate în larg. De
pe punte și dela postul de obser-
vație se poate vedea portul, car-
tiere de bogăție și mizerie, de
muncă și vicu, ce se întinde în-
tre mare și oraș.

Lupii de mare readuc în pa-
trii numai viziunea aceasta.

În corăbiile mai mici după nor-
mele stabilite, «primul» sau «că-
pitanul» e mai totdeauna însu-
rat; are dreptul să viețuiască a-
colo împreună cu familia și— da-
că îi place — să crească și
găini. «Secundul», în general, e
becher; din starea aceasta, ppa-
te să nască uneori câte o bă-
nuială, câte o supărare; inimile
aspre se umflă și explodează. Se
înlocuiește «secundul» și corabia
își reia drumul încet și obositor
de-alungul mărilor.

Dar printre toate datoriile îm-
puse acestor oameni, există una
gravă și anevoioasă a cărei su-
perioritate o înțeleg toți mari-

(Urmează în pag. 57)

Tribune construite nu pentru publicul ce le frecuențează astăzi

O zi de curse la Moscova, nu mai constituie — sub regimul bolșevic — și o zi de mondenitate. Se știe că, în toate țările din lume, cursele hippice, afară de faptul că sunt o manifestare sportivă, mai atrag spre ele și publicul acela elegant care trăiește în preajma grajdurilor: proprietari de cai, simpatizanți, entuziaști jucători.

Moscova nu putea — în ura ei contra burgheziei — să continue o tradiție ce nu mai e conformă cu spiritul de egalitate al acestui popor. Totuși, n'a putut să renunțe în aceeași măsură, și la evenimentul în sine care e alergarea de cai. E un rezultat dintre cele mai anacronice ce se pot închipui și fotografiile noastre sunt documentarea, într-adevăr curioasă, a unui non sens. Cursele, în cămașe cu mânecile suflecate; reuniunile hippice, făcute pentru «popor» așa cum îl înțelege ideea bolșevică.

Firește, hippodromul a rămas același, acela care a văzut splendoarea dela Curtea Tarilor; bolșevicii nu i-au scos decât insignele, iar în tribuna imperială au luat loc personalitățile cari fac parte astăzi, din guvern. Despre

S'au schimbat obiceiurile nu însă și oamenii

Chiar și lucrătorii își fac o cultură hipică

La Moscova sunt prohibite modelele de modă, dar femeile reușesc cu toate acestea să-și creeze unul cu propria lor fantezie (?)

În timpul pauzelor dintre o cursă și alta, nu se vând programe, dar se face propagandă pentru împrumutul statului

Primele semne ale bur-
gheziei reînviată: o fa-
milie în tribună sepa-
rată

Unul care
se teme de
razele soa-
relui

Cateaua e încă un lux,
dar totuși serviciile
așteaptă...

Derzavile de cal din Rusia

noi nu ne interesează aceasta; vom vedea însă — în laturea pură a curiozității — cum sunt organizate aceste reuniuni hip-pice.

Bine înțeles, nu există proprie-tari particulari de cai; creșterea se face pe contul statului și adu-nările se hotărăsc printr-un pro-gram stabilit de o comisiune în-sărcinată în acest scop. Jockeyi sunt «tovarăși» cari călăresc caii și sunt plătiți ca și toți ceilalți lucrători întrebuiințați la orice muncă. Și, firește, pentru com-

pensarea cheltuielilor, se îngăduie jocul, la totalizator. Cassele de bilete sunt ținute de Stat și cine joacă, riscă să piardă sau să câș-tige, asemenea jocului de lotto în alte țări. Ceia ce ar fi «bur-ghez» și deci prohibit cu strâșni-cie, sunt «bookmakers»-rii, aceia cari, autorizați — ca la noi — nu vor înceta, totuși să fie jucă-tori particulari.

Acum, nu se poate concepe în Rusia ca un «tovarăș» să accepte riscul unui alt «tovarăș». Nu sunt, firește, categorii de locuri

Femeile preferă să nu poarte pălăria și să se folosească de acele de lână, făcute de mână, pe cari le au aproape toate

Locul de odini-
oară al țarilor

și nici diferențe la prețurile de intrare. Incintele au fost desfiin-țate, «poporul» aparține unei sin-gure categorii și prin urmare — afară de tribuna guvernului — toată lumea poate să circule du-pă plăcere, cu un bilet unic pen-tru toți.

Dar ideea că cursele hippice constituie ceva mai mult decât nu-mai o manifestare sportivă, n'a dispărut cu totul din mintea fe-meilor, cari frecventează — în cea mai mare parte — câmpurile de curse expunând, o haină sau ro-chie pe cari într'un anumit mod, ele le socotesc elegante. O mică vanitate care, începe să fie to-lerată, pe când, la început, era interzisă cu toată rigoarea. Și aci trebuie să vorbim despre pro-blema bolșevică a modei. Dacă bărbații din generația nouă sunt departe de cea mai mică idee a gustului în îmbrăcăminte, femeile n'au putut să ucidă în ele in-

«Bookmakerul» a dispărut,
dar guvernul menține viu
interesul pentru curse

Mama de familie se
duce la curse așa cum
s'ar duce la târguit

(Urmează în pag. 57)

Fabricarea diamantelor în cuptoare electrice

Pietrele prețioase se vor iefteni de 12 ori

Din cărbuni se fac diamante.
Nu e vorba de o nouă minune a chimiei.

Profesorul german Georg Senftner, a perfecționat doar procedeu de descoperit acum 40 de ani de chimistul francez Moissan, încât a provocat krachul industriilor de pietre prețioase din Africa de Sud, unde există, precum se știe, cele mai bogate zăcămintă de diamantifere de pe glob.

CUPTORUL ELECTRIC

La 1893 Moissan inventă cuptorul electric, putând topi varul și cărbunele la o temperatură de 3000 grade și obținând cu acest prilej diamante mici de tot, abia vizibile cu ochii liberi.

Fabricarea diamantelor pe cale artificială făcu senzație în toată lumea. Din punctul de vedere comercial, însă, descoperirea lui Moissan n'a avut nici-o importanță, dar a deschis un drum nou putând duce la surprize neașteptate.

Georg Senftner avu ideea să topiască niște cărbuni într'un cuptor electric întrebuințat pentru a finarea oțelurilor speciale. Bineînțeles chimistul german a adus unele modificări de construcție ținute în secret.

Senftner a reușit să obțină diamante mari pe un preț de 12 ori mai mic decât se vând azi în comerț.

Presupunând că în viitor nu se vor descoperi alte procedee mai perfecționate, încă ne găsim în ajunul revoluției pietrelor prețioase.

Un diamant de mărime mijlocie se vinde pe vremurile acestea de eriză cu 5-10.000 lei. Brillantele sunt mult mai scumpe.

Dacă în 1933 pietrele prețioase se vor iefteni de 12 ori, neexistând o mare deosebire între un diamant natural și unul artificial, scos din cuptorul lui Senftner, atunci oricine își va permite cu o cheltuială de 100-200 lei să obțină un bulgăre de cărbune transparent.

CUM SE CUNOAȘTE UN DIAMANT?

În caz de incendiu diamantele ard fără să lase nici-o urmă. Acela care a făcut această descoperire a fost chimistul Lavoisier.

Mulți nu știu desigur că diamantul e un simplu cărbune, care nu se deosebește cu nimic, din punctul de vedere chimic, de tăciunile din vatră sau de bucata de coals.

La 1773 Lavoisier făcu o experiență dureroasă arzându-și de bună voie unul din diamantele sale prețioase pentru a afla ce conține. Cu prilejul unui incendiu în acel an într-o casă bogată au dispărut niște diamante și slugile au fost condamnate la ani de închisoare cu toate protestările lor că n'au furat pietrele prețioase. Lavoisier stabilă că diamantele într'adevăr n'au fost furate, găsindu-se printre dărâmături vasul

de argint în care au fost păstrate și rămășițele intacte ale cadrelor de aur de încrustare.

Diamantele au ars pur și simplu cum arde orice cărbune. Slugile au scăpat de temniță grație experienței lui Lavoisier, care demonstră reprezentanților justiției însușirea de combustione a pietrelor prețioase.

Dispariția propriului său diamant prin ardere n'imi însă pe

METODE DE IDENTIFICARE

Natural, nu vom recomanda cititorilor să întrebuințeze metodele lui Lavoisier și Davy pentru identificarea diamantelor... Experiența ar fi prea dureroasă.

Numele de diamant nu corespunde realității. În «Dicționarul enciclopedic ilustrat al limbii române» găsim că numele de diamant vine dela cuvântul grecesc

Diamantele artificiale ale lui Senftner îndeplinesc toate condițiile de mai sus, cași cele naturale.

ZAHARUL SE POATE TRANSFORMA ÎN DIAMANT

Zahărul cuprinde în compoziția sa cărbune, oxigen și hidrogen.

Moissan fabrică primele diamante artificiale dizolvând cărbuni în fer topit.

Cele mai mari cristale obținute aveau abia 0,5 mm. în diametru.

Cățiva ani mai târziu el arse niște bucăți de zahăr spre a obține cărbune și apoi dizolvă zahărul ars în fer topit la 3000 grade Celsius în cuptorul electric. Prin răcire bruscă, turnând ferul într-o câldare rece construită dintr-o plasă de sârmă, se formează cristale de diamant, putând fi eliberate prin dizolvarea ferului în acizi.

Procedeu lui Senftner e același, partea originală constând în felul de construcție al cuptorului, ținut deocamdată în secret, după cum am arătat mai sus.

Senftner a ținut seama de perfecționările aduse procedurii Moissan de către Friedländer și Hassling. Curenții electrici întrebuințați de înaltă frecvență. Moissan întrebuința numai joasă frecvență. Cărbunele îl dizolvă în fer, sau argint, tot la 3000 de grade, dar în cuptor, grație unei prelucrări pe care chimistul german refuză s'o dea în vileag, cristalele microscopice de diamant se concentrează în bucăți mari.

În acest moment operația încețoșă și creuzetele cu diamante se scot din cuptor.

Creuzetele sunt construite din grafit și oliv (un fel de evart) tot după un principiu secret.

Până în prezent se obțineau în creuzete doar oțeluri speciale, numite oțeluri de creuzet. Care tehnolog și-ar fi imaginat acum doi ani că se vor obține și diamante în creuzetele cuptoarelor electrice?

CONSECINȚELE DESCOPERIRII

Diamantele nu sunt numai simple bijuterii, ele au și o întrebuințare industrială prin duritatea lor.

Se întrebuințează bunăoară la tragerea firelor subțiri din lămpile electrice și de radio, apoi sunt de folos la unele bormășine, la tăiatul geamurilor și la materialul de șlefuit.

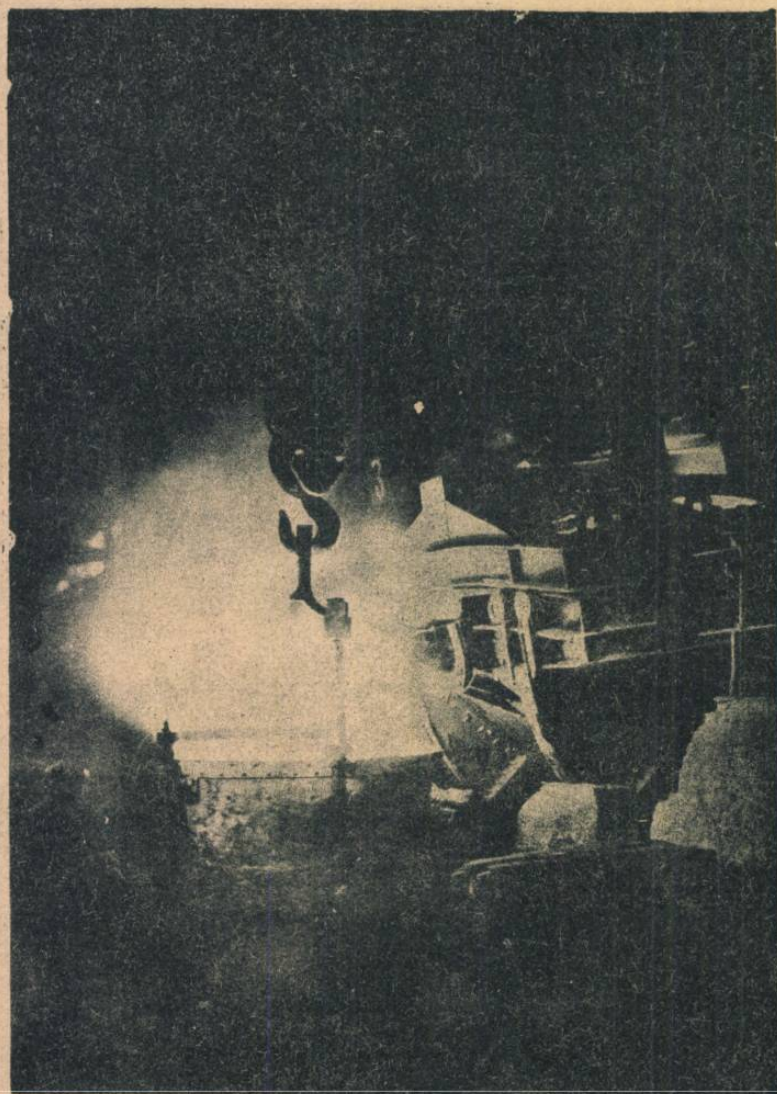
Problema fabricării diamantelor pe cale artificială a fost definitiv rezolvată. Minele de diamante sunt amenințate să rămână fără nici-o valoare.

L. F.

*

Cititorii noștri cari doresc să procure o colecție completă a revistei «ȘTIINȚA» să se grăbească a trimite prin mandat suma de 50 lei pe adresa: Revista «Știința» Căsuța Poștală 70 București I.

Abonamentul pe 1933 e de 100 lei. Amatorii de a avea «Știința» pe 1932 și 1933 vor trimite deci în total 150 lei.

Cuptor electric pentru obținerea diamantelor artificiale în oțel topit.

creatorul chimiei. Lavoisier analizând gazul obținut prin ardere găsi că e anhidridă carbonică pură (bioxid de carbon). Prin ardere fiecare atom al diamantului s'a combinat cu doi atomi de oxigen din aer dând cunoscuta anhidridă.

Iată cum s'a demonstrat, deci, că diamantul e cărbune.

DAVY REPETĂ EXPERIENȚA LUI LAVOISIER

La 1814 celebrul fizician și chimist englez Sir Humphry Davy repetă experiența lui Lavoisier, arzând câteva diamante mici.

A fost totuși o experiență costisitoare. Davy dovedi că, în afară de anhidrida carbonică, diamantul nu mai produce nici-un alt corp prin ardere, fiind un cărbune pur.

adamas (indestructibil).

Cum însă diamantul arde, îl putem considera drept un combustibil.

Tot în dicționarul mai sus citat, admirabilă operă cuprinzând între altele mii de cuvinte din toate domeniile științei, mai găsim și zeci de ilustrațiuni a feluritelor sisteme de cristalizare a diamantelor. Diamantul cristalizat în sistemul cubic poate fi transparent ca apa, galben sau negru, e rău conductor de căldură și electricitate, greutatea specifică e 3,55, iar indicele său de refracție e 2,437 pentru o lumină de lungimea de undă 5080 unități Angström.

Duritatea diamantului e 10, adică cea mai mare posibilă. Oxidantii cei mai energici nu-l pot ataca, nici chiar un amestec de acid clorhidric și clorat de potasiu.

Cameriștii oamenilor mari

«Nici unul din oamenii mari nu apare ca atare propriului său camerist», spune unul din proverbele amarnice și pesimiste pe cari le-a cunoscut omenirea. Se lovește cap în cap cu sentința evanghelică: «Nimeni nu-i profet în țara lui». Și, într-adevăr, conține un germe de adevăr: adesea, contactul zilnic și intim cu un om, necontenită prezență la toate acțiunile mărunte ale vieții sale, risipește prestigiul acela ce se dobândește atunci când e observat dela oarecare distanță.

Dar un filosof german, Hegel, a combătut aserțiunea aceasta cu un răspuns nu mai puțin istet, observând: «Dar aceasta se întâmplă tocmai din cauză că un camerist judecă în felul lui, ca orice camerist E de-ajuns ca la un moment dat omul mare să nu mai fie superiorul dinaintea și a-bia atunci se va vedea cât de mărunți și josnici sunt judecătorii săi». Vroia să afirme cu aceasta că personalitățile uriașe rămân neturburate pe culmile geniului lor, chiar dacă indiscreția flecară le desvăluie unele laturi mai puțin solemne și acțiunile lor cele mai modeste.

UMBRA LUI NAPOLEON

Pe tema aceasta a cameristilor oamenilor mari s'ar putea scrie un volum de observații și amintiri istorice interesante. Ne vom mărgini să examinăm cazurile a două mediocre exemplare omenești cari au trăit în preajma a două personalități excepționale.

Cine studiază viața lui Napoleon Bonaparte, este atras fără voe de figura credinciosului său mameluc Roustan. Mamelucii nu erau un popor propriu zis și curat, ci o amestecătură de oameni originari din Circazia și Caucaz, luați în robie de către Turci și Arabi și adunați într-o armată mercenară. Totuși, puțin câte puțin, oamenii aceștia puternici, valoroși și îndemânateci în mănucirea armelor, din sclavi ce erau, au devenit săpânitorii Egiptului până când Napoleon îi învinse în 1798, în bătălia de la Piramide. Cu prilejul acela, alegând din chiar dușmanii lui învinși, împănătu! își alcătui o gardă proprie dintr-un corp de mameluci, luându-l cu sine și pe Roustan, care avea atunci optsprezece ani. În pitorescul lui costum oriental, credincios ca un câine, acesta deveni un fel de umbră a marelui Condotier, veghind ziua și noaptea la ușa lui și executând ordinele cele mai strașnice.

În palatele imperiale, servitorul și omul de încredere al lui Napoleon inspira o adevărată teroare, chiar și pentru rudele împăratului.

Și totuși, atunci când puterea lui Napoleon apuse, Roustan nu-i mai fu credincios și refuză să-l urmeze în insula Elba, în exil. Lumea întreagă îl socoti atunci pe față drept un trădător, iar el răspunde justificându-se: avea soție și copii și, nu numai atât, dar era prea istovit de viața oboșitoare ce-o dusesse în suita lui Napoleon.

Când Napoleon fugi din insula

Elba și se întoarse să domnească o sută de zile, îl exilă la douăzeci de leghe de Paris pe enicerul necredincios și poate că ar fi luat împotriva lui măsuri și mai grave dacă n'ar fi intervenit un nou dezastru și un nou exil la Sf. Elena. Așa că pomposul om de încredere al marelui cuceritor își sfârși zilele, la șazece și cinci de ani, obscur și uitat, într-un orășel de provincie, din Franța.

SERVITOAREA UNUI FILOSOF

Un tip de servitoare de modă străveche, care merită să fie amintită aci, fiindcă a viețuit în apropierea unui om superior, este femeia modestă, rămasă vreme îndelungată în serviciul lui Arthur Schopenhauer. Marele filozof pesimist nu era un tip politicoș și lesne de împăcat. Nu se înțelege niciodată nici cu mama lui și, în consecință, închiriind o cameră mobilată, avusese o ceartă violentă cu o prietenă a sa pe care o luase de mână și o dădu afară din cameră, atât de infuriat, încât o făcu să cadă jos, rupându-și un braț.

Faptul acesta l-a hotărât atunci să-și ia o servitoare cu care se înțelegea totdeauna, de minune. Aceasta, o femeie foarte credincioasă, îi respecta toate gusturile și ciudățeniile. Se ferea să intre dimineața în camera stăpânului, nici măcar ca să deretice și vorbea numai atunci când trebuia. În materia aceasta, cugetătorul era nespun de sever, obișnuind să zică: — Nimic nu e mai vătămător pentru gândirea omului de cât să aibă alături de sine trănăneala nesfârșită a unei femei: nu e o distracție, ci o tâmpenie progresivă.

Slujnica lui Schopenhauer era o femeie destul de bătrână, nici de cum frumoasă și lipsită de orice instruire: tocmai calitățile acestea i-o făceau simpatice și, încetul cu încetul, nu se mai putea lipsi de ea. Odată zise: — Tineretea este un merit pentru o iubită, pe când dimpotrivă bătrânețea este pentru o cameristă.

Totuși, servitoarea căpătase o afecțiune reală pentru învățatul ei stăpân și într-o zi spuse: — O fi înțelept așa precum spuneți dv., dar mie mi se pare că sunt guvernanta unui copil. Cărțile nu sunt decât jucăriile lui... Schopenhauer, aflând aceasta, nu se supără, ci surâse excitând: — «Într-adevăr, e greu să capeți stima supușilor tăi. Dar atâta timp cât e vorba de o servitoare, e mai necesar ca ea să fie demnă de stima mea, decât eu de a ei».

Servitoare modernă

O servitoare se prezintă la o stăpână nouă. Aceasta îi arată odaia de lângă bucătărie și îi spune:

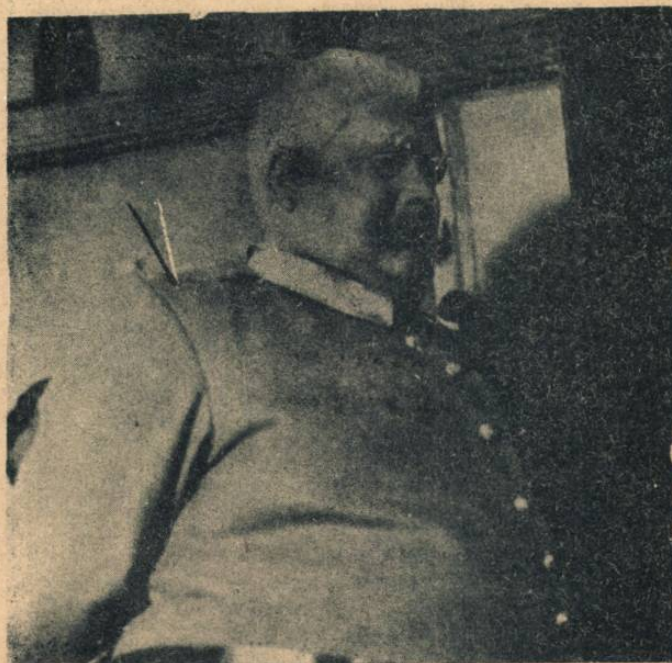
— Uite, ai un pat bun, cu șpimeră, o masă, două scaune și o să te simți bine aici.

Slujnica măsoară, totuși, pereții cu umbrela.

— Dar ce mai cercetezi?

— Coniță, mă uit să văd dacă vom avea destul loc ca să-mi asez pianul.

Eroi de revistă

(Foto-excl. Keystone).

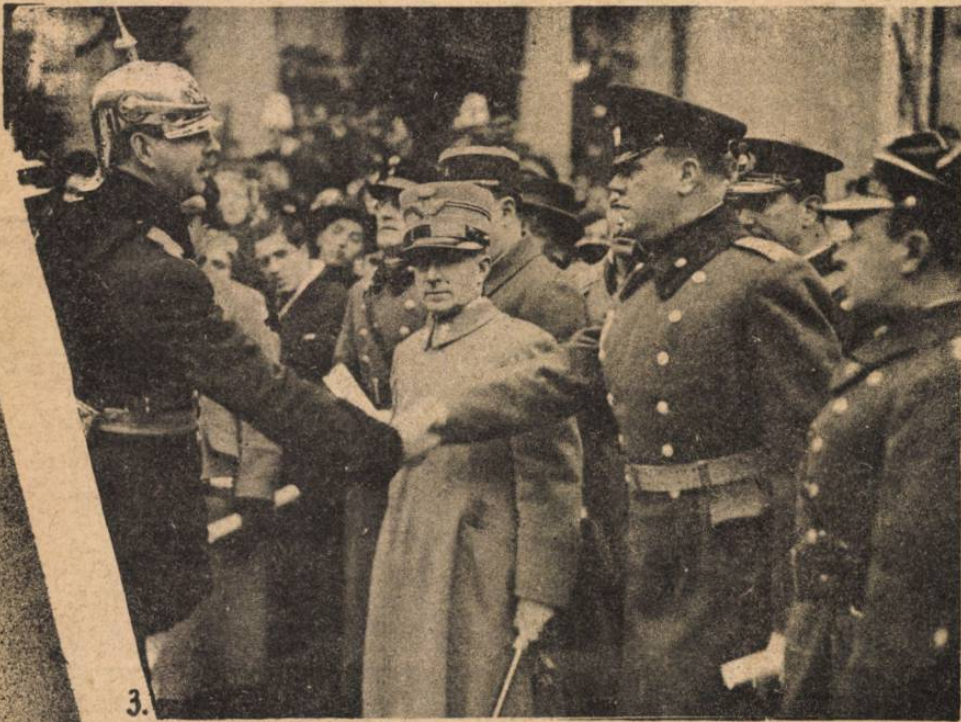
Mareșalul von Hindenburg, președintele Reichului, Adolf Hitler, agitatorul național-socialist, și profesorul Piccard, eroicul sburător al stratosferei au furnizat re-vuistului parisian Rip inspirația unor spirituale sketchuri, pe cari cei trei «eroi ai actualității» le debitează «în carne și oase» pe scena «Teatrului des Capucines». Verva e scânteietoare și amintește humorul boulevardier parisian dinainte de războiu.

2.

1.

3.

4.

